

**Plán péče o CHKO
Kokořínsko – Máchův kraj
na období 2024–2033**

Návrhová část

Obsah

1	Strategická vize ochrany přírody a krajiny v CHKO.....	1
1.1	Strategie ochrany přírody	1
1.2	Legislativní zajištění ochrany	2
1.2.1	Změny řízovacího předpisu CHKO.....	2
1.2.2	Potřeba vyhlášení MZCHÚ.....	2
2	Zásady využívání území.....	4
2.1	Zásady hospodářského využívání krajiny	4
2.1.1	Lesní hospodářství	4
2.1.2	Zemědělství.....	6
2.1.3	Rybářství a rybníkářství	7
2.1.4	Myslivost	8
2.2	Zásady jiného využívání krajiny	9
2.2.1	Vodní hospodářství	9
2.2.2	Výstavba a územní plánování	11
2.2.3	Doprava.....	12
2.2.4	Energetika a sítě	13
2.2.5	Těžba nerostných surovin a rašeliny.....	14
2.2.6	Rekreace, cestovní ruch, sport	14
2.2.7	Další způsoby využívání území.....	16
3	Návrhy rámcových opatření prováděných orgánem ochrany přírody.....	18
3.1	Péče o předměty ochrany	18
3.1.1	Krajinný ráz	18
3.1.2	Přírodní funkce krajiny	19
3.1.3	Přírodní hodnoty oblasti	23
3.2	Invazní a nepůvodní druhy	44
3.2.1	Invazní a nepůvodní druhy rostlin	44
3.2.2	Invazní a nepůvodní druhy živočichů	46
3.3	Práce s veřejností.....	46
3.4	Monitoring.....	48
3.5	Další speciální činnosti.....	50
3.5.1	Další speciální činnosti pro synantropní druhy a druhy vyžadující speciální ochranu a podporu	50
4	Závěrečný přehled prioritních úkolů	52
4.1	Ochrana krajinného rázu	52
4.2	Zlepšování přírodních funkcí krajiny.....	52
4.3	Ochrana biologické rozmanitosti a zlepšování stavu klíčových ekosystémů	52
4.4	Další prioritní úkoly.....	52
5	Seznam zkratk.....	54
	AEKO – Agro-environmentálně klimatická opatření	54
6	Použitá literatura.....	56
	Romportl D. et al. (2020): Závěrečná zpráva pro rok 2020 ke smlouvě o provedení a poskytnutí činností a služeb v rámci veřejné zakázky „Biologický výzkum a monitoring na úrovni krajiny ČR – zajištění odborné podpory pro činnost resortu životního prostředí“ Část – D: Změny v krajině a trendy ve vývoji krajiny, CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, 22s.....	57

7	Přílohy	59
7.1	Příloha č. 1	59

1 Strategická vize ochrany přírody a krajiny v CHKO

1.1 Strategie ochrany přírody

Dlouhodobým cílem je na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj krajina:

- s jedinečným geomorfologickým utvářením, které zahrnuje ploché pánve s četnými rybníky a rašeliništi, skalní města a kaňonovitá údolí, kvádrové pískovce, neovulkanické vrchy a přirozeně meandrujícími toky řeky Ploučnice a potoků Liběchovky a Pšovky;
- se zachovanými hodnotami krajiny včetně jejího vzhledu, tzn. zejména uchování přírodě blízkých a polopřirozených ekosystémů a v nich se vyskytujících zvláště chráněných či ohrožených druhů rostlin, hub a živočichů;
- se zachovanou krajinnou mozaikou, sítí vodních toků a rozmístěním vodních ploch, rozvržením lesních a zemědělských pozemků, rozmístěním a urbanistickou skladbou sídel, architektonickými památkami a stavbami lidového rázu;
- s charakteristickou vegetací s významným podílem přírodě blízkých a polopřirozených lesních, travinných a mokřadních ekosystémů, včetně druhů rostlin, hub a živočichů pro uvedené ekosystémy charakteristických, chráněných či ohrožených;
- plnící hlavní přírodní funkce, zejména ekologickou stabilitu, migrační prostupnost a retenční schopnost, a to i v zemědělsky intenzivně využívaných částech CHKO, min. v dosavadním rozsahu;
- s přírodními stanovišti a druhy, pro které byly vyhlášeny EVL a ptačí oblast v příznivém stavu.

Strategické (dlouhodobé) cíle ochrany přírody v CHKO Kokořínsko – Máchův kraj je možné vyjádřit následujícími prioritami:

- zachování unikátní geomorfologie v celé její rozmanitosti až po jednotlivé geomorfologické jevy a rozmanitosti neživé přírody, zejména zachování významných geologických lokalit;
- zachování typického krajinného rázu (zachování kulturních a přírodních dominant, vyváženého poměru mezi lesy, zemědělskými pozemky, vodními toky a plochami a se zástavbou při respektování místních podmínek) a zejména na uchování volné krajiny bez zástavby jako specifické hodnoty;
- udržování druhové pestrosti území péčí o stávající cenná luční, mokřadní, vodní, skalní a lesní společenstva a vytvářením podmínek pro jejich zachování, obnovu nebo rozvoj.
- udržování, příp. vytváření vhodných životních podmínek pro chráněné a ohrožené druhy rostlin a živočichů a jejich společenstva (např. péčí o rybníky, podmáčené louky, stepní lokality);
- ochrana vyskytujících se přírodě blízkých lesních společenstev (např. reliktních borů, rašelinných borů a smrčin, kyselých bučin);
- dosažení šetrného, přírodě blízkého obhospodařování zemědělských ploch a lesů;
- zachování celkové biodiverzity a zachování příp. zvýšení ekologické stability krajiny, přirozené retence vody v krajině a migrační prostupnosti.

Ve střednědobém horizontu (doba platnosti PP) budou postupně naplňovány všechny dlouhodobé (strategické) cíle. Konkrétní postupy jejich naplňování jsou vyjádřené v návrzích opatření k jednotlivým předmětům ochrany a v zásadách využívání území, zejména k zemědělskému a lesnickému hospodaření.

1.2 Legislativní zajištění ochrany

1.2.1 **Změny zřizovacího předpisu CHKO**

CHKO Kokořínsko – Máchův kraj byla vyhlášena nařízením vlády č. 176/2014 Sb., ze dne 9. dubna 2014. Tímto nařízením vlády byl zrušen výnos ministerstva kultury České socialistické republiky, ze dne 19. března 1976, č. j. 6070/76, o zřízení chráněné krajinné oblasti „Kokořínsko“. Vzhledem k relativně nedávnému vyhlášení CHKO je vedení hranice aktuální a není třeba ho měnit. Obdobně bližší ochranné podmínky uvedené v nařízení vlády č. 176/2014 Sb. odpovídají potřebám ochrany území.

Vymezení zón CHKO bylo stanoveno vyhláškou MŽP č. 177/2014 Sb., ze dne 31. července 2014, o vymezení zón ochrany přírody CHKO Kokořínsko - Máchův kraj. Touto vyhláškou bylo vymezení zón v dokeské části CHKO stanoveno nově, v kokořínské části CHKO bylo takto potvrzeno vymezení zón schválené protokolem MŽP v roce 1997. Zonace stanovená vyhláškou dostatečně zajišťuje diferencovanou ochranu území při uplatňování ochranných podmínek.

Území CHKO svým statutem územní ochrany legislativně podporuje ochranu soustavy Natura 2000, zejména Ptačí oblasti Českolipsko – Dokeské pískovce a mokřady a 9 EVL, které jsou s CHKO v překryvu.

1.2.2 **Potřebnost vyhlášení MZCHÚ**

Na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj je vyhlášeno celkem 29 maloplošných zvláště chráněných území, z toho 3 v kategorii NPR, 2 v kategorii NPP, 6 v kategorii PR a 18 v kategorii PP. Celková plocha maloplošných zvláště chráněných území v CHKO Kokořínsko – Máchův kraj je 4242 ha, tj. 10,3 % plochy CHKO. V dokeské části, která se součástí CHKO stala až v roce 2014, je žádoucí vyhlásit několik vybraných území v kategoriích PP či PR. V průběhu platnosti plánu péče nelze vyloučit návrhy nějakých dalších významných lokalit.

Zpracovat potřebné podklady a vyhlásit nová MZCHÚ:

PR Ploučnice

k. ú.: Boreček, Brenná, Heřmaničky u Dobranova, Hradčany nad Ploučnicí, Veselí nad Ploučnicí, Vítkov u Dobranova, Vlčí Důl

Předmět ochrany: Řeka Ploučnice se zachovalou říční dynamikou a její niva s výskytem odstavených ramen a tůň v různých stadiích sukcese a navazujícími mokřady tvořené rákosinami, porosty vysokých ostřic, vlhkými tužebníkovými lady, kontinentální vysokobylinnou vegetací, střídavě vlhkými bezkolencovými loukami, olšinami a lužními lesy. Populace vzácných a ohrožených druhů živočichů, např. hrachovky říční (*Pisidium amnicum*), klínatky rohaté (*Ophiogomphus cecilia*), modráska bahenního (*Phengaris nausithous*) a m. očkovaného (*P. teleius*), vydry říční (*Lutra lutra*), včetně jejich biotopů.

Rozloha: 276 ha.

PP Hradčanské stěny

k. ú.: Hradčany nad Ploučnicí

Předmět ochrany: Pískovcová skalní oblast místy bohatá na vápenec s výskytem skalních teras a písčitých osypů s biotopy skalní vegetace s kostřavou sivou a pýchavovými trávníky, zároveň tvořící zaříznuté rokličky s biotopy původních rašelinných smrčín a boreokontinentálních borů. Skalní terasy a osypy (s vápennými minerály) poskytují biotopy pro vzácné druhy rostlin jako je kuřička hercynská (*Minuartia caespitosa*), koniklec otevřený (*Pulsatilla patens*) a ostřice velkonohá (*Carex macroura*). Zároveň se zde vyskytují vzácné druhy živočichů jako je sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*), lelek lesní (*Caprimulgus europaeus*), skřivan lesní (*Lullula arborea*).

Rozloha: několik desítek ha.

PR Vrchbělská střelnice

k. ú.: Vrchbělá

Předmět ochrany: ekosystémy suchých trávníků s narušovanými plochami a řídkou vegetací, dále ekosystémy vřesovišť, mokřadů, periodických vodních ploch, suchých borů, a dále vzácné a ohrožené druhy rostlin a živočichů – modrásek černoskvrnný (*Phengaris arion*), vstavač kukačka (*Anacamptis morio*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), vratička heřmánkolistá (*Botrychium matricariifolium*), prha arnika (*Arnica montana*), kociánek dvoudomý (*Antennaria dioica*), žábronožka letní (*Branchipus schaefferi*), listonoh letní (*Triops canciiformis*), skřivan lesní (*Lullula arborea*) a lelek lesní (*Caprimulgus europaeus*) – a jejich biotopy.

Rozloha: cca 255 ha

PR Poselský a Mariánský rybník

k. ú.: Bezděz, Doksy u Máchova jezera, Obora v Podbezdězí

Předmět ochrany: Poselský rybník a Mariánský rybník s makrofytní vegetací přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod typu Magnopotamion nebo Hydrocharition, s navazujícími rozsáhlými litorálními porosty tvořenými biotopy rákosinami, porosty vysokých ostřic, nevápnitých mechových slatinišť, přechodových rašelinišť, místy zrašelinělými půdami s hrotnosemenkou bílou (*Rhynchospora alba*), střídavě vlhkými bezkolencovými loukami, komplexy rašelinných březin a rašelinných brusnicových borů a vzácně makrofytní vegetací oligotrofních jezírek a tůní. Na ně jsou pak vázány mnohé vzácné a ohrožené druhy, jako např. prstnatec pleťový (*Dactylorhiza incarnata*), prstnatec pleťový pozdní (*Dactylorhiza incarnata* subsp. *serotina*), václavka bažinná (*Armillaria ectypa*), pazoubek zelený (*Microglossum viride*), vážka jasnoskvrnná (*Leucorrhinia pectoralis*) a vrkoč bažinný (*Vertigo moulinsiana*).

Rozloha: cca 80 ha.

2 Zásady využívání území

2.1 Zásady hospodářského využívání krajiny

2.1.1 Lesní hospodářství

Lesní hospodářství je jednou z nejdůležitějších aktivit, která zásadním způsobem ovlivňuje stav nadprůměrně lesnaté CHKO (lesnatost 60 %). Lesní porosty s přírodě blízkou druhovou skladbou se zachovaly jen roztroušeně a většina z nich je chráněna v MZCHÚ a v I. zónách CHKO. Lesní hospodářství se v současnosti potýká s následky hospodaření v minulosti. Velké plochy monokulturálních porostů jsou náchylné k poškození biotickými i abiotickými činiteli, v posledních letech zvláště suchem a smrkové porosty sekundárně kůrovcovou kalamitou. Způsob a míra intenzity lesnického hospodaření má významný dopad na existenci společenstev a druhů vázaných na les, na plnění přírodních funkcí krajiny i na krajinný ráz. Uplatňování dále uvedených zásad bude přispívat k zachování, případně ke zlepšování stavu přírody a krajiny v CHKO.

Dlouhodobým cílem jsou stabilní přírodě blízké lesní ekosystémy, druhově bohaté s pestrou druhovou i věkovou skladbou dřevin v podrostu, s vysokou ekologickou hodnotou, vznikající především z přirozené obnovy.

Navrhované zásady diferencované dle zonace:

- v I. zóně přednostně využívat přirozenou obnovu stanovištně původních dřevin, a to v maximálním možném rozsahu, nevnašet ani nepodporovat geograficky nepůvodní dřeviny, při umělé obnově volit dřeviny a jejich zastoupení podle přirozených dřevinných skladeb, nezakládat nesmíšené (jednodruhové) porosty, neodstraňovat schematicky při výchově dřeviny přimíšené a vtroušené (včetně pionýrských), za účelem udržení biodiverzity pečovat o kontinuální zachování minimálního procenta (cca 10 %) starých porostů přirozeného složení a v lesích ponechávat část odumřelého dřeva různých fází rozpadu a dimenzí (především souše, pahýly apod.) k zetlení, v rámci některých MZCHÚ po dohodě s vlastníkem lesa ponechávat les nebo jeho části samovolnému vývoji;
- ve II. zóně pěstovat druhově, případně věkově a prostorově diferencované lesní porosty tvořené stanovištně původními dřevinami, přednostně využívat přirozenou obnovu, ponechávat část odumřelého dřeva a jednotlivé stromy nebo jejich skupiny do fyzického rozpadu;
- ve III. (příp. IV.) zóně ponechávat dostatečné množství stromů přirozené skladby určených na dožití (výstavků) a odumřelého dřeva, nezvyšovat podíl geograficky a stanovištně nepůvodních dřevin.

Navrhované zásady obecně:

- ponechávat bez těžebních zásahů fragmenty zachovalého přírodě blízkého lesa (s přírodě blízkou druhovou skladbou odpovídající stanovišti, věkově a prostorově diferencovaného) při zohlednění bezpečnostních rizik;
- udržovat a zvyšovat zastoupení dřevin PDS, vnašet chybějící nebo vzácné dřeviny PDS a zakládat druhově pestré porosty dřevin PDS a chránit tyto dřeviny před zvěří;
- aplikovat obnovní postupy založené na využívání přirozené obnovy dřevin PDS;
- v rámci hospodaření podporovat věkovou a prostorovou rozrůzněnost lesních porostů podporovat vznik dvou-, příp. víceetážových porostů;
- ponechávat jednotlivé stromy a skupiny dřevin PDS na obnovených plochách k přirozenému rozpadu a ponechávat doupné stromy, jednotlivé zlomy, vývraty a souše v porostech při výchově (při dodržení pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví a životů a ochrany majetku) přednostně na území I. a II zóny a PO;
- obhospodařovat lokality s výskytem ohrožených druhů hub, rostlin a živočichů způsobem vedoucím k udržení či posílení populací ohrožených druhů;

- odstraňovat invazní dřeviny, zejména borovici vejmutovku, přednostně v rámci výchovy před dosažením její plodnosti, systematicky potlačovat akát při výchově i obnově;
- přednostně používat reprodukční materiál místních populací PDS;
- zmapovat výskyt řídce se vyskytujících druhů dřevin přirozené skladby (např. jilmy, jedle, jalovec, jeřáb břek, jeřáb muk) v lesních porostech a chránit jejich genofond včetně výsadeb na vhodných lesních lokalitách;
- chránit kultury a nadějně přirozené zmlazení dřevin PDS proti poškození zvěří;
- podsazovat stinné dřeviny PDS v porostech se zjednodušenou druhovou skladbou nebo věkovou strukturou nebo v porostech proředěných kalamitou;
- používat šetrné technologie, zejména při soustřeďování dříví;
- v lokalitách s výskytem lelka lesního či skřivana lesního (v ptačí oblasti) ponechávat části ploch po těžbě dočasně bez zalesnění nebo cíleně snižovat zakmenění ve vybraných porostech, zachovat a případně rozšířit plochy bezlesí, po dohodě s orgánem státní správy lesů;
- zachovávat zařazení lesů MZCHÚ v kategorii lesa zvláštního určení a usilovat o zařazování lesů v I. zóně CHKO do kategorie lesů zvláštního určení potřebných pro zachování biologické rozmanitosti;
- při umělé obnově zachovat v porostech současné zastoupení domácích listnatých dřevin a jedle a zakládat smíšené porosty s ohledem na stanovištní podmínky;
- nevysazovat cíleně geograficky nepůvodní dřeviny, zakládat a pěstovat porosty druhově bohaté, včetně zavádění a následného udržení vtroušených dřevin přirozené skladby
- vkládat do stejnověkových porostů prvky zvyšující jejich statickou stabilitu;
- zvyšovat ekologickou stabilitu porostů podporou dřevin PDS (hlavně listnáčů a JD) výchovnými zásahy a při obnově, přednostně ve skladebných částech ÚSES (dle schválených územních plánů);
- používat maloplošné/nepasečné způsoby hospodaření;
- na kalamitních plochách větších než 1 ha nezakládat stejnověkové nesmíšené porosty (s jednou cílovou dřevinou), zalesnění prostorově a časově co nejvíce diferencovat, využívat přirozené obnovy dřevin cílové druhové skladby a ve vhodných podmínkách k rychlé obnově pestrého lesního prostředí přípravných dřevin;
- používat přednostně mechanickou asanaci kůrovci napadené dřevní hmoty, chemickou asanaci v I. a II. zóně provádět pouze na základě výjimky povolené v závislosti na míře zachovalosti biotopu;
- zachovávat, udržovat, příp. vytvářet lesní okraje (včetně keřového patra) jako ekotonové společenstvo na přechodu k nelesním společenstvům;
- nenarušovat lesním hospodařením lesní mokřady, prameniště a rašeliniště, nezasahovat do jejich přirozeného vodního režimu odvodněním, podporovat obnovu původního vodního režimu (ukončením údržby odvodňovacích příkopů či jejich znefunkčněním), podporovat vytváření malých vodních ploch na lesní půdě;
- trasovat nové lesní cesty tak, aby nenarušovaly ochranný cenná stanoviště (skalní výchozy, prameniště apod.), preferovat přírodní nestmelené povrchy lesních cest z místního materiálu a objekty lesních cest (propustky, svodnice, podélné příkopy, mostky) z přírodních materiálů; podle uvedených zásad provádět také rekonstrukce stávajících lesních cest a omezovat soustředěný odtok na lesní cestní síti;
- zajistit, aby výstavba lesních cest nevedla k zrychlenému odtoku vody z krajiny, např. podporou cest s jednostranným sklonem bez podélného odvodnění nebo pomocí zasakovacích pásů či přírodních akumulacních tůní.

Uvedené zásady jsou rozpracovány v Rámcových směrnících péče o les (příloha č. 1), kde jsou zohledněny odlišnosti podle aktuální dřevinné skladby porostů, zón CHKO a cílového lesního společenstva v konkrétních stanovištních podmínkách.

2.1.2 Zemědělství

Zemědělská půda v CHKO Kokořínsko – Máchův kraj pokrývá cca 1/4 území. Její struktura je rozdílná v kokořínské a dokeské části, kdy v dokeské části se jedná převážně o travní porosty, naopak v kokořínské části se nachází úrodnější zorněné plochy s intenzivní zemědělskou výrobou. Celkový poměr orné půdy a travních porostů je přibližně 2:1, některé travní porosty se nacházejí na (evidenčně) orné půdě. Zahrady a sady tvoří cca 8,45 % zemědělské půdy, specifikem jsou chmelnice (okolí Litic).

Zemědělství v současné podobě není limitující pro udržení a rozvoj přírodního prostředí. Problémem zůstává porušování zásad správné zemědělské praxe při pěstování plodin (zejména půdní eroze) či chovu skotu (nerovnoměrná zátěž pastvin). Jen ojediněle jsou případy závažnějšího poškození životního prostředí.

Žádoucí je rozvíjet menší hospodářství a pastevní chov menších přežvýkavců významných pro krajinnou i druhovou diverzitu, které jsou příznivé i pro drobné ptactvo včetně některých významných druhů, např. dudek chocholatý.

Dlouhodobým cílem je kulturní krajina s vysokou estetickou hodnotou a pestrostí stanovišť ovlivňovaných zemědělskou činností, včetně znovuosídlení druhů ptáků obývajících zemědělskou krajinu (skřivan polní, čejka).

Navrhované zásady zemědělského hospodaření

- snižovat intenzitu hospodaření na orné půdě a zvyšovat poměr trvalých travních porostů při žádoucím zatravnění orné půdy zejména na erozí ohrožených plochách;
- udržet extenzivní zemědělské hospodaření na menších půdních celcích a na méně příznivých stanovištích (nevýnosná a podmáčená stanoviště), včetně menších celků pastvin;
- rozsáhlejší zemědělské plochy rozčlenit vytvářením krajinných prvků a realizací územních systémů ekologické stability (realizace biokoridorů, pásové, liniové, solitérní i skupinové výsadby dřevin včetně keřů), řádnou péčí zachovat stávající krajinné prvky;
- používat extenzivní formy hospodaření s využitím ekonomických nástrojů při zapojení do agroenvironmentálních opatření (např. omezení či nepoužívání hnojení a pesticidů, nižší zatížení pastvin, ponechání neposečených pásů či nedopasků, neprovádět mulčování travních porostů);
- nezalesňovat zemědělskou půdu, především travní porosty, s ohledem na výskyt a požadavky vzácných druhů rostlin a živočichů;
- udržovat travní plochy (zamezení sukcese bezlesí), zlepšovat druhovou skladbu TP;
- při obhospodařování travních porostů respektovat zvláštní požadavky ohrožených druhů rostlin i živočichů;
- obnovy a rychloobnovy travních porostů přeoráním provádět jen na druhově chudých kulturních, degradovaných či silně zaplevelených, a současně erozně neohrožených plochách;
- využívat šetrnější technologie a jejich vhodně načasovanou aplikací omezovat negativní dopady na živočichy (např. na zemi hnízdící ptáci, fytofágní hmyz), příp. rostliny;
- dlouhodobě vhodným způsobem obhospodařovat plošně malé biotopy a lokality výskytu ZCHD (časově a plošně specifické režimy kosení, pastvy, údržby malých vodních ploch aj.);
- provádět extenzivní pastvu na vhodných lokalitách, vyloučit intenzivní využití pramenišť a mokřin a udržovat je s cílem zachování a obnovy biodiverzity;
- případné pěstování energetických plodin směřovat na ornou půdu ve III. a IV. zóně, pokud neohrozí předměty ochrany, s prioritou využití geograficky původních druhů a druhů se známými/prověřenými vlastnostmi;
- výstavbu nových zemědělských staveb prvovýroby mimo urbanizované plochy směřovat do IV. zóny a jako doplnění vhodných forem hospodaření, např. zvážit reálnou potřebu hospodářského subjektu při záměru výstavby pastevních zařízení nebo

skladů konzervované píce (seníky), to vše při respektování zásad ochrany krajinného rázu;

- aplikaci hnojiv (hnůj, kompost, močůvka, průmyslová hnojiva, kejda) provádět na travních porostech pouze v době a na místech zaručujících vyloučení negativního dopadu na ochráněnsky významné fenomény (s ohledem na ochranu EVL, výskyt vzácných a chráněných druhů, ochranu před znečištěním povrchových a podzemních vod apod.), aplikaci hnojiv provádět spíše častěji menšími dávkami, zaměřit se zejména na druhově chudé louky bez nitrofilních plevelů a invazivních druhů jako lupina nebo šťovík; z hnojení vynechat vlhké pcháčové louky, tužebníková lada a všechny typy rašelinných luk;
- upřednostňovat organická hnojiva (kompostovaný hnůj a kompost), včetně zeleného hnojení před zásobním hnojením průmyslovými hnojivy;
- s ohledem na jádrovou oblast výskytu vlků zajišťovat vhodným způsobem ochranu stád proti jejich napadení predátorem;
- při realizaci oplocení, ohrazení a dočasného ohrazení pastvin hledat vhodný kompromis mezi zajištěním stáda a průchodností krajiny pro velké savce.

2.1.3 Rybářství a rybníkářství

Sportovní rybolov a hospodaření na rybářských revírech

Zarybňování rybářských revírů obecně by mělo být prováděno s ohledem na přirozenou druhovou skladbu i populační hustotu ryb v tocích i nádržích. Hospodaření (např. odlovy a vysazování) samotné by mělo respektovat sezonní specifika a výskyt zvláště chráněných druhů.

Navrhované zásady:

- do revírů vysazovat pouze v povodí se přirozeně vyskytující druhy ryb (při výběru druhů odlišit revíry pstruhové a mimopstruhové), v odůvodněných případech a na základě projednání a souhlasu AOPK i jiné, např. pstruh duhový (*Oncorhynchus mykiss*) či amur bílý (*Ctenopharyngodon idella*);
- změny a vydávání nových zarybňovacích plánů provádět po dohodě s AOPK;
- při hospodaření na rybářských revírech i při provádění sportovního rybolovu předcházet šíření invazních druhů raků (momentálně se z invazních druhů v CHKO vyskytuje pouze rak pruhovaný (*Faxonius limosus*) a račího moru (důkladné vysušení či dezinfekce rybářské výstroje při změně revíru a zejména osvěta na více úrovních).

Hospodaření na rybnících

Rybníky a jiné umělé vodní nádrže jsou obvykle v krajině přínosem jednak jako prvky retence vody v krajině, ale i jako důležité a cenné biotopy významných druhů, včetně zvláště chráněných. Rybářské hospodaření zásadním způsobem ovlivňuje kvalitu nádrží jako ekosystémů.

Navrhované zásady:

- nové rybníky budovat pokud možno mimo přirozené vodní toky;
- nové rybníky vhodně zasazovat do terénu tak, aby umístěním, velikostí, tvarem a řešením technických objektů odpovídaly krajinnému rázu oblasti, využívat primárně lokality, kde už v minulosti vodní nádrž existovala;
- rybníky budovat s pozvolným přechodem mezi vodní hladinou a souš a s dostatečnou rozlohou litorálního pásma; litorální zóna s hloubkou vody do 50 cm by měla být minimálně na 20 % vodní plochy rybníka;
- pokud možno budovat v okolí rybníka, případně i v jeho litorálu tůň oddělené od zátopy rybníka;
- dřevinné výsadby kolem rybníků provádět a udržovat tak, aby nedocházelo k nadměrnému zástínu vodní plochy; vysazovat jen původní dřeviny;

- při výstavbě a provozu rybníků dbát na dodržování stanoveného minimálního zůstatkového průtoku, kvality vody vtoku pod rybníkem; dbát také na migrační prostupnost toků (viz též kap. 3.1.2.2);
- při rekonstrukci technických objektů rybníků dbát na vybudování opatření na snížení rizik kolize dopravy s migrujícími zvířaty (zejména vydra a obojživelníci) viz též kap. 3.1.2.2;
- odbahňování a opravy stávajících rybníků směřovat do období mimo rozmnožování obojživelníků a hnízdění ptáků, minimalizovat délku trvání prací;
- při odbahňování stávajících rybníků ponechávat cennější části litorálu bez zásahu;
- rybníky vypouštět přednostně v podzimních měsících a není-li nutný další zásah (např. letnění či zimování, eliminace invazních druhů apod.) bezprostředně po výlovu zahájit jejich napouštění; manipulaci s vodou přizpůsobit přítomnosti zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin (v případě střetu zájmů nejvýznamnějšímu druhu přítomnému na lokalitě), brát ohled na potřebu likvidace invazních druhů;
- obecně využívat častěji vícehorkové hospodaření než jednohorkové;
- při letnění nebo zimování rybníků zohlednit stav ekosystému a výskyt významných druhů (v případě výskytu zvláště chráněných vždy předem projednat s AOPK ČR);
- monitorovat kvalitu vody v rybnících i na tocích a získaná data využívat jako jeden z podkladů při rozhodování o způsobu rybářského hospodaření na rybnících;
- velikost a druhové složení rybí obsádky stanovovat tak, aby byl umožněn přirozený vývoj významných druhů rostlin nebo živočichů;
- u rybníků v I. a II. zóně CHKO a u rybníků s významným výskytem ZCHD obojživelníků, bezobratlých a vodních ptáků hospodařit tak, aby průhlednost během května až června neklesla pod 50 cm a byl zde přítomen alespoň střední zooplankton (velikosti nad 2 mm);
- příkrmování provádět max. v rozsahu, při kterém neohrozí biologickou hodnotu rybníka; preferovat krmiva na rostlinné bázi (obiloviny, těstoviny apod.) v dávce do 1000 kg na 1 ha vodní plochy a 1 rok; relativním krmným koeficientem nepřesáhnout hodnotu 2;
- použití dezinfekčních přípravků a léčiv provádět jen na základě veterinárního doporučení a pouze k likvidaci infekčních a invazních ohnisek onemocnění ryb a výjimečně k odstranění nežádoucí flóry či fauny za podmínky, že neohrozí biologickou hodnotu vodního prostředí;
- potlačovat nežádoucí především invazní druhy ryb – zejména střevličku východní (*Pseudorasbora parva*), sumečka amerického (*Ameiurus nebulosus*) a karase stříbřitého (*Carassius auratus*); nejlépe eliminovat invazní druhy při a po výlovu – ponechat rybník delší dobu bez vody, nejlépe nechat vymrznout s ohledem na případný výskyt škeblí, raků a jiných živočichů;
- k eliminaci nežádoucích druhů ryb nasazovat i dravce, candáta obecného (*Sander lucioperca*) zejména na potlačení střevličky východní, štika obecnou (*Esox lucius*) nebo sumce velkého (*Silurus glanis*) k potlačení karase stříbřitého na větších nádržích;
- k potlačení nadměrného zárůstu vodní vegetací využít býložravé druhy ryb za podmínky, že neohrozí ZCHD nebo další významné druhy rostlin;
- kosení litorálů provádět pouze za účelem zlepšení přírodního prostředí, a pouze v případě, že nedojde k ohrožení vodních ptáků a jiných živočichů (zejména obojživelníků); provádět nejlépe na podzim nebo v zimě.

2.1.4 Myslivost

V obou částech CHKO je z hlediska myslivosti rozhodující chov spárkaté zvěře (jelení, mufloní, daňčí, srnčí a černé). Z intenzivních chovů je významná pouze obora Velký dub pro daňčí a mufloní zvěř. Vzhledem k vysokým stavům spárkaté zvěře, především daňčí a mufloní v honitbách mimo oboru dochází k výskytu škod různé úrovně okusem, ohryzem, loupáním a spásáním přirozené i umělé obnovy v lesních porostech, dále pak dochází k poškozování nelesních biotopů s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů především černou zvěří. V oblasti se vyskytují i druhy zvěře chráněné podle zákona o ochraně přírody a krajiny

(vydra říční, vlk obecný, bobr evropský). Do střetu s ochranou přírody se myslivost dostává především díky vysokým stavům spárkaté zvěře (mufloní a daňčí), které výrazně negativně působí na lesní i nelesní ekosystémy. Dále na území CHKO (zejména v severní části) dochází nárazově ke střetům vlků (útokům na pastvinách) s menšími hospodářskými zvířaty (zejména s ovci a kozami), zaznamenány byly už i útoky na telata.

Navrhované zásady:

- nepřekračovat normované stavy zvěře v honitbách;
- eliminovat výskyt nepůvodních druhů zvěře (muflon) nebo jejich početnost alespoň významně snížit (daněk skvrnitý), nezavádět tyto druhy do chovu;
- intenzivně lovit spárkatou zvěř (zejména mufloní, daňčí a černou) na celém území CHKO, intenzitu lovu maximalizovat na území MZCHÚ a v jejich OP;
- nevypouštět do volné přírody geograficky nepůvodní druhy zvěře ani uměle odchované jedince domácích druhů bez doložení jejich genetického původu (např. kachna divoká);
- v rámci vytváření skladebných částí ÚSES v zemědělské krajině podporovat vznik a údržbu vhodných biotopů pro drobné druhy zvěře (zajíc polní, koroptev polní);
- zachovat autochtonní populaci jelena evropského v početnosti nepůsobící v ekosystémech významné škody;
- neumisťovat nová krmná myslivecká zařízení (krmeliště, slaniska, újediště) v MZCHÚ nebo lokalitách I. zóny CHKO; v rámci péče o zvěř a její přirozené prostředí zohledňovat přítomnost predátorů, včetně velkých šelem a dravců v krajině, jako přirozenou součást ekosystémů;
- provádět intenzivní lov nepůvodních druhů, které lze lovit, zejména drobných šelem (psík mývalovitý, mýval severní apod.);
- nezakládat na území CHKO intenzivní chovy zvěře (obory, bažantnice);
- zajistit pro zvláště chráněné druhy velkých savců (vlk) klidové oblasti (s omezeným provozováním nebo bez provozu myslivosti v období vodění mláďat).

2.2 Zásady jiného využívání krajiny

2.2.1 Vodní hospodářství

Území CHKO je z hlediska hydrologického velmi pestré. Vedle vodou nepodmíněných stanovišť se zde vyskytují rozsáhlá území přímo hydrická, či vodou zásadně ovlivněná. Nacházejí se zde nivy vodních toků, stojaté vody rybníků i rozsáhlé mokřady. Na tato stanoviště je vázána řada zvláště chráněných druhů především mokřadních rostlin a bezobratlých živočichů. Vzhledem k tomu, že mimořádně cenné mokřadní biotopy a společenstva jsou často v těsném kontaktu s plochami antropogenně zcela změněnými a využívanými, je vodní režim těchto ekosystémů často lidskými aktivitami narušován. Tento jev ohrožuje nejen jednotlivé populace evropsky významných či zvláště chráněných druhů rostlin, hub či živočichů, ale přímo celá společenstva, ekosystémy a má zároveň výrazný vliv i na další funkce krajiny jako celku.

- na zemědělských pozemcích provádět nová protierozní opatření (průlehy, meze, remízky) a aplikovat vhodné osevní postupy a další opatření zadržující vodu v půdě;
- používat při výstavbě či rekonstrukcích zařízení k čištění odpadních vod takové technologie, které zajistí způsob čištění, který je schopen výrazně omezit obsah znečišťujících látek, a to včetně živin (dusík, fosfor) v přečištěných vodách; obvykle postačí zařadit další stupeň čištění (např. pískový filtr, kořenová ČOV, dočišťovací mokřad, vsak či odtok do recipientu omezit využitím přečištěných vod k závlahám);
- napomáhat přirozené renaturaci vodních toků, zejména těch, které nejsou příliš zahloubené;
- revitalizovat vodní toky a jejich nivy, zejména v úsecích ohrožených hloubkovou erozí a v místech umožňujících bezeškodné plošné rozlivy povodňových průtoků;
- budovat drobné vodní plochy s cílem zvýšení biodiverzity a krajinných hodnot území;

- provádět sanace (např. vybudováním soustavy zemních přehrázek) vybraných umělých odvodňovacích kanálů (vytvořených v nevhodných místech) jako revitalizační opatření sloužící k úpravě vodního režimu v cenných přírodních mokřadních lokalitách, či jako podpora přirozeného rozlivu vody pro protipovodňová opatření, a to za předpokladu, že při těchto opatřeních nebudou poškozeny biotopy významných druhů či společenstev;
- v rámci komplexních pozemkových úprav soustřeďovat pozemky v majetku státu do inundací tak, aby umožnění případných rozlivů a změn koryta toku neohrozilo pozemky ve vlastnictví nestátních subjektů;
- zachovávat břehové porosty v maximální míře, provádět jejich průběžnou obnovu (při respektování geografické původnosti dřevin) a postupné zvyšování jejich druhové a věkové diverzity při respektování ekologických a estetických hledisek;
- odstraňování nebo jiné razantní zásahy do břehových porostů provádět pouze v nezbytných případech z důvodů protipovodňové ochrany (volný průchod povodňových vod v kritických místech) a v jiných případech, kdy hrozí bezprostřední ohrožení osob a majetku;
- aktivně spolupracovat se správcí toků (prakticky pouze Povodí Ohře s. p.), Libereckým a Středočeským krajem, obcemi a vlastníky vodních nádrží při přípravě a realizaci regionální koncepce protipovodňové ochrany, při tom prosazovat tyto zásady:
  - podpora přírodě blízkých pasivních protipovodňových opatření (využívání retenčních kapacit přirozených niv, rybníčních soustav a dočasných rozlivů vod na zemědělských a lesních pozemcích ve volné krajině mimo osídlení) oproti jednostranným technickým řešením (budování přehrad, napřimování, rozšiřování a zpevňování říčních koryt apod.);
  - ochrana niv a jiných přírodních území významných z hlediska rozlivu povodňových vod před další urbanizací (v rámci procesu územního plánování);
  - postupné odstraňování stávajících nevhodných způsobů využití těchto území;
  - účinná kombinace zájmů ochrany přírody a ochrany před povodněmi (např. retence vody v nivě);
- zamezit vypouštění jakýchkoliv nepřečištěných odpadních vod do půdního profilu, včetně nepřečištěných odpadních vod z domácností vzhledem k možnostem infiltrace srážkové vody v různých místech z hlediska ochrany kvality podzemních vod;
- zachovat migrační prostupnost na tocích předcházením vzniku nových migračních bariér na tocích;
- zajišťovat dostatečné minimální zůstatkové průtoky v tocích a provádět jejich kontrolu;
- pro udržení charakteru vodních toků např. Ploučnice a bioty v nivě vyloučit intenzifikaci obhospodařování luk, jejich hnojení a používání pesticidů (a to v optimálním případě i v území navazujícím na nivu), dále chránit nivu před terénními úpravami (kromě zásahů uvedených v plánech péče MZCHÚ) a zásahy do hydromorfologie koryta vodních toků;
- pro udržení bioty na Poselském a Mariánském rybníce zajistit stabilní hladinu vody rybníka a zamezit expanzi rákosu na rozsáhlejší plochy vodní hladiny rybníka; v případě Mariánského rybníka provést analýzu potřeby jeho rekonstrukce a částečného odbahnění;
- podporovat možnost obnovy Černého rybníka a udržovacích prací na ostatních rybnících Hradčanské soustavy;
- vodárenské využití podzemních vod regulovat na základě hydrogeologických studií (součást EIA) tak, aby nedošlo k poškození nebo ohrožení cenných přírodních ekosystémů na povrchu, při preferování přímého zásobování obyvatel pitnou vodou na úkor jiného využití podzemních vod (např. "výroba" balené vody);
- plánování záměrů na tocích koordinovat s připravovanými záměry správ povodí a ve spolupráci s nimi;
- spolupracovat s vodoprávními úřady v rámci CHKO na zajištění podmínek, postupů a opatření vyplývající ze zákona č. 114/1992 Sb. a z nařízení vlády o zřízení CHOPAV Severočeská křída (č. 85/1981 Sb.).

2.2.2 Výstavba a územní plánování

Výstavba zásadně ovlivňuje charakter osídlení a celkový vzhled krajiny. Jednotlivé stavby, jejich urbanistické uspořádání a měřítko i jejich jednotlivé skladebné prvky, např. typ a sklon střechy, tvar a velikost půdorysu, barva střechy a fasády, pak určují celkový charakter sídla a jeho obraz v krajině. Stanovení zásad pro výstavbu je tedy také nástrojem k zajištění ochrany vzhledu krajiny.

Územní plánování, jako koncepční nástroj, může pomoci zajistit územní podmínky pro zachování (obnovu) typického uspořádání krajiny, její prostupnosti, ekologických funkcí včetně případné revitalizace narušených částí a uchování typické urbanistické struktury sídel a charakteru zástavby.

Dlouhodobým cílem je uchování volné krajiny bez zástavby, rozvoj obcí a měst v souladu s místně typickou urbanistickou strukturou, charakterem zástavby a architektonickým výrazem staveb.

Navrhované zásady v územním plánování

- směřovat rozvoj obcí tak, aby byl v souladu s udržení jejich krajinných hodnot; dbát na zachování tradičního rázu obcí, který je pro CHKO typický;
- zohledňovat kategorizaci sídel v kokořínské části CHKO dle zpracovaného Preventivního hodnocení krajinného rázu, a konkrétní hodnoty zachovalosti sídla u jednotlivých sídel v dokeské části CHKO;
- pro rozvoj obcí přednostně využívat dnes nevyužívané plochy, které byly již v minulosti zastavěny, tzv. brownfields (především nevyužívané zemědělské areály);
- upřednostňovat novou výstavbu v prolukách před plošným rozšiřováním obcí;
- chránit volnou krajinu před umísťováním trvalých staveb, staveb pro zemědělství, lesnictví a jiných staveb a zařízení;

Navrhované zásady pro výstavbu obecné

- zachovat autentičnost a nenarušenost zvláště cenných partií krajiny se zástavbou, sídla s dochovanou a málo narušenou urbanistickou strukturou a s dochovanými stavbami lidové architektury chránit před narušením novou zástavbou
- zachovávat tradiční charakter zástavby, při přestavbách a rekonstrukcích stávajících objektů zachovávat tradiční hmoty objektů a měřítko staveb lidové architektury; přístavby provádět při respektování dochované tradiční podoby stávajících staveb
- novou výstavbu rodinných domů řešit s dodržení tradiční typické formy (umístění, obdélný půdorys, sedlová střecha, tradiční barevnost ve vazbě na zachování charakteristického obrazu sídla v krajině)
- chránit krajinu před výstavbou drobných rekreačních objektů, zejména chat, svými rozměry neodpovídajících tradičnímu měřítku usedlostí a chalup; při přestavbě stávajících chat preferovat řešení, které vychází z tradičních typů venkovského domu Kokořínska
- chránit strukturu osídlení a strukturu zástavby, nevytvářet shluky novostaveb ani stavby prostorově odtržené od existující zástavby
- neumísťovat velkoplošné reklamy

Navrhované zásady pro výstavbu speciální

zásady výstavby v sídlech a lokalitách se zástavbou v kokořínské části CHKO

Sídla a lokality se zástavbou byly na území kokořínské části rozděleny do čtyř kategorií, jednotlivé kategorie jsou charakterizovány v Rozborech.

- v sídlech I. kategorie: neměnit dochovanou siluetu sídla a jeho vizuální projev v krajině; při přestavbách a rekonstrukcích zachovat charakter zástavby za využití tradičních architektonických forem, prvků a materiálů; novou výstavbu (kterou je možné umísťovat pouze výjimečně) podřizovat formám a výrazu tradičních objektů (půdorysný tvar,

výška, tvar střechy a barevnost ve vazbě na zachování charakteristického obrazu sídla v krajině);

- v sídlech II. kategorie: respektovat historickou strukturu zástavby s možností jejího úměrného doplnění, zejména na starých stavebních parcelách; novou výstavbu situovat do kontaktu s existující zástavbou (jiné řešení je možné u rozptýlené zástavby); omezit zásahy ovlivňující siluetu sídla (bez vytváření nových výrazných znaků siluety existující zástavby); zachovat charakter zástavby (zejména měřítko a hmotu); novou výstavbu přizpůsobit charakteru tradičních objektů měřítko, hmotu, půdorysný tvar, výška, tvar střechy;
- v sídlech III. kategorie: umožnit rozvoj sídla v návaznosti na existující zástavbu; novou výstavbu navrhovat s cílem vytvoření harmonického přechodu sídla do krajiny; zachovat charakter zástavby (zejména měřítko a hmotu) při individuálním architektonickém výrazu s respektováním architektury stávajících objektů ležících ve vizuálním kontextu (nesnižování současných hodnot);
- v sídlech IV. kategorie: doplnění a přestavbu struktury sídla směřovat k vytvoření nových hodnot harmonie měřítka a vztahů v krajině; při nové výstavbě a přestavbě stávajících objektů nevytvářet prvky měřítkem, hmotově a barevně cizorodé dochovanému prostředí.

zásady výstavby v sídlech a lokalitách se zástavbou v dokeské části CHKO

- zachovat nenarušenost výrazných a jedinečných krajinných panoramat s převládajícím lesním charakterem v hřbetních polohách dokeské části CHKO (Hradčanská pahorkatina, Bezděžská vrchovina);
- zachovat volnou krajinu v okolí Máchova jezera bez rozšíření takové rekreační zástavby, která by poškozovala přírodní hodnoty CHKO;
- v případě sídla Břehyně zachovat rozsah zastavěného území; další rozvoj směřovat do proluk nebo adaptací nevhodných objektů;
- zachovat stávající plošný rozsah zastavěných resp. zastavitelných ploch u osad Heřmaničky, Veselí, Vítkov a Vlčí Důl; místem pro rozvoj je v zastavěných územích osad výstavba několika jednotlivých objektů, při zachování tradiční architektonické formy a měřítka;
- při nové zástavbě v osadě Hradčany respektovat krajinný rámec a částečně dochovanou strukturu obce;
- u obce Provodín respektovat krajinný rámec okolí; usměrnit novou zástavbu v lokalitě jižně pod Provodínskými kameny, která je pohledově exponovaná;
- území na severovýchodním břehu Máchova jezera pod Borným ponechat bez rozšiřování zástavby do volné krajiny; vzhledem k absenci architektonických a urbanistických hodnot lze o dalším rozvoji uvažovat formou obnovy (adaptace, přestavby, rehabilitace) stávajících objektů.

2.2.3 Doprava

Rozhodujícím druhem dopravy v CHKO je silniční doprava, ke které budou převážně vztahovány navrhované zásady. Provoz na železnici není z hlediska ochrany přírody problémem. Osobní (turistická) lodní doprava je provozována na Máchově jezeře, její provozování může přispívat ke zhoršování kvality vody v Máchově jezeře. Dlouhodobým problémem je také provoz malých letadel z letiště Česká Lípa Ramš (nacházející se mimo CHKO) nad NPR Novozámecký rybník. Další otázkou je využití letiště u Hradčan ležícího těsně za hranicemi dokeské části CHKO.

Dlouhodobým cílem je doprava s minimálním narušením krajinného rázu, bez zhoršení současné migrační propustnosti krajiny a bez zvyšování negativního vlivu na lokality chráněných druhů rostlin a živočichů.

Navrhované zásady

- nenavrhopvat chemický posyp komunikací a udržet ho na území Kokořínska i Dokeska v rozsahu, který nepoškozuj e významné ekosystémy (zejména mokřadní);
- pravidelně vyhodnocovat dopady chemického ošetření na společenstva, zvláště chráněné druhy živočichů a rostlin a ostatní složky životního prostředí;
- před budováním nových komunikací dávat přednost využití stávajících;
- přeložky, obchvaty obcí, rozšíření, směrové úpravy komunikací provádět pouze v rozsahu, který zásadně negativně neovlivní vzhled krajiny, umožní zachování jejich typických znaků a nepovede k vytvoření trvalé migrační bariéry pro živočichy;
- průběžně sledovat a hodnotit významné úseky silničních komunikací z hlediska migrace živočichů (zejména obojživelníků), zajistit v nejproblematičtějších úsecích instalaci bariér a záchranný transfer v době jarního a podzimního tahu obojživelníků (viz též kap. 3.1.2.2);
- při stavebních úpravách stávajících komunikací na místech problematických z hlediska migrace živočichů realizovat opatření k zajištění jejich migrační prostupnosti (viz též kap. 3.1.2.2);
- při sanaci skalního svahu nad komunikací (ohroženou pády kamení) minimalizovat zásah do přírodního prostředí;
- doplňovat výsadbu chybějící liniové zeleně podél komunikací při použití domácích druhů dřevin včetně ovocných stromů;
- při údržbě stávajících železničních zařízení postupovat tak, aby nedošlo k negativním dopadům na přírodu a krajinu;
- chránit území před další výstavbou zařízení k provozování leteckých aktivit negativně ovlivňujících přírodu a krajinu.

2.2.4 Energetika a sítě

Na území CHKO Kokořínsko - Máchův kraj se nachází dvě vedení velmi vysokého napětí 400 kV (Skalka-Stvolínky) a 110 kV (Božíkov-Vítkov). Obě vedení mají výrazný negativní vliv na krajinný ráz ve svém okolí. Dále jsou zde sítě vedení vysokého napětí (22 a 35 kV) a nízkého napětí. Vedení VN i NN je na území CHKO provedeno převážně jako nadzemní vedení na betonových sloupech (na některých místech jsou použity ocelové příhradové sloupy). Nepříliš vhodné je nahrazování holých vodičů za sdružené izolované vodiče AES v zástavbě z důvodů ochrany kulturněhistorických hodnot sídla.

Na území CHKO se nacházejí tři větší solární elektrárny (největší elektrárna na ploše brownfield cca 2,5 ha v Dubé, a 2 menší na střeších hospodářských budov v Dřevčicích a Brocně). Obě menší elektrárny nemají zásadní vliv na hodnoty krajinného rázu. Zájem o instalace solárních panelů na rodinných domech má vzrůstající trend.

Dlouhodobým cílem je krajina minimálně narušená technickými sítěmi a s omezeným negativním vlivem na krajinný ráz, migrační prostupnost a lokality chráněných druhů rostlin a živočichů.

Navrhované zásady:

- v rámci plánování tras liniových staveb, zejména při zpracování ZÚR vycházet z ÚAP a zohledňovat ochranu hodnot krajinného rázu a přírodních hodnot jednotlivých lokalit;
- při vytyčování nových tras energetických sítí volit varianty tras s ohledem na krajinný ráz, kulturněhistorické hodnoty sídel, ochranu dřevin a ptactva; tyto aspekty zohledňovat i při obnovách stávajících tras, prakticky jde o uplatňování těchto zásad:
  - před budováním nových tras dávat přednost využití stávajících koridorů;
  - při stanovení tras a způsobu provedení elektrovodů zohledňovat výskyt chráněných druhů a možné dopady provozu na živou přírodu, a stejně tak hodnotit a omezovat negativní dopady na krajinný ráz území;
  - rozvody NN v sídlech a nové rozvody NN i mimo sídla vést přednostně zemním kabelem (v sídlech aktuální zejména při rekonstrukcích);
  - rozvody VN vždy doplňovat zařízením na ochranu ptactva (v souladu s platnými

- právními předpisy) a používat aktuálně nejméně nebezpečné typy sloupů, nové trasy VN vést přednostně podzemním kabelem;
- vodiče AES používat pouze v lesních úsecích nebo tam, kde nedojde k negativním zásahům do krajinného rázu;
- při umísťování trafostanic, rozvodných a pojistkových skříní používat jejich vhodné typy tak, aby nebyla narušena architektonická hodnota staveb a sídel, ani krajinný ráz;
- při rekonstrukcích inženýrských sítí minimalizovat negativní vlivy stávajících staveb (zemní kabelizace elektrického vedení, opatření proti úrazu ptactva elektrickým proudem atd.);
- údržbu sítí provádět ve vhodném ročním období (např. likvidace dřevin v ochranných pásmech pouze v zimním období);
- umísťování solárních elektráren směřovat zejména na stávající objekty zemědělské či průmyslové výroby a na střechy budov v případech, kdy nebude docházet k narušení zejména krajinného rázu a kulturně-historických hodnot sídel;
- neplánovat stavby zdrojů elektrické energie, které by výrazně ovlivnily přírodní a krajinářské hodnoty území (např. větrné elektrárny, samostatné solární elektrárny ve volné krajině).

2.2.5 Těžba nerostných surovin a rašeliny

V současné době jsou na území dokeské části CHKO zpracovávány sklářské a slévárenské písky u Provodína. Těžba probíhá mimo území CHKO.

Dlouhodobým cílem je území CHKO bez těžby nerostných surovin.

Navrhované zásady

- neotevírat nové těžební objekty mimo existující dobývací prostory;
- neprovádět průzkumy nových ložisek nerostných surovin (vzhledem k návaznosti na další vyvolané zásahy do přírodního prostředí – vrty, vedení potrubí, stavby objektů, komunikací apod.);
- rekultivace provádět s maximálním využitím přírodních procesů (sukcese), zachovat pestrou morfologii terénu těžebních prostorů (včetně případných vodních nebo podmáčených ploch) a spontánně vzniklá společenstva (často s ohroženými druhy); nezavážet lomy nevhodným materiálem a nerozšiřovat stanovištně nepůvodní druhy.

2.2.6 Rekreace, cestovní ruch, sport

Oblast je v současnosti dostatečně vybavena individuálními i hromadnými ubytovacími kapacitami, a to jak v podobě soukromých objektů (chaty, chalupy), tak i rekreačních zařízení pro veřejnost. Převažujícím typem rekreace v CHKO jsou jednodenní návštěvy přírodních a kulturních zajímavostí regionu. Zejména v okolí některých vodních ploch (Máchovo jezero, Harasov, Městské lázně Mšeno) je častěji provozována i rekreace pobytová, spojená s vodními sporty a dalšími aktivitami. Současná hustota návštěvníků je poměrně vysoká, a to nejen v blízkém okolí nejatraktivnějších míst a nejen v letní sezóně. Zejména v posledních letech výrazně vzrůstá počet cykloturistů všech typů. To přináší značnou zátěž pro přírodu a krajinu (zvýšený přísun živin do vodních ploch a toků, rušení živočichů, riziko vzniku eroze, požáru apod.).

Navrhované zásady

- využívat CHKO pro sportovní a turistické aktivity v souladu s ochranou přírody a nanejvýš se zanedbatelnými negativními dopady těchto činností na předměty ochrany, zejména bez zvyšování negativního vlivu na lokality chráněných druhů rostlin, hub a živočichů a bez zhoršení současného stavu krajinného rázu CHKO;
- výstavbu nových velkokapacitních rekreačních zařízení umísťovat v zastavěných územích obcí viz též kap. 2.2.2;

- budování specifických sportovišť (např. cyklokrosová dráha, golfová hřiště, lanová centra apod.) mimo stávající rekreační areály navrhovat pouze v případě minimálního negativního ovlivnění stavu předmětů ochrany CHKO;
- rozšiřování nebo vznik nových ploch pro individuální rekreaci (veřejná tábořiště, místa pro vjezd a státní motorových vozidel a obytných přívěsů) směřovat přednostně do zastavěného území obcí a IV. zóny CHKO bez narušení charakteru dotčeného území;
- jednorázová a sezónní tábořiště (zejm. pro dětské tábory) neumísťovat v lokalitách, s významným výskytem přírodních biotopů a druhů citlivých na rušení;
- spolupracovat s AOPK ČR a případně i dalšími partnery při budování, opravách a údržbě terénního informačního systému, zvyšovat povědomí o přírodně zajímavých lokalitách a o způsobu jejich ochrany mezi veřejností;
- síť značených turistických tras všech uživatelských skupin zachovávat v současném rozsahu bez rozšiřování, podporovat jejich údržbu; značení nových tras navrhovat jen výjimečně v nezbytných případech nebo jako náhradu za rušené úseky (přeznačení), a to s ohledem na možné riziko konfliktu s předměty ochrany (rozmnožování velkých šelem a ptáků), přednostně mimo nejpřísněji chráněné plochy;
- údržbu cest, pěšin, vyhlídek a další návštěvnické infrastruktury provádět s důrazem na zachování citlivých přírodních lokalit a MZCHÚ;
- nenavrhopvat a nezřizovat speciální zajištěné cesty („via ferrata“);
- hromadné akce, zejména ty konané mimo cestní síť (např. orientační běhy) a se zvýšeným hlukovým zatížením (např. slavnosti a hudební festivaly), směřovat mimo citlivá území (např. MZCHÚ, I. zóna CHKO a zranitelné biotopy) a mimo období hnízdění ptáků a vyvádění mláďat velkých šelem;
- zázemí hromadných akcí (např. parkování, shromaždiště závodníků) situovat mimo lokality s výskytem předmětů ochrany a přednostně využívat člověkem již pozměněné nebo lesním a zemědělským hospodařením významně dotčené plochy (např. manipulační plochy, zemědělské areály);
- nepořádat motoristické závody na území oblasti, s výjimkou akcí, při nichž jsou přísně dodržována pravidla silničního provozu, zejm. max. povolené rychlosti (např. jízdy veteránů), případně akcí, které jsou v souladu se zájmy ochrany přírody zacíleny na podporu předmětů ochrany a dalších významných druhů a biotopů (např. tvorba a obnova stanovišť pro lupenonožce);
- provádět opětovné narušování drnu a půdního povrchu i periodickou údržbu drobných vodních ploch pojezdem těžké techniky (např. aktivitami klubů vojenské historie) na místě bývalé tankové střelnice Vrchbělá, případně na dalších místech dříve využívaných těžkou vojenskou technikou a v současnosti degradovaných nežádoucí sukcesí;
- v rámci geolokačních her stanoviště umísťovat mimo citlivé a zranitelné biotopy a lokality, kde v souvislosti s tím může dojít k negativnímu dotčení předmětů ochrany
- výcvik a přípravu složek integrovaného záchranného systému směřovat do termínů, kdy aktivita nebude v dotčené lokalitě v konfliktu s předměty ochrany;
- aktivně eliminovat znečištění oblasti odpadky, a to zejména aktivitami účastníků i organizátorů různých druhů vyžití (např. provozovateli areálů a půjčoven sportovního vybavení);
- vhodně a účinně řešit parkování vozidel návštěvníků tak, aby nedocházelo k poškození vegetace a půdy;
- upřednostňovat na Máchově jezeře lodě s nízkými emisemi hluku a eliminovat víření sedimentů lodní dopravou;
- provozovat rybolov a vodáctví tak, aby nedocházelo k rušení hnízdících ptáků;
- bezpilotní létající zařízení (drony) používat v takových lokalitách a termínech, aby nedocházelo k rušení ptáků v době hnízdění;
- navrhovat a realizovat opatření minimalizující nepovolené vjezdy motorových vozidel mimo silnice a místní komunikace (se zaměřením na terénní motocykly a čtyřkolky, ale

i automobily návštěvníků) i terénních cyklistů (zejména do citlivých přírodních stanovišť);

- podporovat rozvoj agroturistiky.

2.2.7 Další způsoby využívání území

Průmysl

Území CHKO je průmyslově málo využívané. Nacházejí se zde pouze dva významnější průmyslové provozy, oba na Dokesku - výroba obalovaných asfaltových směsí v Provodíně a těžební společnost Provodínské písky, a. s. Kokořínsko je oproti tomu oblastí bez velkých průmyslových objektů a areálů se zastoupením pouze menších výrobních provozoven různého druhu, a skladových areálů v nevyužívaných objektech dřívější zemědělské výroby. Problémem tak není přímá činnost těchto podniků, ale zejména související frekventovaná nákladní automobilová doprava.

Navrhované zásady

- před výstavbou nových větších průmyslových provozů upřednostňovat nové využití stávajících areálů (podobně jako v případě areálu bývalého výzkumného ústavu Břehyně), obecně podporovat revitalizaci a kultivaci brownfields;
- umístování drobných průmyslových provozoven a ostatních výrobních zařízení řešit v souladu s územními plány obcí výhradně v přímé návaznosti na sídelní útvary přednostně do určených zón a nevyužívaných zemědělských a jiných (např. vojenských) objektů;
- adaptovat stávající areály k novým účelům (sportovní a rekreační areály apod.).

Přenos signálu

Na území CHKO se nachází několik stožárových základnových stanic telekomunikační sítě (mobilní telefony GSM) jednotlivých operátorů. Tyto stožárové stanice jsou prakticky vždy zásahem do dochovaného krajinného rázu.

Navrhované zásady

- při umístování telekomunikačních věží (základnových stanic a stožárů sítí mobilní komunikace) preferovat sdílení technické infrastruktury více operátory a minimalizovat počet těchto zařízení na území CHKO (při zachování funkčnosti komunikačních sítí); v maximální míře využívat pro umístování anténních systémů stávající objekty (vodojemy tzv. „hydroglobusy“, výškové budovy).

Zásobování vodou

V posledním desetiletí se na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, především v jižní části, projevuje suché období spojené se snižováním hladiny podzemní vody. Nárůst odběrů vody ze stávajících i nových zdrojů může tento trend dále umocňovat.

Navrhované zásady

- vodohospodářskou infrastrukturu spojenou s odběrem podzemních a povrchových vod realizovat pouze na základě vyhodnocení limitů území, s důrazem na zachování cílů a předmětů ochrany CHKO, přírodní hodnoty a funkce krajiny.

Nakládání s odpady

Na území CHKO je jediná povolená skládka TKO, a to při okraji CHKO ve Mšeně. V obcích funguje základní třídění odpadů, pravidelný svoz nebezpečného odpadu, příp. nepravidelný svoz jiného než komunálního odpadu, většina větších obcí má k dispozici i obecní sběrné dvory. Správa CHKO se snaží systematicky zjišťovat a kontrolovat stav nelegálních "černých" skládek v oblasti a ve spolupráci s obecními úřady usiluje o jejich likvidaci. V bývalém VVP Ralsko docházelo v minulosti (zejména při činnosti sovětských vojsk) k vážným ekologickým

škodám, jejichž odstraňování nadále probíhá. Na některých lokalitách je problémem také likvidace biologického odpadu zavážením přírodovědně cenných biotopů.

Podstatné je zajištění funkčnosti ČOV, včetně domácích čistíren v rámci jejich provozování.

Navrhované zásady

- odpady ukládat pouze na místa k tomu určená v rámci obecního systému sběru a svozu odpadů;
- dle vlastních možností přispívat k odstraňování nelegálních skládek;
- při realizaci systému sběru tříděného odpadu umisťovat barevné kontejnery do zastavěného území a jejich stanoviště upravovat v souladu s dochovanými hodnotami krajinného rázu (např. vhodné dřevěné příp. zděné přístřešky, palisády, výsadba apod.);
- při rekultivaci skládky TKO Mšeno postupovat v souladu se schváleným rekultivačním plánem;
- iniciovat aktivity vedoucí k úklidu odpadků na území CHKO (např. v rámci akcí ke Dni Země);
- pokračovat v likvidaci ekologických škod po pobytu vojsk v bývalém VVP Ralsko;
- v soustředěné zástavbě budovat ČOV pro obce nebo jejich části; v rozptýlené zástavbě preferovat individuální řešení čištění OV; používat typizované ČOV včetně kořenových dočišťovacích stupňů; pro malé skupiny objektů budovat ČOV pro skupiny objektů; u nepravidelně využívaných rekreačních objektů preferovat energeticky nenáročná čištění odpadních vod;
- u staveb, které by svými odpadními vodami mohly negativně ovlivnit stav předmětů ochrany na území I. a II. zóny CHKO, realizovat vícestupňové čištění (ČOV, kořenová čistírna, biologický rybník, zemní filtr).

3 Návrhy rámcových opatření prováděných orgánem ochrany přírody

3.1 Péče o předměty ochrany

3.1.1 Krajinný ráz

Dlouhodobý cíl:

- na území kokořínské části CHKO zachovaný ráz typické kulturní krajiny pískovcové oblasti s vyrovnaným zastoupením ploch lesů, zemědělských pozemků a harmonicky působících sídel;
- na území dokeské části CHKO zachovaný ráz krajiny s rozsáhlými komplexy lesů a s množstvím rozptýlené nelesní zeleně v otevřené krajině bez narušení objekty, které jsou mimo harmonické měřítko krajiny.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachované harmonické měřítko krajiny určené zejména velikostí převažujících obytných stavení; cílem je zajištění ochrany přírodních, kulturních hodnot a krajinného rázu na území CHKO a předcházení vzniku staveb, které se vymykají svojí výškou nebo půdorysnými rozměry;
- vizuálně exponované polohy ochráněné před záměry, které by mohly narušit jejich krajinnou hodnotu;
- zachovaný kontrast otevřené nezastavěné krajiny mezi zaříznutými údolími;
- zachovaná volná krajina bez nových trvalých staveb, zachovaná typická struktura volné krajiny v základním měřítku;
- udržení architektonicko-urbanistický charakter sídel a jejich hodnotných částí zejména v kokořínské části CHKO, včetně vhodného zapojení jejich okrajů do krajinného rámce;
- omezené zarůstání krajiny náletovými dřevinami;
- dochovaná typická cestní síť v krajině a silniční síť v současném rozsahu;

Rámcová opatření:

- prosazovat zásady ochrany krajinného rázu do dokumentů územního rozvoje, zejména územních plánů obcí, ale i do jednotlivých stavebních projektů v rámci územního, stavebního a kolaudačního řízení; úzce přitom spolupracovat se stavebními úřady a orgány územního plánování;
- poskytovat a uplatňovat výstupy z preventivního hodnocení krajinného rázu v rámci ÚAP a pořizování ÚPD;
- zajistit zpracování aktualizace preventivního hodnocení krajinného rázu dokeské části CHKO;
- při obnově stávajících negativních krajinných dominant (např. zemědělské areály) podporovat vhodnými opatřeními (např. výsadbou zeleně) snižování jejich účinku na krajinný ráz, případně usilovat o jejich odstranění;
- podporovat obnovu i zakládání alejí podél silničních komunikací a polních cest;
- podporovat obnovu sídelní zeleně (zejména v sídlech Břehyně, Heřmaničky a Veselí);
- podporovat udržení nebo obnovení přístupu do krajiny (tj. zachovat polní cesty, nepodporovat výstavbu velkých oplocených areálů, obnovovat zaniklé polní cesty atd.); podporovat revitalizace zemědělských areálů doplněním vhodné zeleně; areály vhodné k revitalizaci se nacházejí např. v Sitném, Blíževedlech.
- při lesnickém hospodaření podporovat zachování a obnovu historicky doložených míst s výhledy a průhledy (např. vyhlídka Králův stolec);
- upřednostňovat řešení minimálně narušující krajinný ráz u návrhů nových komunikací nižších tříd (místní komunikace a účelové cesty), např. vedení v trase historických cest,

vhodná doprovodná zeleň; návrhy nových pozemních komunikací přednostně směřovat mimo území CHKO

- předcházet zalesňování velkých ploch přírodních nebo přírodě blízkých biotopů (mokřady, louky, pastviny, skály atd.), zalesnění nových pozemků směřovat do ploch určených k doplnění prvků ÚSES, a to stanovištně vhodnými dřevinami;
- těžbu nerostných surovin udržet v současném schváleném plošném rozsahu, tedy v stávajících dobývacích prostorech a CHLÚ;
- podporovat začlenění opuštěných lomů do krajiny formou samovolné sukcese (renaturace), chránit lomy před zavážením hlušinou či odpady viz též kap. 2.2.7;
- chránit (v rámci správní činnosti) krajinářsky a architektonicky cenné lokality (např. všechny VPR a VPZ, Hvězda, Loubí, Osinalice aj.) před poškozením jejich charakteru novou zástavbou;
- prosazovat zpracování územních plánů obcí, které ho dosud nemají (např. Kanina), do doby zpracování usměrňovat rozvoj obce jen do současně vymezeného zastavěného území;
- prosazovat umístování rozvodných energetických a telekomunikačních vedení v zastavěných částech obcí pod zem (v souladu s vyhláškou č. 137/1998 Sb.), viz též kap. 3.1.2.1;
- minimalizovat umístování dominantních technických objektů; v nezbytných případech prosazovat umístění mimo významné vrcholy a pohledové horizonty a bez narušení krajinného rázu těmito objekty;
- při komplexních pozemkových úpravách podporovat nárůst ploch trvalých travních porostů na úkor orné půdy, realizaci prvků ÚSES a zakládání interakčních prvků (stromořadí, meze);
- prosazovat ponechávání bezlesých enkláv uvnitř lesních komplexů a esteticky hodnotných lokalit, např. Strážov.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
Počet negativních dominant se sníženým dopadem na krajinný ráz	min. 1	zlepšení
Počet nově vymezených zastavitelných ploch v obcích, kde dosavadní zastavitelné plochy jsou zastavěny méně než 50 %	0	zachování stavu
Počet obnovených prvků nelesní zeleně (zejm. skupin stromů, alejí, mezí)	2	zlepšení, obnova

3.1.2 Přírodní funkce krajiny

3.1.2.1 Ekologická stabilita

Dlouhodobý cíl:

- krajina tvořená vzájemně provázanými ekosystémy převážně s vysokou ekologickou stabilitou umožňující zachování druhové a genetické diverzity, pravidelné reprodukce přirozeně se vyskytujících populací volně žijících organismů a schopná adaptace na měnící se podmínky;
- na celém území CHKO ÚSES schválený v územních plánech ve funkčním stavu.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- udržení stávajícího rozsahu lesů s přírodě blízkou druhovou skladbou, druhově pestrých luk, druhově bohatých mokřadních společenstev, břehových porostů lemujících vodní toky, litorálních porostů vodních ploch, opuštěných lomů a starých sadů;
- zvýšení podílu druhově pestrých luk v rozsahu několika/desítek ha, přednostně v jádrové oblasti kokořínské části CHKO;
- obnova starých sadů v rozsahu několika ha, zejména v kokořínské části CHKO a okolí Provodína;
- zvýšení podílu ekologicky funkční liniové i plošné (dřevinné) zeleně, zejména v zemědělských segmentech krajiny s převahou orné půdy v oblasti Mšenska, Dubska a Brocenska.

Rámcová opatření:

- při schvalování územních plánů či jejich aktualizací a komplexních pozemkových úpravách uplatňovat zachování a vytváření ÚSES v dostatečných rozlohách všech skladebných částí, s jasně vymezenými hranicemi biocenter všech úrovní a dostatečně hustou sítí biokoridorů a interakčních prvků;
- ve skladebných částech ÚSES na PUPFL podporovat uplatnění jemnější formy obnovy s postupným vytvářením druhově i prostorově diverzifikovaných porostů relativně blízkých přirozenému stavu, při zalesňování v nich podporovat využívání sadebního materiálu autochtonního původu, maloplošné způsoby hospodaření přednostně bez vzniku holin (zejména maloplošný podrostní, příp. výběrný) a ponechávání části odumřelého dřeva v porostech v celém spektru dimenzí a typů (ležící i stojící suché stromy a torza);
- zapracovat interakční prvky do územních plánů jejich vymezením jako plochy s rozdílným způsobem funkčního využití území, nejlépe jako plochy krajinné zeleně;
- podporovat vlastníky pozemků a obce při realizaci skladebných částí ÚSES a následné péči o ně pomocí stávajících i připravovaných dotačních programů MZe a MŽP;
- iniciovat a podporovat realizaci navržených skladebných částí ÚSES (a následnou péči o ně) v rámci projektů KoPÚ, prosazovat výsadbu ovocných dřevin, obnovu trvalých protierozních prvků (mezí, vedení polních cest po vrstevnici apod.);
- posilovat funkčnost stávajících skladebných částí ÚSES zlepšováním jejich druhové skladby a prostorové struktury;
- prosazovat a podporovat rozšíření ploch přírodě blízkého lesa, udržení rozsahu druhově pestrých luk, druhově bohatých mokřadních společenstev, břehových porostů lemujících vodní toky, opuštěných lomů přirozeně zarůstajících vegetací, starých vysokokmenných zatravněných sadů, zvýšit podíl ekologicky funkční liniové i plošné zeleně v zemědělské krajině;
- zlepšit funkčnost nadregionálních biocenter 41 Kokořínský důl a 42 Břehyně-Pecopala výsadbou porostů přírodě blízkého složení při obnově jehličnatých porostů;
- zlepšit funkčnost zejména lokálních biokoridorů výsadbou dřevin a podporou zatravnění orné půdy;
- podporovat konektivitu ekologicky stabilních částí krajiny, obnovování koridorů umožňujících propojení biotopů;
- průběžně hodnotit stav stávajících skladebných částí ÚSES a na základě výsledků hodnocení navrhnout opatření k zachování a zlepšování jejich funkčnosti.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
Počet nově realizovaných ekologicko-stabilizačních prvků	5	zlepšení

Plocha nově realizovaných ekologicko-stabilizačních prvků	5 ha	zlepšení
Počet biocenter ÚSES se zlepšenou ekologicko-stabilizační funkcí	5	zlepšení
Plocha výsadeb porostů přírodě blízkého složení v částečně funkčních biocentrech	10 ha	zlepšení

3.1.2.2 Migrační prostupnost

Dlouhodobý cíl:

- krajina umožňující migrační prostupnost pro všechny skupiny živočichů, a to v takové míře, která umožní trvalou existenci populací; zachování či zlepšení stávající průchodnosti krajiny pro velké savce, ptáky, obojživelníky, ryby.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování mozaiky šetrně obhospodařovaných luk, pastvin a přírodě blízkých lesů s vhodnou prostorovou distribucí jako funkčních celků v krajině;
- zachování průchodnosti pro velké a střední savce na území CHKO;
- dostatek informací o vývoji populací hlavních indikačních skupin z pohledu migrační prostupnosti (hmyz, obojživelníci, plazi, velké šelmy aj.);
- zabezpečená hlavní migrační místa obojživelníků na silnicích;
- zabezpečené vodní nádrže s bezbariérovým vstupem, a hlavně výstupem pro obojživelníky a jiné drobné živočichy;
- zprůchodnění zbytků jezu u Brenné na Ploučnici.

Rámcová opatření:

- každoročně zajišťovat mozaikovou údržbu luk a pastvin např. prostřednictvím dotačních titulů (MZe, MŽP) na klíčových místech včetně pozemků s příslušností hospodaření pro AOPK ČR;
- zachovat a ve spolupráci s vlastníky a hospodařícími subjekty zvyšovat podíl mimolesní zeleně v krajině, podporovat výsadby alejí a obnovu krajinných prvků (solitérní stromy, meze, remízy apod.) ve volné krajině;
- prosazovat šetrné způsoby těžby v hospodářských lesích s ponecháváním dostatečného množství mrtvého dřeva, výstavků a starých stromů, podporovat vysazování původních dřevin na místě jehličnatých monokultur, k zajištění propojení populací druhů vázaných na přirozené lesní biotopy, viz kap. 2.1.1.;
- podporovat přirozené renaturace a vhodné revitalizace vodních toků, iniciovat a podporovat projekty na odstranění, či případně zprůchodnění migračních bariér viz kap. 2.2.1;
- chránit vodní toky před budováním nových migračních bariér;
- vytipovat a monitorovat kritická kolizní místa s dopravní infrastrukturou, viz kap. 3.4;
- podporovat a vytvářet síť tůní v lesích i ve volné krajině s cílem zajistit propojení populací obojživelníků a vodních bezobratlých;
- v rámci správní činnosti prosazovat zajištění ochrany krajiny CHKO před další fragmentací;
- spolupracovat se zemědělskými subjekty při výběru vhodných agro-envi titulů k udržení konektivity populací bezobratlých živočichů;
- při rekonstrukci a stavbě nových mostků přes silnice / železnice prosazovat zbudování vhodných propustků (rozměry, povrch, světelnost, naváděcí prvky apod.), viz kap. 2.2.3;

- při rekonstrukci či stavbě nových požárních nádrží a jiných obdobných vodních ploch prosazovat způsoby provedení, které zajistí bezbariérový přístup pro obojživelníky a jiné drobné živočichy, u nevhodných staveb provést či zajistit provedení náhradních opatření zajišťujících bezbariérový přístup;
- při případném budování nových komunikací, výstavbě mimo zastavěná území obcí či rozšiřování už existující souvislé zástavby prosazovat zachování konektivity prostředí z pohledu migrační prostupnosti, v rámci územního plánování zajišťovat ochranu biotopů vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců viz kap. 2.2.2;
- v případě výskytu rizikových lokalit z pohledu střetu ptáků (např. se skleněnými plochami), iniciovat jejich okamžité zabezpečení (ochranné prvky, polepy apod.), viz kap. 3.4;
- monitorovat a zajišťovat (v rámci výkonu státní správy) bezpečnost el. vedení, jak z hlediska konstrukčního řešení, tak z hlediska přítomnosti zviditelňovačů vodičů a zemnicích lan, viz kap. 3.1.2.2;
- pokračovat v monitoringu hlavních indikačních skupin z pohledu migrační prostupnosti (hmyz, obojživelníci, plazi, velké šelmy aj.).

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
mozaiková údržba luk	na min. 90 % ploch kosených z dotačních prostředků MŽP a pozemků s příslušností hospodařit pro AOPK ČR	zlepšení stavu
výsadba mimolesní zeleně (solitérních stromů, stromořadí, remízků)	min. 250 stromů	zlepšení stavu
počet nově vytvořených tůní či menších vodních ploch přírodního charakteru	min. 20 ks	zlepšení stavu
zajištění bezbariérového přístupu do technicky upravených vodních nádrží (např. požární nádrže)	min. 3	zlepšení stavu
odstranění zbytku jezu na Ploučnici u Brenné	realizace	zlepšení stavu
plocha nové zástavby ve vymezených biotopech vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců (narušující migraci)	0 ha	zachování stavu
nové migrační bariéry na tocích	0 ks	zachování stavu

3.1.2.3 Retence vody

Dlouhodobý cíl:

Krajina s vysokou retenční schopností, odolná vůči klimatickým výkyvům, následkům sucha i povodní.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zvýšení počtu drobných vodních ploch na vhodných místech, kde to nesníží druhovou pestrost na lokalitě a hodnotu krajinnému rázu;
- navýšení délky toků s přirozenou morfologií koryta a funkční nivou;
- revitalizace ploch, kde byly v minulosti provedeny meliorace, v co největším rozsahu a rozšíření plochy mokřadů;
- zachování a obnova trvalých protierozních prvků (meze, mokřady apod.);
- zlepšení druhové, věkové a prostorové struktury lesů.

Rámcová opatření:

- tvorba a obnova tůní a mokřadů; aktivní a intenzivní spolupráce s partnery v regionu s cílem budování vhodně situovaných tůní a jiných vodních ploch na místech, kde to zvýší druhovou pestrost;
- podpora revitalizací vodních toků viz kap. 2.2.1; uplatňování požadavků na revitalizace toků v rámci tvorby územních plánů, plánů oblastí povodí a komplexních pozemkových úprav;
- podpora renaturací vodních toků, podpora přírodě blízkých opatření na tocích;
- podél vodních toků zajistit zachování nebo (v případě výskytu orné půdy) vytvoření pruhu TTP v šířce 5–20 m podle erozního ohrožení;
- podpora realizace protierozních opatření (meze, remízky, zasakovací průlehy a pásy, zatravnění) viz kap. 2.1.2;
- podpora odstranění, omezení oprav či znefunkčnění odvodňovacích systémů;
- realizace (na pozemcích s právem hospodaření AOPK ČR) a podpora protierozních opatření (meze, remízky, zasakovací pásy a průlehy, zatravnění);
- podpora či provedení (na pozemcích s právem hospodaření AOPK ČR) zlepšení druhové, věkové a prostorové struktury lesů;
- prosazovat rozčlenění velkých půdních bloků;
- prosazovat v rámci správní činnosti zásady využívání území napomáhající zachování a zlepšení retenční schopnosti oblasti.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
Plocha obnovených či nově vytvořených mokřadů	1 ha	zlepšení
Délka revitalizovaných či renaturovaných toků	1 km	zlepšení
Plocha obnovených či nově vytvořených protierozních opatření	2 ha	zlepšení
Plocha dotčená obnovou či nově vybudovaným odvodněním	0 ha	zachování

3.1.3 Přírodní hodnoty oblasti

3.1.3.1 Ekosystémy

E₁ – suché bory

Dlouhodobý cíl:

Zachovat stávající rozlohu ekosystému a částečně zlepšit jeho kvalitu, udržet populace na něj vázaných významných druhů rostlin a živočichů.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování stávající rozlohy ekosystému;

- zachování stávajících ploch ponechaných samovolnému vývoji a případné vymezení dalších;
- vytvoření podmínek pro úspěšnou obnovu porostů s důrazem na přirozené zmlazení cílových dřevin;
- zlepšení kvality ekosystému na části stávající rozlohy, zejm. stran strukturní a věkové rozrůzněnosti porostů;
- udržení populací významných druhů rostlin i živočichů.

Rámcová opatření pro ekosystém:

- podpora a prosazování (v rámci tvorby nových LHP a LHO, jednáním s vlastníky apod.) výchovných a obnovních zásahů zvyšujících podíl stanovištně původních domácích dřevin (včetně břízy bělokoré) a vedoucích ke strukturnímu a věkovému rozrůznění porostů, viz kap. 2.1.1;
- podpora a prosazování (v rámci schvalování LHP, LHO apod.) opatření pro přirozené zmlazení stanovištně původních druhů dřevin, především prosvětlování porostů s místním narušováním půdního povrchu (rozsah a způsob provedení případné přípravy půdy musí být přiměřený biologické hodnotě keřového a bylinného patra), případná ochrana vzniklého zmlazení;
- podpora a prosazování (jednáním s vlastníky apod.) ponechání podílu odumřelého dřeva ležícího i stojícího různého stupně rozkladu a dimenzí v souladu s metodickými pokyny MŽP pro daný typ biotopu alespoň 20–30 m³/ha (přednostně v I. a II. zóně CHKO), ponechání vybraných (např. doupných, věkově či druhově významných) stromů do jejich fyzického rozpadu (při dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku);
- prosazování (v rámci procesu schvalování LHP a LHO) odstraňování geograficky nepůvodních dřevin a jejich náletu na stávajících lokalitách, zejm. pokud se chovají invazně (borovice vejmutovka);
- prosazování snižování stavu spárkaté zvěře (jednání s lesními správci a mysliveckými spolky), viz kap. 2.1.4;
- péče o mikrolokality významných druhů rostlin, zejm. koniklece otevřeného (*Pulsatilla patens*) – odstraňování konkurenčních druhů rostlin, též stařiny a vrstvy opadu, prosvětlení porostu, případné posilování populací dosadbami v rámci záchranného programu.

Indikátor	cílová hodnota	cíl
Zachovaná rozloha ekosystému (acidofilní boreokontinentální bory)	1870 ha	zachování
Zachovaná rozloha ekosystému (lesostepní bory)	10 ha	zachování
Výskyt druhu – kuřička hercynská (<i>Minuartia caespitosa</i>)	5–10 mikrolokalit	zachování
Výskyt druhu – koniklece otevřený (<i>Pulsatilla patens</i>)	alespoň dvě lokality	zachování
Výskyt druhu – rorýs obecný (<i>Apus apus</i>)	3–5 lokalit stromových hnízd	zlepšení
Výskyt malých druhů sov – sýc rousný (<i>Aegolius funereus</i>), kulíšek nejmenší (<i>Glaucidium passerinum</i>)	alespoň 5 lokalit	zachování

E₂ – Doubravy a dubohabřiny

Dlouhodobý cíl:

Zachovat stávající rozlohu ekosystému a částečně zlepšit jeho kvalitu, udržet populace na něj vázaných významných druhů rostlin a živočichů.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování stávající rozlohy ekosystému;
- zamezení postupné degradace zachovalých segmentů doubrav a dubohabřin (včetně degradace způsobené zvěří);
- vytvoření podmínek pro úspěšnou obnovu porostů s důrazem na přirozené zmlazení cílových dřevin;
- zlepšení kvality ekosystému na části stávající rozlohy, zejm. stran strukturní a věkové rozrůzněnosti porostu;
- udržení populací významných druhů rostlin i živočichů, zejm. střevíčníku pantoflíčku (*Cypripedium calceolus*);
- udržení soustavy drobných světlin, narušených míst, průseků a lesních okrajů za účelem vytvoření biotopů pro významné světlo milné druhy.

Rámcová opatření pro ekosystém:

- podpora a prosazování (v rámci tvorby nových LHP a LHO, jednáním s vlastníky apod.) výchovných a obnovních zásahů zvyšujících podíl cílových dřevin v porostech (především snižování zastoupení jehličnanů a nepůvodních druhů, zejm. trnovníku akátu), viz kap. 2.1.1;
- podpora a prosazování (v rámci tvorby nových LHP, LHO apod.) opatření pro přirozené zmlazení dubu – především prosvětlování porostů s místním narušováním půdního povrchu aj., včetně ochrany vzniklého zmlazení, případně pařezinový způsob hospodaření;
- prosazování a podpora žádoucí výchovy mladších porostů na stanovištích doubrav a dubohabřin směrem k optimální podobě ekosystému (vytváření věkově a strukturně rozrůzněných porostů, doupné stromy);
- podpora a prosazování (v rámci procesu schvalování LHP a LHO) odstraňování geograficky nepůvodních dřevin a jejich náletu na stávajících lokalitách, zejm. pokud se chovají invazně (borovice vejmutovka, dub červený);
- prosazování snižování stavu spárkaté zvěře (jednání s lesními správci a mysliveckými spolky) viz kap. 2.1.4;
- péče o mikrolokality významných druhů rostlin, zejm. střevíčníku pantoflíčku (*Cypripedium calceolus*) – prosvětlení okolních porostů, odstraňování konkurenčních rostlin, případně oplocení (pro vyloučení negativního vlivu zvěře);
- podpora a prosazování (jednáním s vlastníky apod.) ponechání podílu odumřelého dřeva ležícího i stojícího různého stupně rozkladu a dimenzí v souladu s metodickými pokyny MŽP dle typu stanoviště alespoň 20–50 m³/ha (přednostně v I. a II. zóně CHKO), ponechání vybraných (např. doupných, věkově či druhově významných) stromů do jejich fyzického rozpadu (při dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku);
- spolupráce s hospodářmi na zachování světlin různého charakteru jako biotopu významných druhů.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	Cíl
Zachovaná rozloha ekosystému (borové a acidofilní doubravy)	3875 ha	zachování
Zachovaná rozloha ekosystému (teplomilné doubravy)	49 ha	Zachování
Zachovaná rozloha ekosystému (dubohabřiny)	1350 ha	zachování
Zachování starých a doupných stromů	alespoň 5 ks/ha	Zlepšení
Výskyt druhu – střevíčník pantoflíček (<i>Cypripedium calceolus</i>)	alespoň 2 populace	Zachování

Výskyt druhu – roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)	potvrzen	Zachování
Výskyt druhu – strakapoud prostřední (<i>Dendrocopus medius</i>)	2 páry	Zachování

E₃ – Bučiny a suťové lesy

Dlouhodobý cíl:

Zachovat a případně zvětšit rozlohu tohoto ekosystému a částečně zlepšit jeho kvalitu, a zároveň udržet populace na něj vázaných významných druhů rostlin a živočichů.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování stávající rozlohy ekosystému;
- zachování stávajících ploch ponechaných samovolnému vývoji a případné vymezení dalších, např. v rámci PR Vlhošť;
- zamezení postupné degradace zachovalých segmentů bučin a suťových lesů;
- zlepšení kvality ekosystému na části stávající rozlohy, zejm. stran strukturní a věkové rozrůzněnosti porostu;
- udržení hnízdních možností ptáků hnízdících v dutinách;
- udržení populací významných druhů rostlin i živočichů, zejm. tesaříka alpského (*Rosalia alpina*);
- vytvoření podmínek pro úspěšnou obnovu porostů s důrazem na přirozené zmlazení cílových dřevin.

Rámcová opatření pro ekosystém:

- podpora a prosazování (např. v rámci procesu tvorby nových LHP a LHO) plošného zvýšení zastoupení stanovištně původních dřevin na stanovištích bučin a suťových lesů (především snižování zastoupení jehličnanů) s maximálním využitím přirozené obnovy, viz kap. 2.1.1;
- podpora změny kulturních smrkových porostů na stanovištích bučin (po mýtné těžbě ochrana a výchova přirozeného zmlazení listnáčů, případně také jedle, jejíž populace mohou být zároveň podpořeny umělými výsadbami);
- prosazování (např. v rámci procesu tvorby nových LHP a LHO) zásahů ve prospěch větší věkové a prostorové strukturovanosti porostů;
- prosazování a podpora žádoucí výchovy mladších porostů na stanovištích bučin a suťových lesů směrem k optimální podobě ekosystému (vytváření věkově rozrůzněných porostů, doupné stromy);
- prosazování snižování stavu spárkaté zvěře (jednání s lesními správci a mysliveckými spolky) viz kap. 2.1.4;
- podpora a prosazování (jednáním s vlastníky apod.) ponechání podílu odumřelého dřeva ležícího i stojícího různého stupně rozkladu a dimenzí v souladu s metodickými pokyny MŽP dle typu stanoviště alespoň 30–60 m³/ha (přednostně v I. a II. zóně CHKO), ponechání vybraných (především doupných a rovněž věkově či druhově významných) stromů do jejich fyzického rozpadu (při dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku);
- zachování světlin v lesích zajišťující oslunění dřeva pro vývoj saproxylofágního hmyzu, prosazování včasného (před naklazením) odvozu vytěženého dřeva z porostů, zejména v oblastech s výskytem tesaříka alpského (spoluprací s lesními hospodáři), viz kap. 3.1.1.3.2.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
Zachovaná rozloha ekosystému (bučiny)	2830 ha	zachování
Zachovaná rozloha ekosystému (suťové lesy)	36 ha	zachování
Zachování starých a doupných stromů	min. 10 ks na 1 ha	zlepšení
Výskyt druhu – datel černý (<i>Dryocopus martius</i>)	min. 5 párů	zachování
Výskyt druhu – holub doupňák (<i>Columba oenas</i>)	min. 5 párů	zlepšení

E₄ – Podmáčené a rašelinné lesy

Dlouhodobý cíl:

Zachovat či zvětšit stávající rozlohu ekosystému a částečně zlepšit jeho kvalitu, udržet populace na něj vázaných významných druhů rostlin a živočichů.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování stávající rozlohy ekosystému;
- zlepšení kvality ekosystémů na části stávající rozlohy, zejm. stran druhové, strukturní a věkové rozrůzněnosti porostu;
- potlačení expanze smrku v biotopech rašelinných lesů;
- zlepšení vodního režimu na části degradovaných stanovišť v NPR Břehyně – Pecopala;
- udržení populací významných druhů rostlin i živočichů.

Rámcová opatření pro ekosystém:

- prosazování a podpora (především v rámci tvorby nových LHP a LHO apod.) udržování a zvyšování podílu stanovištně původních dřevin na stanovištích podmáčených a rašelinných lesů s maximálním využitím přirozené obnovy (včetně břízy bělokoré a b. pýřité);
- uplatňování postupů podrostního způsobu hospodaření s dostatečně dlouhou obnovní dobou, při obnově využívat technologie nepoškozující půdní povrch (nejlépe za zámrazu), viz kap. 2.1.1.;
- v nejcennějších porostech (zejm. MZCHÚ a I. zóna, ÚSES) prosazovat zachování části lesů ve fázi rozpadu, s minimalizovaným narušením samovolných procesů a tolerancí vzniklých disturbancí;
- prosazovat ponechání dostatečného množství mrtvého dřeva v porostech, v souladu s metodickými pokyny MŽP dle typu stanoviště 25–80 m³/ha, viz kap. 2.1.1.;
- prosazovat ponechání bezlesých ploch, zejména v místech, kde uchycení stromů brání přílišné zamokření, nezalesňovat mezery do 0,04 ha;
- prosazovat (ve spolupráci s lesními hospodáři) revitalizaci narušeného vodního režimu na antropogenně ovlivněných plochách s předpokladem obnovy ekosystému.

Indikátor	cílová hodnota	Cíl
Zachovaná rozloha ekosystému (podmáčené smrčiny)	172 ha	Zachování
Zachovaná rozloha ekosystému (rašelinné lesy)	520 ha	Zachování
Výskyt druhu – plavuň pučivá (<i>Lycopodium annotinum</i>)	alespoň 5 základních čtverců síťového mapování	Zachování

Výskyt druhu – kulíšek nejmenší (<i>Glaucidium passerinum</i>)	min. 2 teritoriální samci	Zachování
---	---------------------------	-----------

E₅ – lužní lesy a olšiny

Dlouhodobý cíl:

Zachovat stávající rozlohu tohoto ekosystému a částečně zlepšit jeho kvalitu, udržet populace na něj vázaných významných druhů rostlin a živočichů.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování stávající rozlohy ekosystému;
- zlepšení kvality potočních luhů;
- zabránění masovému šíření invazních druhů a eliminace jejich ohnisek, zejména na území I. a II. zóny CHKO, viz kapitola 3.2.1.;
- udržení populací významných druhů vázaných na ekosystém.

Rámcová opatření pro ekosystém:

- prosazování a podpora (především v rámci tvorby nových LHP a LHO apod.) udržování a zvyšování podílu stanovištně původních dřevin na stanovištích olšin a potočních luhů s maximálním využitím přirozené obnovy, při obnově využívat technologie nepoškozující půdní povrch (nejlépe za zámrazu) viz kap. 2.1.1;
- podpora šetrné asanace odumřelých jasanů, výsadeb autochtonních listnáčů v prořídlech porostech (jednotlivě, v řídkém sponu, skupinovitě i hloučkovitě) a výřezů nežádoucího smrkového zmlazení a dřívějších výsadeb smrku na stanovištích olšin;
- prosazování a podpora (jednání s vlastníky apod.) ponechávání mrtvého a odumírajícího dřeva ležícího i stojícího různého stupně rozkladu a dimenzí v souladu s metodickými pokyny MŽP podle typu stanoviště alespoň 25–50 m³/ha (přednostně v I. a II. zónách CHKO), ponechání vybraných (např. doupných, věkově či druhově významných) stromů nutných k zachování populací xylofágních organismů do jejich fyzického rozpadu (při dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku);
- ochrana přirozeného vodního režimu lokalit, iniciace a podpora jeho obnovy na lokalitách, kde byl v minulosti narušen (jednání s vlastníky, správci toků a hospodářskými subjekty, podpora revitalizačních projektů), viz kap. 3.1.2.2;
- průběžné sledování a likvidace porostů invazních druhů v ekosystému na území I. a II. zóny CHKO, zejména křídlatek (*Reynoutria* sp. div.) a netýkavky žláznaté (*Impatiens glandulifera*), viz kap. 3.2.1.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	Cíl
Zachovaná rozloha ekosystému (potoční luhy)	234 ha	zachování
Zachovaná rozloha ekosystému (olšiny)	162 ha	zachování
Počet porostů křídlatky (<i>Reynoutria</i> sp. div.) v I. a II. zóně	0	zlepšení
Počet porostů netýkavky žláznaté (<i>Impatiens glandulifera</i>) v I. a II. zóně	0	zlepšení

E₆ – vegetace skal a drolin

Dlouhodobý cíl:

Zachovat stávající rozlohu ekosystému a částečně zlepšit jeho kvalitu, udržet populace na něj vázaných významných druhů rostlin a živočichů.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování stávající rozlohy ekosystému;
- zachování kvality ekosystému s důrazem na ochránářsky cenné lokality;
- udržení populací významných druhů vázaných na ekosystém; zejména kosatce bezlistého (*Iris aphylla*) a vláskatce tajemného (*Trichomanes speciosum*)
- zachování vhodných podmínek pro hnízdění některých druhů ptáků, hnízdících ve skalách, především nepříístupné skalní výklenky na odkrytých skalních stěnách.

Rámcová opatření pro ekosystém:

- prosazování a podpora (v rámci procesu schvalování LHP, LHO, jednání s vlastníky apod.) nepasečného hospodaření v polohách inverzních roklí (pro zachování specifických mikroklimatických podmínek prostředí);
- prosazování nepoužívání biocidních látek v porostech v bezprostředním okolí skal a skalních stupňů;
- prosazování zatravnění půdních bloků orné půdy na horním plató pískovcových skal za účelem omezení vlivu pesticidů a hnojiv používaných v zemědělství (jednání s hospodařícími subjekty, viz též kap. 2. 1. 2.);
- prosazování snižování stavu spárkaté zvěře (jednání s lesními správci a mysliveckými spolky) viz kap. 2.1.4;
- omezení (např. v rámci stanovení podmínek pro povolení výjimek, jednání se zástupci KČT, aj. organizací) horolezectví a hromadných turistických a sportovních akcí na cenných lokalitách, usměrnění návštěvníků CHKO prostřednictvím instalace vhodných prvků návštěvnické infrastruktury, viz kap. 3.3;
- podpora a zajištění výřezu nežádoucích náletových dřevin a jejich porostů na lokalitách skalních výchozů s teplomilnou vegetací (biotopy T4.1 a T3.1);
- zajistit v hnízdní době klid v blízkém okolí známých hnízdišť sokola stěhovavého a dalších ZCHD ptáků hnízdících na skalních stěnách.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	Cíl
Zachovaná rozloha ekosystému (vysokostébelné trávníky skalních terássek)	1,5 ha	zachování
Zachovaná rozloha ekosystému (skalní vegetace s kostřavou sivou)	0,5 ha	zachování
Výskyt druhu – vláskatec tajemný (<i>Trichomanes speciosum</i>)	alespoň v 10 mapovacích čtvercích 1. řádu	zachování
Výskyt druhu – kosatec bezlistý (<i>Iris aphylla</i>)	alespoň 4 lokality	zachování
Počet hnízdních párů sokola stěhovavého (<i>Falco peregrinus</i>)	alespoň 5 párů	zachování
Počet teritorií výra velkého (<i>Bubo bubo</i>)	3–6	zachování
Počet hnízdních párů krkavce velkého (<i>Corvus corax</i>)	alespoň 3 páry	zachování

E₇ – písčiny a vřesoviště

Dlouhodobý cíl:

Zachovat a částečně zvětšit rozlohu ekosystému a částečně zlepšit jeho kvalitu, udržet populace na něj vázaných významných druhů rostlin a živočichů.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování stávající rozlohy ekosystémů;

- zachování mozaiky stanovišť písčin a vřesovišť v různých sukcesních stadiích;
- udržení populací významných druhů vázaných na dané ekosystémy;
- rozšíření plochy ekosystémů s pravidelnou péčí na cenných lokalitách;
- výskyt expanzivních (třtina křovištní) a invazních druhů rostlin snížený pod míru, ovlivňující významně kvalitu stanovišť, viz kap. 3.2.1.;
- zachování vhodných hnízdních podmínek pro ZCHD ptáků.

Rámcová opatření pro ekosystém:

- ochrana ekosystému před vlivy vedoucími k jeho degradaci či přímé likvidaci (zástavba, zalesňování, těžba písku apod.), při stanovení plánů otvirky, přípravy a dobývání a při projednávání rekultivačních plánů zohlednit dosud zachovaná společenstva, po skončení těžby prosazovat ponechání plochy spontánní, případně řízené sukcesí;
- vytipování, resp. aktualizace dat o cenných plochách ekosystému bez náležité péče, stanovení priorit, oslovení vlastníků, stanovení činností a zajištění pravidelného managementu pomocí příslušných dotačních nástrojů;
- podpora a zajištění odstraňování nežádoucích náletových dřevin a jejich porostů, včetně odstraňování pařezů (solitéry či skupinky autochtonních dřevin pomístně ponechávat pro zachování biodiverzity a plnění ekologických funkcí včetně zachování krajinného rázu);
- podpora a zajištění pravidelných disturbancí na plochách písčin a vřesovišť, např. pojezdy vojenskou technikou, řízené vypalování porostů;
- na vhodných stanovištích podpora a zajištění extenzivní pastvy;
- v případě rozvoje invazivních a expanzivních druhů rostlin zajištění jejich likvidace (kosení, vytrhávání, popř. aplikace herbicidů v souladu s příslušnými standardy péče o přírodu a krajinu AOPK ČR);
- v případě brusnicové vegetace skal a drolin (T8.3) na skalních výchozech též omezení (např. v rámci stanovení podmínek pro povolení výjimek, jednání se zástupci KČT, aj. organizací) horolezectví a hromadných turistických a sportovních akcí na cenných lokalitách;
- zajištění klidu v době hnízdění ZCHD ptáků, tj. směřování managementových aktivit do mimo hnízdní doby.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	Cíl
Zachovaná rozloha ekosystému (trávníky písčin a mělkých půd, biotopy T5.1, T5.2, T5.3)	33 ha	zachování
Rozloha ekosystému s obnovenou péčí (trávníky písčin a mělkých půd, biotopy T5.1, T5.2, T5.3)	alespoň 2 ha	zlepšení
Zvětšení rozlohy ekosystému (trávníky písčin a mělkých půd, biotopy T5.1, T5.2, T5.3)	alespoň 0,5 ha	zlepšení
Zachovaná rozloha ekosystému (vřesoviště T8.1 a T8.2)	15 ha	zachování
Rozloha ekosystému s obnovenou péčí (vřesoviště T8.1 a T8.2)	alespoň 2 ha	zlepšení
Zachovaná rozloha ekosystému (brusnicová vegetace skal a drolin T8.3)	7 ha	zachování
Výskyt druhu – lelek lesní (<i>Caprimulgus caprimulgus</i>)	alespoň 2 teritoriální samci v hnízdní době	zachování
Výskyt druhu – skřivan lesní (<i>Lullula arborea</i>)	alespoň 2 teritoriální samci v hnízdní době	zachování

E₈ – suché trávníky a mezofilní louky

Dlouhodobý cíl:

Zachovat, případně zvětšit stávající rozlohu ekosystému a částečně zlepšit jeho kvalitu, udržet populace na něj vázaných významných druhů rostlin a živočichů.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování stávající plochy ekosystému;
- zachování kvality ekosystému v MZCHÚ a I. zóně CHKO;
- udržení populací významných druhů rostlin, především orchidejí a dalších vzácných druhů;
- udržení populací významných druhů živočichů;
- rozšíření plochy ekosystému s pravidelnou péčí na cenných lokalitách;
- výskyt expanzivních (třtina křovištní) a invazních druhů rostlin snížený pod míru významně ovlivňující kvalitu stanovišť, viz kap. 3.2.1.;
- zamezení degradace biotopu vlivem vysokých stavů spárkaté zvěře.

Rámcová opatření pro ekosystém:

- ochrana ekosystému před vlivy vedoucími k jeho degradaci či přímé likvidaci (zástavba, zalesňování apod.);
- vytipování, resp. aktualizace dat o cenných plochách ekosystému bez náležité péče, stanovení priorit, oslovení vlastníků, stanovení činností a zajištění pravidelného managementu pomocí příslušných dotačních nástrojů;
- podpora a zajištění odstraňování nežádoucích náletových dřevin a jejich porostů, včetně odstraňování pařezů (solitéry či skupinky autochtonních dřevin pomístně ponechávat pro zachování biodiverzity a plnění ekologických funkcí včetně zachování krajinného rázu);
- podpora (pomocí dotačních programů MŽP a MZe) a zajištění pravidelného sečení mezofilních ovsíkových luk a suchých trávníků, spojeného s výhrabem a odstraňováním pokosené hmoty v odpovídajících termínech a intervalech, v souladu se standardem AOPK ČR SPPK D02 004:2017 Sečení, vždy s ohledem na populace významných druhů rostlin a živočichů a jejich nároky;
- tam, kde nejsou uvedené způsoby v rozporu s ochranou cílových ZCHD rostlin nebo nedochází k šíření expanzivních či invazních druhů, při seči uplatňovat postupy šetrné k populacím živočichů, zejm.:
  - kosení od jednoho okraje dílu půdního bloku ke druhému nebo od středu dílu půdního bloku k okrajům;
  - plochy rozdělit na více částí, na kterých se bude uplatňovat fázový posun seče, případně mozaikové kosení (pásky, šachovnice, mozaika), část ploch může být ponechána nekosená do příští sezony, je však nezbytné je z roku na rok střídat;
  - při kosení za pomoci mechanizace nepoužívat na 1 lokalitě více strojů zároveň;
- na vhodných stanovištích podpora a zajištění extenzivní pastvy (např. suché trávníky);
- ochrana biotopu před nevhodnými způsoby péče, jako je mulčování, přihnojování, příliš časně kosení, intenzivní pastva apod.;
- vypracovat návrhy složení regionálních osevních směsí a podporovat jejich přípravu; ve spolupráci s hospodařícími subjekty též jejich využívání při obnově degradovaných travních porostů a zatravňování orné půdy; jinak na plochách, které nejsou intenzivně zemědělsky využívány, prosazovat samovolnou sukcesi nebo použití zeleného sena;
- v případě rozvoje invazivních a expanzivních druhů rostlin zajištění jejich likvidace (kosení, vytrhávání, popř. aplikace herbicidů v souladu s příslušnými standardy péče o přírodu a krajinu AOPK ČR);
- prosazovat snižování stavu spárkaté zvěře (jednání s uživateli honiteb a mysliveckými spolky), viz kap. 2.1.4.;
- péče o lokality s výskytem významných druhů rostlin, a to především:

- hořečku nahořklého (*Gentianella amarella* subsp. *amarella*) – výhrab stařiny, narušení drnu, kosení v doporučených termínech (v souladu s realizací záchranného programu);
- koniklece lučního českého (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*) a dalších druhů, které mohou být poškozeny nadměrným okusem zvěří – na lokalitách s výskytem jednotek a nižších desítek kusů instalace individuální ochrany kolem jedinců;
- péče o lokality s výskytem významných druhů živočichů, a to
  - strnada lučního (*Emberiza calandra*) a skřivana lesního (*Lullula arborea*) – v místech hnízdního výskytu neprovádět zásahy během doby hnízdění.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
Zachovaná rozloha ekosystému mezofilních luk (biotop T1.1)	756 ha	zachování
Zachovaná rozloha ekosystému poháňkových pastvin (biotop T1.3)	34 ha	zachování
Zachovaná rozloha ekosystému širokolistých suchých trávníků (biotop T3.4)	26 ha	zachování
Rozloha ekosystému širokolistých suchých trávníků (biotop T3.4) se zlepšenou kvalitou	3 ha	zlepšení
Zachovaná rozloha ekosystému úzkolistých suchých trávníků (biotop T3.5)	1,3 ha	zachování
Zachování populace hořečku nahořklého pravého (<i>Gentianella amarella</i> subsp. <i>amarella</i>)	min. 10 kvetoucích rostlin na lokalitě Na Pastvách	zachování
Životaschopná populace vstavače kukačky (<i>Orchis morio</i>)	min. 150 kvetoucích rostlin alespoň v jednom z pěti po sobě jdoucích let na lokalitě Vrchbělá	zachování
Výskyt druhu koniklece luční český (<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>bohemica</i>)	alespoň 4 lokality	zachování
Výskyt druhu – strnada luční (<i>Emberiza calandra</i>)	alespoň 5 teritoriálních samců	zachování
Výskyt druhu – skřivan lesní (<i>Lullula arborea</i>)	alespoň 2 teritoriální samci	zachování

E₉ – vlhké louky

Dlouhodobý cíl:

Zachovat, případně zvětšit stávající plochu ekosystému a jeho kvalitu, udržet populace na něj vázaných významných druhů rostlin a živočichů.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování stávající rozlohy ekosystému;
- zachování kvality ekosystému v MZCHÚ a I. zóně CHKO;
- zachování či zlepšení vodního režimu;
- rozšíření rozlohy ekosystému v CHKO s pravidelnou péčí;
- udržení populací významných druhů rostlin, především orchidejí a dalších vzácných druhů;
- udržení populací významných druhů živočichů.

Rámcová opatření pro ekosystém:

- ochrana ekosystému před vlivy vedoucími k jeho degradaci či přímé likvidaci (zástavba, zalesňování, cílené odvodňování apod.);
- vytipování, resp. aktualizace dat o cenných plochách ekosystému bez náležité péče, stanovení priorit, oslovení vlastníků, stanovení činností a zajištění pravidelného managementu pomocí příslušných dotačních nástrojů;
- podpora (pomocí dotačních programů MŽP a MZe) a zajištění pravidelného sečení vlhkých luk vhodným způsobem spojeného s výhrabem a odstraňováním posečené hmoty v odpovídajících termínech a intervalech, v souladu se standardem AOPK ČR SPPK D02 004:2017 Sečení, vždy s ohledem na populace významných druhů rostlin a živočichů a jejich nároky;
- na vhodných stanovištích podpora a zajištění extenzivní pastvy (především přepásání ořav na sušších stanovištích - bezkolencové louky);
- podpora a zajištění zachování, popř. zlepšení současného vodního režimu na lokalitách negativně ovlivněných – rušení odvodňovacích příkopů a celých odvodňovacích soustav, příp. obnova průtočnosti koryt, viz kap. 3.1.2.2;
- podpora a zajištění odstraňování nežádoucích náletových dřevin a jejich porostů, včetně odstraňování pařezů (solitéry či skupinky autochtonních dřevin ve výjimečných případech ponechávat pro zachování biodiverzity a plnění ekologických funkcí, včetně zachování krajinného rázu);
- tam, kde nejsou uvedené způsoby v rozporu s ochranou cílových ZCHD rostlin nebo nedochází k šíření expanzivních či invazních druhů, při seči uplatňovat postupy šetrné k populacím živočichů, zejm.:
  - kosení od jednoho okraje dílu půdního bloku ke druhému nebo od středu dílu půdního bloku k okrajům;
  - plochy rozdělit na více částí, na kterých se bude uplatňovat fázový posun seče, případně mozaikové kosení (pásky, šachovnice, mozaika), část ploch může být ponechána nekosená do příští sezony, je však nezbytné je z roku na rok střídát;
  - při kosení za pomoci mechanizace nepoužívat na 1 lokalitě více strojů zároveň;
- ochrana biotopu před nevhodnými způsoby péče, jako je mulčování, přihnojování, příliš časně kosení, intenzivní pastva apod.;
- vypracovat návrhy složení regionálních osevních směsí a podporovat jejich přípravu; ve spolupráci s hospodařícími subjekty též jejich využívání při obnově degradovaných travních porostů; jinak na plochách, které nejsou intenzivně zemědělsky využívány, prosazovat samovolnou sukcesi nebo použití zeleného sena;
- v případě rozvoje invazivních a expanzivních druhů rostlin zajištění jejich likvidace (kosení, vytrhávání, popř. aplikace herbicidů v souladu s příslušnými standardy péče o přírodu a krajinu AOPK ČR);
- prosazovat snižování stavu spárkaté zvěře (jednání s uživateli honiteb a mysliveckými spolky) viz kap. 2.1.4.;
- péče o lokality s výskytem významných druhů rostlin přizpůsobená jejich fenologii, např. na lokalitách prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*) provádět alespoň v některých letech/dílčích částech kosených ploch seč v červenci až v srpnu, v době zralosti tobolek;
- péče o lokality s výskytem významných druhů živočichů, a to především:
  - modráska bahenního (*Phengaris nausithous*) a m. očkovaného (*P. teleius*) – pravidelné kosení, případně přepásení luk před dobou letu imag, tj. do 15. června, druhá seč je možná, ne však dříve než 1. září;
  - vrkoče útlého (*Vertigo angustior*) – zajištění specifického managementu spočívajícího v šetrném ručním kosení na nízký pokos a pečlivém odstranění pokosené hmoty (ve dnech před kosením by mělo být sucho, po provedené seči je žádoucí nejprve plochy prohlédnout a v případě vysokých denzit vrkočů shrabat posekanou vegetaci až po několika dnech);

- chřástala polního (*Crex crex*) – seč v době po vyhnízdění, optimálně po 15. srpnu příslušného kalendářního roku, případné přepasení nejdříve 15. září;
- bramborníčků rodu *Saxicola* – seč provádět až po vyhnízdění a vyvedení mláďat, tj. optimálně po 31. červenci.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
Zachovaná rozloha ekosystému vlhkých pcháčových luk (biotop T1.5)	162 ha	zachování
Rozloha ekosystému vlhkých pcháčových luk (biotop T1.5) se zlepšenou kvalitou	alespoň 5 ha	zlepšení
Zachovaná rozloha ekosystému vlhkých tužebníkových lad (biotop T1.6)	30 ha	zachování
Zachovaná rozloha ekosystému aluviálních psárkových luk (biotop T1.4)	26 ha	zachování
Zachovaná rozloha ekosystému střídavě vlhkých bezkolencových luk (biotop T1.9)	94 ha	zachování
Rozloha ekosystému střídavě vlhkých bezkolencových luk (biotop T1.9) se zlepšenou kvalitou	alespoň 3 ha	zlepšení
Výskyt druhu – prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	alespoň v 10 mapovacích čtvercích 1. řádu	zachování
Výskyt druhu – modrásek bahenní (<i>Phengaris nausithous</i>)	alespoň v 7 mapovacích čtvercích 1. řádu	zachování
Výskyt druhu – modrásek očkovaný (<i>Phengaris teleius</i>)	alespoň v 7 mapovacích čtvercích 1. řádu	zachování
Výskyt druhu – vrkoč útlý (<i>Vertigo angustior</i>)	alespoň v 7 mapovacích čtvercích 1. řádu	zachování
Výskyt druhu – chřástal polní (<i>Crex crex</i>)	min. 3 teritoriální samci	zlepšení
Výskyt druhu – bramborníček hnědý (<i>Saxicola rubetra</i>)	min. 3 páry	zachování
Výskyt druhu – bramborníček černohlavý (<i>Saxicola rubicola</i>)	min. 3 páry	zachování

E₁₀ – prameniště, slatiniště a rašeliniště

Dlouhodobý cíl:

Zachovat, případně zvětšit stávající plochu ekosystému a jeho kvalitu, udržet populace na něj vázaných významných druhů rostlin a živočichů.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování stavu lesních pramenišť, slatinných a rašelinných luk a rašelinišť;
- zachování či zlepšení vodního režimu;
- ochrana a péče o ekosystém zejména v MZCHÚ a I. zóně CHKO s důrazem na biotopy s vyšším stupněm ohrožení;
- udržení populací významných druhů rostlin, především orchidejí a dalších vzácných druhů, např. hlízovce Loeselova (*Liparis loeselii*), popelivky sibiřské (*Ligularia sibirica*), srpnatky fermežové (*Hamatocaulis vernicosus*);
- udržení populací významných druhů živočichů a hnízdiště jeřába popelavého.

Rámcová opatření pro ekosystém

- ochrana ekosystému před vlivy vedoucími k jeho degradaci či přímé likvidaci (zástavba, zalesňování, zatopení lokalit při výstavbě rybníků, těžba humolitu, cílené odvodňování apod.);
- vytipování, resp. aktualizace dat o cenných plochách ekosystému bez náležité péče, stanovení priorit, oslovení vlastníků, stanovení činností a zajištění pravidelného managementu pomocí příslušných dotačních nástrojů;
- podpora (pomocí dotačních programů MŽP a MZe) a zajištění pravidelného sečení slatinných a rašelinných luk vhodným způsobem spojeného s výhrabem a odstraňováním posečené hmoty v odpovídajících termínech a intervalech, v souladu se standardem AOPK ČR SPPK D02 004:2017 Sečení, vždy s ohledem na populace významných druhů rostlin a živočichů a jejich nároky, viz kap. 2.1.2;
- podpora a zajištění zachování, popř. zlepšení současného vodního režimu na lokalitách negativně ovlivněných – rušení odvodňovacích příkopů a celých odvodňovacích soustav, příp. obnova průtočnosti koryt, viz kap. 3.1.2.2;
- podpora a zajištění odstraňování nežádoucích náletových dřevin a jejich porostů, včetně odstraňování pařezů (solitéry či skupinky autochtonních dřevin ve výjimečných případech ponechávat pro zachování biodiverzity a plnění ekologických funkcí, včetně zachování krajinného rázu);
- na kosených plochách, v místech, kde nejsou uvedené způsoby v rozporu s ochranou cílových ZCHD rostlin nebo nedochází k šíření expanzivních či invazních druhů, při seči uplatňovat postupy šetrné k populacím živočichů, zejména:
  - kosení od jednoho okraje dílu půdního bloku ke druhému nebo od středu dílu půdního bloku k okrajům;
  - plochy rozdělit na více částí, na kterých se bude uplatňovat fázový posun seče, případně mozaikové kosení (pásky, šachovnice, mozaika), část ploch může být ponechána nekosená do příští sezony, je však nezbytné je z roku na rok střídat;
  - při kosení za pomoci mechanizace nepoužívat na 1 lokalitě více strojů zároveň;
- ochrana biotopů před nevhodnými způsoby péče, jako je mulčování, přihnojování, příliš časně kosení, intenzivní pastva (vyplacení lučních prameništ na pastvinách) apod.;
- v případě rozvoje invazivních a expanzivních druhů rostlin zajištění jejich likvidace (kosení, vytrhávání, popř. aplikace herbicidů v souladu s příslušnými standardy péče o přírodu a krajinu AOPK ČR);
- v případě zapojení porostu na stanovištích udržovaných pravidelnými disturbancemi, zajištění mechanického narušení půdy, stržení drnu apod.;
- prosazovat snižování stavu spárkaté zvěře (jednání s uživateli honiteb a mysliveckými spolky), viz kap. 2.1.4.;
- zajištění znepřístupnění (technicky, organizačně, legislativně) lokalit ohrožených negativními vlivy návštěvnosti (sešlap, rušení významných druhů živočichů);
- péče o lokality s výskytem významných druhů rostlin, především orchidejí (seč s ohledem na fenologii druhů), jmenovitě pro předměty ochrany EVL:
  - hlízovec Loeselův (*Liparis loeselii*) – kosení ploch v termínu po dozrání tobolek, tj. v druhé polovině srpna, obnažování půdního povrchu, vytváření menších depresí bez vegetace s vyšší hladinou podzemní vody;
  - popelivka sibiřská (*Ligularia sibirica*) – kosení v intervalu jednou ročně až jednou za tři roky, nejlépe v druhé polovině září, po dozrání nažek; v případech, kdy je z hlediska celkového stavu lokality nezbytná dřívější seč, obsekání jednotlivých trsů druhu;
  - srpnatka fermežová (*Hamatocaulis vernicosus*) – kosení (alespoň jednou za dva roky) na co nejnižší strniště (může být seseknuta i horní vrstva rašelínů) s důkladným vyhrabáním stařiny, lokální stržení drnu, tvorba šlenků (v souladu s metodikou AOPK ČR – Štechová a kol., 2014);
- péče o lokality s výskytem významných druhů živočichů, a to především:

- jeřába popelavého (*Grus grus*) – v blízkosti hnízdní lokality neprovádět žádné zásahy ani opatření v době inkubace a vodění mláďat.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
Zachovaná rozloha ekosystému lesních pramenišť bez tvorby pěnvců (biotop R1.4)	2,8 ha	zachování
Zachovaná rozloha ekosystému vápničných slatinišť (biotop R2.1)	13,4 ha	zachování
Zachovaná rozloha ekosystému nevápničných mechových slatinišť (biotop R2.2)	30 ha	zachování
Rozloha ekosystému nevápničných mechových slatinišť (biotop R2.2) se zlepšenou kvalitou	2 ha	zlepšení
Zachovaná rozloha ekosystému přechodových rašelinišť (biotop R2.3)	29 ha	zachování
Rozloha ekosystému přechodových rašelinišť (biotop R2.3) se zlepšenou kvalitou.	6 ha	zlepšení
Zachovaná rozloha ekosystému zrašeliněných půd s hrotnosemenkou bílou (biotop R2.4)	12,6 ha	zachování
Rozloha slatinných a rašelinných luk s obnoveným vodním režimem	alespoň 10 ha	zlepšení
Životaschopné populace hlízovce Loeselova (<i>Liparis loeselii</i>) alespoň na 6 lokalitách (Shnilé louky, Břehyně, Kosa, Klůček, Baronský rybník, Pod Konvalinkovým vrchem)	min. 50 rostlin alespoň v jednom z pěti po sobě jdoucích let	zlepšení
Životaschopná populace popelivky sibiřské (<i>Ligularia sibirica</i>) v rámci NPP Jestřebské slatiny.	alespoň 150 polykormonů, z toho minimálně 25 % kvetoucích	zachování
Výskyt druhu srpnatka fermežová (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>)	alespoň 3 lokality	zlepšení
Výskyt druhu – jeřáb popelavý (<i>Grus grus</i>)	alespoň 1 hnízdicí pár	zachování

E₁₁ – přirozené nebo uměle vytvořené vodní plochy a mokřady

Dlouhodobý cíl:

Zachovat a rozšířit síť vodních ploch v různé fázi sukcese, s diverzitou mikrohabitatů vhodných pro různé druhy organismů vázaných na vodní a mokřadní prostředí.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zvýšení počtu drobných vodních ploch v CHKO na vhodných místech; prioritou je podpora ZCHD, vznik mozaiky vodních ploch („nášlapných kamenů“) v krajině, návrat otevřených vodních ploch do míst, kde v současnosti chybí;
- zachování nebo zvětšení rozlohy litorálů zejména na rybnících v MZCHÚ, I. a II. zónách CHKO;
- zajištění dobré kvality vody v rybnících (průhlednost během května a června víc než 50 cm, přítomnost středního nebo hrubého zooplanktonu velikosti 1-2 mm);

- zachování stávajícího rozsahu a kvality přírodních biotopů na rybnících a jejich okolí, s důrazem na vzácné a unikátní biotopy, především makrofytní vegetaci oligotrofních jezírek a rašelinných tůní;
- zachování populací zvláště chráněných, evropsky významných a ochranných významných druhů rostlin a živočichů, např. lekninu bělostného (*Nymphaea candida*), mlžů škeble rybníčné (*Anodonta cygnea*), okružanky mokřadní (*Sphaerium nucleus*), hrachovky okružankovité (*Pisidium pseudosphaerium*), vážky běloústé (*Leucorrhinia albifrons*), v. široké (*L. caudalis*), v. jasnoskvrnné (*L. pectoralis*), v. tmavoskvrnné (*L. rubicunda*), v. žlutavé (*Sympetrum flaveolum*), lesklíce skvrnité (*Somatochlora flavomaculata*), vzácných druhů vodních brouků, obojživelníků mloka skvrnitého (*Salamandra salamandra*), čolka horského (*Ichthyosaura alpestris*), č. velkého (*Triturus cristatus*), ropuchy obecné (*Bufo bufo*), skokana štihlého (*Rana dalmatina*), s. hnědého (*R. temporaria*), blatnice skvrnité (*Pelobates fuscus*), rosničky zelené (*Hyla arborea*), jeřába popelavého (*Grus grus*), motáka pochopa (*Circus aeruginosus*), slavíka modráčka středoevropského (*Luscinia svecica cyanecula*) a sýkořice vousaté (*Panurus biarmicus*);
- zachování periodických vodních ploch (v dokeské části a na Ješovicku v kokořínské části) s výskytem listonohých korýšů, jako jsou listonoh letní (*Triops cancriformis*) a žábřonožka letní (*Branchipus schaefferi*);
- omezení šíření invazních druhů rostlin a živočichů.

Rámcová opatření pro ekosystém

- ochrana ekosystému před vlivy vedoucími k jeho degradaci či přímé likvidaci (odvodnění lokalit, v případě periodických vodních ploch na cestách nevhodné rekonstrukce cestní sítě apod.);
- tvorba, obnova a údržba tůní pro obojživelníky, vážky a další organismy preferující drobné stojaté vody bez výraznějšího vlivu rybí obsádky;
- podpora výstavby vhodně situovaných rybníků s obsádkou umožňující výskyt významných druhů rostlin a živočichů na základě předem vytipovaných návrhů krajinyotvorných opatření založených na podkladech zpracovaných odborných studií;
- v případě stanovišť, která jsou udržována pravidelnými disturbancemi, zajištění mechanického narušení půdy (včetně pojezdu technikou), stržení drnu apod.;
- podpora a zajištění rybářského hospodaření s preferencí extenzivních technologií, a dále tak, aby byla zajištěna dobrá kvalita vody na rybnících a zachována rozloha litorálních porostů rybníků, viz kap. 2.1.3.;
- sledování průhlednosti vody a velikosti zooplanktonu v rybnících – jako podklad pro jednání s vlastníky a uživateli rybníků o způsobu rybářského hospodaření;
- sledování rozvoje vodních makrofyt, včetně stavu populací zvláště chráněných druhů, v obhospodařovaných nádržích, v závislosti na jejich stavu jednání s vlastníky a uživateli rybníků o velikosti a druhové skladbě rybí obsádky, případně dalších opatřeních (např. ohrazení části plochy s výskytem zájmových druhů, tak, aby se k nim nedostaly býložravé a ve dně ryjící ryby);
- pravidelné kontroly druhové skladby rybí obsádky především na vodních plochách vytvořených či revitalizovaných z dotačních programů MŽP, kontrola dodržování zadaných podmínek;
- omezování šíření invazních a nepůvodních druhů živočichů a rostlin (střevlička východní, karas stříbřitý, vodní mor kanadský apod.) např. odlovem, vypuštěním rybníku (v souladu s příslušnými standardy péče o přírodu a krajinu AOPK ČR, viz kap. 3.2.);
- prosazování zatravnění půdních bloků orné půdy v blízkosti vodních ploch za účelem omezení vlivu pesticidů a hnojiv používaných v zemědělství na vodní a mokřadní ekosystémy (jednání s hospodařícími subjekty);
- zabránění vypouštění nečištěných nebo nedostatečně čištěných odpadních vod do toků sytících rybníky (upřednostnění vsakování přečištěných vod, aj.);

- zajištění péče o břehové porosty dřevin (probírky nežádoucích náletových dřevin zastiňujících litorály, tůně apod.);
- zajištění péče o navazující mokřady, na vybraných lokalitách podpora (pomocí dotačních programů MŽP a MZe) a zajištění pravidelného sečení porostů vysokých ostřic, vhodným způsobem spojeného s výhrabem a odstraňováním posečené hmoty v odpovídajících termínech a intervalech, vždy s ohledem na populace významných druhů rostlin a živočichů a jejich nároky, viz kap. 2.1.2;
- ochrana oligotrofních lokalit v litorálech rybníků (udržování hrázek v NPP Swamp, případně tvorba nových na dalších příhodných místech);
- za účelem podpory některých druhů ptáků (bukač velký, jeřáb popelavý, husa velká) rozčlenění rozsáhlých monotónních porostů rákosu mělkými kanály a lagunami;
- podpora hnízdních možností ptáků – stabilizace hnízd, ostrovy pro vodní ptáky, a to především stabilní (vyhrnutý materiál ze dna rybníka), plovoucí podložky pro rybáky jen ve zvláštních případech a s podmínkou obsazení do dvou let;
- zajištění znepřístupnění (technicky, organizačně, legislativně) lokalit ohrožených negativními vlivy návštěvnosti, zejm. tahových shromaždišť a aktuálně obsazených hnízdišť ptáků citlivých na rušení v době hnízdění (jeřáb popelavý, orl mořský);
- zajištění ochrany břehů vodních ploch před další nevhodnou urbanizací v okolí zástavby, zejména stavbou rekreačních objektů apod. (Máchovo jezero, Poselský rybník);
- péče o lokality s výskytem významných druhů rostlin, a to především:
  - rdestu dlouholistého (*Potamogeton praelongus*) – na stávajících lokalitách odstraňování konkurenčně silných mokřadních rostlin, např. rákosu obecného (*Phragmites australis*), orobince širokolistého (*Typha latifolia*), mechu károvky hrotité (*Calliergonella cuspidata*), vodních makrofyt, např. rdestu vzplývavého (*Potamogeton natans*) atd.; v případě nelegálního vysazení býložravých ryb, jako je amur bílý, jejich odlovení; též vytipování dalších lokalit pro výsadbu (v souladu s realizací záchranného programu);
- péče o lokality s výskytem významných druhů živočichů, a to především:
  - vážky jasnoskvrnné (*Leucorrhinia pectoralis*) – vyřezávání náletových dřevin v okolí tůní, kosení expandujícího rákosu (nejúčinnější je seč v červnu, kdy je rákos ve fázi metání).

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
Zachovaná rozloha vodních ploch	524 ha	zachování
Rozloha nově vybudovaných vodních ploch (tůní)	0,5 ha	zlepšení
Zachovaná rozloha biotopu makrofytní vegetace oligotrofních jezírek a tůní (biotop V3)	1,26 ha	zachování
Zachovaná rozloha mokřadů	332 ha	zachování
Výskyt druhu leknín bělostný (<i>Nymphaea candida</i>)	alespoň 4 lokality	zachování
Výskyt druhu rdest dlouholistý (<i>Potamogeton praelongus</i>)	alespoň 4 lokality	zachování
Výskyt druhu vážka jasnoskvrnná (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)	alespoň v 7 mapovacích čtvercích 1. řádu	zachování
Výskyt rozmnožujících se populací mloka skvrnitého (<i>Salamandra salamandra</i>)	alespoň 2 lokality	zachování
Výskyt hrachovky okružankovité (<i>Pisidium pseudosphaerium</i>)	alespoň v 5 mapovacích čtvercích 1. řádu	zachování

Výskyt druhu – jeřáb popelavý (<i>Grus grus</i>)	alespoň 8 párů	zachování
Výskyt druhu – moták pochop (<i>Circus aeruginosus</i>)	alespoň 6 párů	zachování
Výskyt druhu – slavík modráček středoevropský (<i>Luscinia svecica cyanecula</i>)	alespoň 10 párů	zachování
Výskyt druhu – sýkořice vousatá (<i>Panurus biarmicus</i>)	alespoň 3 páry	zachování
Výskyt druhu – husa velká (<i>Anser anser</i>)	alespoň 5 párů	zachování

E₁₂ – vodní toky s přirozenou morfologií jejich koryta a s funkční údolní nivou

Dlouhodobý cíl:

Čisté vodoteče v přirozených nebo přírodě blízkých korytech s minimem migračních překážek, s přirozenou diverzitou rostlin a živočichů ve vodě a s funkční údolní nivou.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování a případně zlepšení kvality ekosystému;
- zvýšení počtu revitalizovaných a renaturalizovaných úseků vodotečí;
- zprůchodnění Ploučnice odstraněním zbytků jezu u Brenné;
- omezení prvků způsobujících znečištění vod;
- udržení populací zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, zejména rdestu alpského (*Potamogeton alpinus*), sekavce podunajského (*Cobitis elongatoides*), mřenky mramorované (*Barbatula barbatula*), mihule potoční (*Lampetra planeri*), raka říčního (*Astacus astacus*) a ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*);
- omezení šíření nepůvodních a invazivních druhů.

Rámcová opatření pro ekosystém

- zajištění ochrany vodotečí před zásahy způsobujícími jejich degradaci (včetně nadměrných odběrů vody, fragmentace příčnými objekty apod.), viz kap. 2.2.1.;
- podpora liniových revitalizací a renaturalizací technicky upravených úseků vodních toků, a to prioritně toků s výskytem nebo potenciálem pro výskyt významných druhů;
- zachování přirozeného vodního režimu, a to zejména v nivě Ploučnice;
- spolupráce a dohoda s orgány ČRS o způsobu hospodaření na tocích směřujícím k vyváženému ekosystému vodotečí (druh, stáří vysazovaných ryb, genetická původnost apod.), viz kap. 2.1.3.;
- prosazovat nenavyšování, případně snížení odběrů podzemních vod s výjimkou odběrů pro přímé zásobování obyvatel pitnou vodou;
- iniciování eliminace zdrojů znečištění vod, jednání s obcemi a dalšími subjekty vypouštějícími do vodotečí znečišťující látky, viz kap. 2.2.4;
- prosazování nevypouštění nečištěných nebo nedostatečně čištěných odpadních vod do toků (upřednostnění čištění odpadních vod vsakem aj.);
- prosazování zatravnění půdních bloků orné půdy v blízkosti vodních toků za účelem omezení vlivu pesticidů a hnojiv používaných v zemědělství na vodní a mokřadní ekosystémy (jednání s hospodařícími subjekty);
- redukce břehových porostů způsobujících nadměrné zastínění vodních toků ve volné krajině omezující vývoj přirozených společenstev vodních a na vodu vázaných organismů, viz kap. 2.1.3.;
- pokračování v identifikaci migračních překážek na vodních tocích a iniciace procesů vedoucích k jejich rušení či obousměrnému zprůchodnění pro vodní živočichy, viz kap. 3.1.2.2.;

- omezování šíření invazních a nepůvodních druhů – rak pruhovaný (*Faxonius limosus*), norek americký (*Neovison vison*), nutrie (*Myocastor coypus*), netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*), křídlatky (*Reynoutria* sp. div.) apod., případně jejich likvidace (v souladu s příslušnými standardy péče o přírodu a krajinu AOPK ČR, viz kap. 3.2.);
- zajistit informovanost o nebezpečí přenosu račího moru včetně jeho přenašečů – nepůvodní druhů raků, a jak mu předcházet;
- zajistit ochranu břehy vodních toků před urbanizací (např. výstavba infrastruktury pro vodní turistiku v okolí Ploučnice);
- zachování přirozených kolmých stěn vhodných pro hnízdění některých druhů ptáků (ledňáček říční, břehule říční).

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
Délka revitalizovaných úseků toků či jejich povodí	5 km	zlepšení
Zachovaná rozloha ekosystému pobřežní vegetace potoků (biotop M1.5)	3,6 ha	zachování
Výskyt druhu – rdest alpský (<i>Potamogeton alpinus</i>)	alespoň v 5 mapovacích čtvercích 1. řádu	zachování
Výskyt druhu – mihule potoční (<i>Lampetra planeri</i>)	alespoň 1 populace	zachování
Výskyt druhu – rak říční (<i>Astacus astacus</i>)	alespoň 4 lokality (toky)	zachování
Výskyt druhu – sekavec podunajský (<i>Cobitis elongatoides</i>)	dolní tok Pšovky	zachování
Výskyt druhu – hrachovka čárkovaná (<i>Pisidium tenuilineatum</i>)	tři vodní toky (Ploučnice, Pšovka, Liběchovka)	zachování
Výskyt druhu – ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	alespoň 3 páry	zachování

3.1.3.2 Druhy

D1 – tesařík alpský (*Rosalia alpina*)

Dlouhodobý cíl:

Existence stabilní a životaschopné populace tesaříka alpského v dokeské části CHKO Kokořínsko – Máchův kraj. Dostatek vhodných stromů (především buků, ale také jilmů, javorů) a potenciálně vhodných a perspektivních stromů v této oblasti.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zastavení úbytku stromů vhodných pro tesaříka alpského;
- zvýšení podílu potenciálně vhodných a perspektivních stromů;
- dostatek dat o populaci tohoto druhu.

Rámcová opatření pro druh:

Monitoring a výzkum v rámci záchranného programu

- pokračovat v pravidelném monitoringu populace;
- průzkum v potenciálně vhodných územích.

Opatření k zachování či zlepšení stavu biotopu

- pokračovat ve speciálním managementu potenciálně vhodných stromů (ořez);

- zajistit zlepšení lesnického hospodaření a zvýšení podpory listnatých dřevin (zejména buků);
- zajistit vyloučení nevhodných zásahů do stávajících bukových porostů (obnovní těžba, odvoz padlého dřeva z lokality, odstraňování mrtvého dřeva, souší, zlomů).

Ochrana jedinců

- pravidelnou strážní službou omezit riziko nelegálního sběru.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
ořez vhodných stromů (ořez)	min. 20 ks	zlepšení stavu
monitoring populace	1x za 2 roky	zachování stavu

D₂ – lelek lesní (*Caprimulgus europaeus*)

Dlouhodobý cíl:

Udržení stabilní populace lelka lesního v kokořínské i dokeské části CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, udržování vhodného prostředí pro reprodukci a sběr potravy, nenavyšování turistických aktivit během hnízdní doby v oblastech výskytu lelka.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- udržet mozaikovitost lesních porostů z hlediska těžby a tvorby mýtin;
- zachování starých lesních porostů s prokázaným výskytem lelků;
- dostatek dat o populaci tohoto druhu.

Rámcová opatření pro druh:

Monitoring a výzkum v rámci záchranného programu

- pokračovat v pravidelném monitoringu populace dle současné metodiky;
- zjišťovat příležitostně případnou přítomnost lelků na nových lokalitách.

Opatření k zachování či zlepšení stavu biotopu

- šetrné lesní hospodaření, těžba a lesní práce jen v mimo hnízdním období;
- usměrňování výsadby dřevin, podporování odkladu zalesnění, případně sukcese.

Ochrana jedinců

- snížení intenzity rekreačních a sportovních aktivit v hnízdní době.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
zastoupení bezlesí a lesních porostů do 5 let věku	10 – 50 % v areálu výskytu v CHKO	zachování stavu
přítomnost tokajících samců	min. 20 ex. v CHKO	zachování stavu
monitoring populace	1x za rok	zachování stavu

D₃ – vlk obecný (*Canis lupus*)

Dlouhodobý cíl:

Rozmnožování alespoň 1 páru vlka obecného, přítomnost minimálně jedné smečky a existence příznivých podmínek pro jejich dlouhodobou existenci v CHKO zahrnující především existenci vhodných klidových oblastí s vhodným biotopem a omezením rušivých

činností (např. v okolí Břežyňského rybníka) a migrační prostupnost krajiny v CHKO pro vlka, která zajistí propojení s populacemi mimo CHKO.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zvýšení akceptace vlka širokou veřejností, hospodařícími subjekty a zájmovými skupinami (zejména myslivci), a to především vyšší objektivní informovaností;
- zachování či zlepšení migrační prostupnosti na území CHKO;
- vymezení „klidových zón“ s vhodným biotopem a omezením rušivé činnosti;
- monitoring a získání dostatku dat o výskytu tohoto druhu.

Rámcová opatření pro druh:

Monitoring a výzkum

- pokračovat v pravidelném monitoringu výskytu vlka, a to zejména za pomoci fotopastí a mapováním pobytových stop;
- podporovat výzkumné aktivity dalších subjektů, např. neinvazivní genetické analýzy.

Opatření na zvýšení akceptace druhu

- zvýšit objektivní informovanost veřejnosti prostřednictvím letáků, přednášek, výstav, článků atd.;
- spolupracovat s dalšími subjekty zabývajícími se ekologickou výchovou v přípravě výukových programů, jejichž cílem bude mimo jiné zvýšení pozitivního přístupu k ochraně vlka ve společnosti;
- zvýšit informovanost zemědělců o způsobech ochrany hospodářských zvířat a možnostech financování těchto opatření, náhradách škod způsobených vlkem a zároveň o významu vlka pro snížení stavů přemnožené zvěře, jejíž stavy negativně ovlivňují i zemědělské hospodaření.

Opatření na zajištění migrační prostupnosti krajiny pro vlka

- poskytovat vrstvu biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců (jev 36b) jako ÚAP a zpřesnit ji vymezením „klidových zón“, prosazovat její zapracování do všech stupňů krajinného plánování, chránit tato území před zásahy, které by mohly vést ke snížení migrační prostupnosti krajiny (viz kap. 2.2.2);
- zvyšovat účinnost stávajících a plánovaných opatření na snížení bariérového efektu komunikací.

Opatření na snížení rušení

- vhodným způsobem usměrňovat pořádání hromadných akcí tak, aby byly směřovány mimo klidové zóny s potenciálním výskytem vlka a také mimo období jeho rozmnožování.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
počet zjištěných vlků na území CHKO	min. 1 smečka	zachování stavu
prokázané rozmnožování	alespoň 1 mládě	zachování stavu

3.1.3.3 Geologické a geomorfologické jevy

Dlouhodobý cíl

Zachování geologických a geomorfologických jevů, zvyšování biodiverzity na tyto jevy vázané. Citlivé lokality bez nepříznivého antropogenního tlaku.

Cíle na období platnosti plánu péče

- zachování přirozené morfologie pískovcových skalních útvarů a neovulkanických kuželů;
- zachování geologických makro– i mikrostruktur a na ně navazujících jevů.

Rámcová opatření

- zajišťovat ochranu významných skalních útvarů, jeskyň a převisů před poškozením (administrativně při řešení lezečství, orientačních běhů a dalších sportovních aktivit, fyzicky pak opatřeními na usměrnění pohybu návštěvníků);
- provádět redukci nevhodných náletových dřevin na vybraných lokalitách významných skalních útvarů (Mšenské Pokličky, Čapská palice, Spící panna, Špičák u Střezivojic);
- zajistit informovanost návštěvníků o citlivosti pískovcových skal a bioty na ně vázané;
- zajistit ochranu skalních útvarů před poškozením při stavbách a rekonstrukcích.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
Počet nových poškození geologického či geomorfologického fenoménu	0	zachování

3.1.3.4 Ostatní přírodní hodnoty

Dlouhodobý cíl

Zachování dřevin rostoucích mimo les, jako významné součásti krajinného systému, který bude naplňovat všechny funkce na něj vázané (ekologické, estetické i kulturní), včetně dostatečné provozní bezpečnosti, a to v souladu s požadavky dalších předmětů ochrany CHKO, především s ohledem na posílení ekologické stability krajiny a krajinný ráz.

Cíl na období platnosti plánu péče

- zachovat trend rozšiřování dřevin rostoucích mimo les, především na intenzivně využívané zemědělské půdě a v okolí dopravní infrastruktury;
- zachovat památné a významné stromy v krajině v dobrém zdravotním, bezpečnostním a estetickém stavu;
- realizovat výsadby nových solitérních stromů a jejich skupin ve volné krajině;
- realizovat výsadby plošné a liniové zeleně v zemědělsky využívané krajině.

Rámcová opatření

- prosazovat ochranu dřevin nacházejících se na okrajích i uvnitř půdních bloků zemědělské půdy;
- podporovat péči o hodnotné dřeviny (staré, krajinnotvorné, biotopově hodnotné);
- dohodnout u významných stromů s vlastníky pozemků jejich zachování a provedení nutného ošetření (vlastníkem nebo obcí), k tomu poskytovat odborné poradenství;
- provést výsadbu solitérních stromů a jejich skupin na trvalých travních porostech (loukách a pastvinách);
- v rámci projektů komplexních a jednoduchých pozemkových úprav iniciovat a podporovat realizace i obnovu navržených prvků ÚSES (biokoridory a interakční prvky) a trvalých protierozních prvků se zastoupením dřevin (meze, remízy aj.);
- v intravilánu (a na přechodu intravilánu do extravilánu) na vhodných stanovištích podporovat výsadbu a existenci porostů dřevin;
- podporovat obnovu a vznik extenzivních sadů, posílit výsadby autochtonních druhů, zejména regionálních odrůd třešní – Perla z Bezdězu, Mšenská Jánovka;
- podporovat redukci dřevin na lokalitách, kde má negativní vliv na jiné předměty ochrany (např. lokality s vysokou diverzitou a lokality, kde by vznik ploch dřevin vedl k potlačení

ploch s výskytem ohrožených druhů rostlin) a podporovat zamezování vzniku porostů dřevin na těchto lokalitách;

- průběžně ošetřovat stávající památné stromy na základě monitoringu jejich zdravotního stavu;
- provádět pravidelné revize korunových vazeb stromů v určených intervalech (pokud byly instalovány AOKP ČR);
- průběžně doplňovat informační systém a fotodokumentaci u památných stromů;
- zajistit v případě úhynu památných stromů zachování jejich torz (neohrožujících životy a majetek) jako vhodného biotopu pro různé druhy (např. pro bezobratlé a houby);
- prosazovat dodržování ochranných podmínek dřevin při stavebních činnostech (především ochrana kořenů při výkopech, rekonstrukcích polních cest, navážkách, ochrana korun stromů při realizaci nadzemních vedení apod.).

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
Počet položek zařazených do kategorie památný strom	79 ks	zachování
Výsadba nových stromořadí podél polních cest	2 km	zlepšení
Plocha nové výsadby prvků mimolesní zeleně v rámci ÚSES, i mimo něj	10 ha	zlepšení
Výsadba solitérních stromů na loukách a pastvinách	30 ks	zlepšení

3.2 Invazní a nepůvodní druhy

3.2.1 Invazní a nepůvodní druhy rostlin

Dlouhodobý cíl:

Území CHKO bez rostlinných druhů s vysokou mírou vlivu na životní prostředí a lidské zdraví, tedy druhů v kategorii BL1 dle Černého, šedého a varovného seznamu ČR (Pergl et al. 2016). Výskyt druhů s mírným až značným vlivem na životní prostředí (kategorie BL2, BL3) na území I. a II. zóny CHKO a ochrannářsky cenných lokalitách (např. MZCHÚ) omezený alespoň pod míru významně ovlivňující kvalitu stanovišť. Co nejvíce omezený výskyt dalších invazních a expanzivních druhů rostlin na lokalitách, kde ohrožují předměty ochrany CHKO.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- území CHKO bez ohnisek bolševníku velkolepého (*Heracleum mantegazzianum*);
- potlačení vybraných populací druhů s mírným až značným vlivem na životní prostředí (kategorie BL2, BL3) v MZCHÚ a jejich ochranných pásmech nebo v nebezpečných ohniscích šíření v ostatních částech krajiny podle prioritizace na základě současných znalostí i průběžného monitoringu. Především druhů javor jasanolistý (*Acer negundo*), trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*), netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*), křídlatky (*Reynoutria* sp. div.), lupina mnoholistá (*Lupinus polyphyllus*), zlatobýl obrovský (*Solidago gigantea*), z. kanadský (*S. canadensis*), případně dalších druhů, které by se začaly v průběhu platnosti plánu péče šířit a/nebo ohrožovaly významně předměty ochrany;
- pokračování a rozšíření spolupráce s obcemi, jak v rovině informační a osvětové (vyloučení výsadeb invazních druhů), tak v praktických zásazích proti invazním druhům.

Rámcová opatření:

- průběžné mapování výskytů invazních a expanzivních druhů na území CHKO, zejména v I. a II. zóně CHKO a v ochránářsky cenných lokalitách, včetně jejich okolí, odkud by se mohly nežádoucí druhy šířit, viz kap. 3.4.;
- průběžné vyhodnocování úspěšnosti prováděných opatření, detekce a návrhy managementu dalších lokalit, prioritizace podle míry ohrožení předmětů ochrany;
- zajistit operativní likvidaci bolševníku velkolepého (*Heracleum mantegazzianum*) v souladu se standardem péče o přírodu a krajinu SPPK D02 007 Likvidace vybraných invazních druhů rostlin, přednostně uplatňovat mechanické způsoby likvidace;
- zajistit eliminaci porostů křídlatek (*Reynoutria* sp. div.) a netýkavky žláznaté (*Impatiens glandulifera*) na nejceněnějších plochách (I. a II. zóna CHKO, ochránářsky cenné lokality) v souladu se standardem péče o přírodu a krajinu SPPK D02 007 Likvidace vybraných invazních druhů rostlin, přednostně uplatňovat mechanické způsoby likvidace;
- sledování ploch v MZCHÚ a v I. a II. zóně CHKO, kde v minulosti proběhla likvidace trnovníku akátu (*Robinia pseudoacacia*) a javoru jasanolistého (*Acer negundo*), v případě opětovného výskytu opakovat zásahy;
- v případě cenných lučních společenstev s výskytem lupiny mnoholisté (*Lupinus polyphyllus*) a zlatobýlu obrovského (*Solidago gigantea*) a z. kanadského (*S. canadensis*) zajištění pravidelného obhospodařování/udržování, v odůvodněných případech včetně chemické likvidace (v souladu s příslušnými standardy);
- na ochránářsky cenných lokalitách v případě potřeby potlačovat také další invazní a expanzivní druhy (viz též rámcová opatření pro ekosystémové předměty ochrany, kap. 3.1.3.1);
- prosazování (v rámci procesu schvalování LHP a LHO) omezení výsadb stanovištně a geograficky nepůvodních dřevin; případně odstraňování jejich náletu na stávajících lokalitách, pokud se chovají invazně nebo expanzivně (např. borovice vejmutovka, dub červený);
- v případě akátin na PUPFL podpora a prosazování (v rámci procesu schvalování LHP a LHO, jednáním s vlastníky apod.) přeměny na lesy s přirozenou druhovou skladbou;
- spolupracovat se samosprávou i dalšími partnery v území na předcházení šíření i při vlastním potlačování invazních druhů (zapojení veřejnosti do mapování při akcích typu BioBlitz, dobrovolnické akce apod.);
- informováním hospodařících subjektů i veřejnosti předcházet cíleným výsadbám i zavlékání druhů – především mimo zastavěná území obcí, ale u nejnebezpečnějších druhů i v intravilánu.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
počet výskytů bolševníku velkolepého (<i>Heracleum mantegazzianum</i>) v CHKO	0	zlepšení stavu
odstranění části porostů křídlatky (<i>Reynoutria</i> sp. div.) a netýkavky žláznaté (<i>Impatiens glandulifera</i>) v I. a II. zóně CHKO	alespoň na 1/5 lokalit na území I. a II. zóny CHKO a MZCHÚ	zlepšení stavu
monitoring ploch se známým výskytem invazních druhů	1x za rok	zajištění

3.2.2 Invazní a nepůvodní druhy živočichů

Dlouhodobý cíl:

Území CHKO bez negativního vlivu populací nepůvodních druhů živočichů na předměty ochrany CHKO a další významné druhy.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- snížení stavů nepůvodní zvěře a to zejména daňka evropského (*Dama dama*) a muflona (*Ovis gmelini musimon*);
- redukce až eliminace výskytu norka amerického (*Neovison vison*), mývala severního (*Procyon lotor*), psíka mývalovitého (*Nyctereutes procyonoides*) a nutrie (*Myocastor coypus*);
- omezení výskytu sumečka amerického (*Ameiurus nebulosus*), karase stříbřitého (*Carassius gibelio*) a střevličky východní (*Pseudorasbora parva*) v rybnících v majetkové správě AOPK ČR;
- eliminovat výskyt nepůvodních druhů ryb (sumeček, střevlička, karas stříbřitý) v izolovaných tůních;
- redukce početnosti a omezení šíření raka pruhovaného (*Faxonius limosus*);
- pokračování v mapování a monitoringu významných nepůvodních druhů živočichů a jejich vlivu.

Rámcová opatření:

- provádět systematický monitoring výskytu invazivních druhů živočichů na území CHKO a na základě výsledků provést příslušná opatření k jejich redukci či eliminaci, sledovat výskyt i za hranicí CHKO, pokud hrozí rozšíření druhů z těchto území;
- osvětovou činností pro veřejnost (přednášky, propagační materiály, exkurze apod.) bránit dalšímu šíření nepůvodních druhů (zejména raků jako vektoru račího moru) v CHKO;
- požadovat u orgánů státní správy myslivosti snížení stavů nepůvodní zvěře (zejména daněk evropský a muflon), případně i odstřelem mimo stanovenou dobu lovu;
- iniciovat u myslivecké stráže zvýšenou snahu o eliminaci nepůvodních druhů šelem a nutrie;
- vyloučit ve spolupráci s MRS zarybňování toků či rybníků nepůvodními druhy ryb;
- prosazovat důkladné kontroly násad s cílem nerozšiřovat nepůvodní druhy zejména střevličku východní a karase stříbřitého.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
počet tůní s výskytem nepůvodních druhů ryb	0	zlepšení stavu
Detailní monitoring invazivních druhů živočichů	min. 2 druhy	zajištění
počet nových lokalit s výskytem raka pruhovaného	0	zachování stavu
počet nových lokalit s výskytem nutrie	0	zachování stavu

3.3 Práce s veřejností

Dlouhodobý cíl:

Veřejnost (návštěvníci, místní obyvatelé) má přehled o místní přírodě, chápe a respektuje omezení vyplývající z právních předpisů z důvodů zajištění cílů ochrany přírody. Podílí se na ochraně přírody ohleduplným a zodpovědným chováním v území i aktivní pomocí.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- snížení výskytu porušování ochranných podmínek veřejností; zvýšení respektování nastavených omezení obyvateli CHKO, kteří mají základní přehled a dostatek informací o důvodech ochrany přírody v regionu, o zákonech a platných pravidlech;
- veřejnost zná problematiku ochrany synantropně žijících živočichů, živočichů konfliktních i druhů, které mohou být přímo ovlivněny činností člověka
- zavedení příležitostí k aktivní účasti veřejnosti na ochraně přírody dle aktuálních potřeb regionu – akce pro veřejnost;
- zvýšení počtu aktivních členů stráže přírody a jejich činnosti na poli kontroly, monitoringu a osvěty.

Rámcová opatření

- využívat při práci s návštěvnickou veřejností strategický dokument Koncepce práce s návštěvnickou veřejností;
- podporovat u místních obyvatel, hospodářů a samospráv hrdost na hodnoty CHKO
- pokračovat ve spolupráci s pedagogy základních a středních škol v oblasti environmentální výchovy, spolupracovat s nestátními organizacemi (např. Ekocentrum Koniklec) na vzdělávání pedagogů;
- pravidelně poskytovat věcné informace o území CHKO, o činnosti AOPK ČR, managementových opatřeních apod., a to jak formou elektronickou (web, facebook), tištěnou (publikace, články v lokálních i regionálních periodikách apod.), tak přímou v podobě různých akcí pro veřejnost;
- spolupracovat se zástupci sdělovacích prostředků na vytváření pozitivního povědomí o CHKO a její ochraně;
- zajistit základní spektrum propagačních materiálů pro posílení vztahu veřejnosti k CHKO a k jejím předmětům ochrany, přičemž vždy zohlednit aktuální potřebu dle priorit ochrany;
- zajistit usměrněnou návštěvnost s ohledem na priority ochrany přírody v území;
- podporovat a účastnit se projektů zaměřených na komunikaci (především s místními komunitami);
- spolupracovat se všemi turistickými informačními centry na území CHKO; pravidelně jim zasílat informace a distribuovat informační materiály, spolupracovat na odborných programech;
- spolupracovat se samosprávou obcí, měst a kraje, s vysokými školami, neziskovými organizacemi, s muzei, odbornými pracovišti i samostatnými odborníky na společných projektech a zajistit informovanost veřejnosti o nich;
- spolupracovat s významnými partnery v regionu, kteří se zabývají prací s veřejností (Ekocentrum Koniklec, ČSOP Klenice, Regionální muzeum Mělník, Ekoporadna Orsej, ČSO, ČESON a jiní), a to především u příležitosti významných dní a akcí z hlediska ochrany přírody (Den Země, Vítání ptačího zpěvu apod.);
- pokračovat v budování, a především údržbě kvalitního terénního informačního systému, např. vývěsky, informační tabule (MZCHÚ, obce), orientační tabule, viz kap. 2.2.6.;
- udržovat systém naučných stezek, v případě potřeby usměrnění návštěvnosti s cílem snížit negativní dopad na předměty ochrany jej i rozšířit, vždy ale s ohledem na krajinný ráz; při realizaci využívat aktuální poznatky z oblasti EVVO, interpretace místního dědictví aj.;
- eliminovat či kompenzovat negativní projevy návštěvnosti v MZCHÚ a dalších ochranných významných lokalitách, viz kap. 2.2.6.;
- zvýšit počet aktivních členů stráže přírody (osvětová kampaň, osobní oslovení, motivace);
- pořádat pravidelná setkání členů stráže přírody v CHKO min. 2 x ročně;

- zajistit pravidelná školení členů stráže přírody a podporovat zvyšování jejich odborné úrovně v oblasti legislativy, komunikace s veřejností, zdravotědy, ochrany přírody i místní znalosti CHKO;
- spolupracovat s dalšími subjekty provádějícími kontrolní činnost na území CHKO (Policie ČR, ČIŽP, lesní stráž, myslivecká stráž);
- aktuální potřeby práce s veřejností zohledňovat v regionálních akčních plánech práce s veřejností na jednotlivé roky.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
počet aktivních členů stráže přírody	min. 2 aktivní členové	zlepšení
počet setkání se členy stráže přírody a čekateli	min. 2 ročně	udržení
počet realizovaných akcí pro širokou veřejnost	min. 3 ročně	udržení
počet aktualit/pozvánek na akce na internetových stránkách CHKO	min. 10 ročně	udržení stavu z dob před zavedením nového webu
počet akcí pro veřejnost spolupořádaných s partnery z regionu	min. 2 ročně	udržení

3.4 Monitoring

Dlouhodobý cíl

Dobrá znalost stavu a trendu vývoje předmětů ochrany CHKO. Ucelený přehled znalostí o aktuálním stavu a rozšíření významných rostlinných a živočišných druhů i jejich společenstvech, o jejich vývoji a dlouhodobějších změnách včetně znalosti jejich životních nároků. Definované významné ohrožující faktory a stanovená vhodná managementová opatření pro významné druhy, celá společenstva a další sledované jevy.

Cíle na období platnosti plánu péče

- znalost aktuálních hodnot jmenovitých indikátorů stavu předmětů ochrany tak, aby mohlo být na konci platnosti plánu péče řádně vyhodnoceno plnění cílů stanovených plánem péče;
- aktuální údaje o účinnosti opatření prováděných ve prospěch předmětů ochrany;
- informace o evropsky významných druzích a stanovištích;
- sledování stavu krajiny a jejích změn.

Rámcová opatření

- pokračovat v pravidelném mapování a monitoringu významných druhů rostlin a živočichů a rozšířit ho o vybrané indikační druhy či skupiny potřebné pro vyhodnocení plánu péče, viz kap. 3.1;
- pokračovat v aktualizaci mapování biotopů;
- pokračovat v monitoringu biotopů (trvalé monitorovací plochy – TMP);
- podrobněji monitorovat druhy a typy přírodních stanovišť jako předměty ochrany MZCHÚ a EVL;
- provést inventarizace území připravovaných k vyhlášení MZCHÚ (pozornost věnovat především indikačním skupinám rostlin a živočichů);

- zpracovávat inventarizační průzkumy na ochránářsky cenných lokalitách mimo MZCHÚ (zejm. v I. zóně) tak, aby byly k dispozici údaje o výskytu významných druhů z co největšího území;
- v případě potřeby (zastaralost, chybějící skupiny) pokračovat v inventarizacích stávajících MZCHÚ;
- pokračovat v monitoringu hlavních indikačních skupin z pohledu migrační propustnosti (obojživelníci, plazi, velké šelmy apod.), viz kap. 3.1.1.2.3;
- zajistit zpracování aktualizace preventivního hodnocení krajinného rázu CHKO viz kap. 3.1.1;
- aktualizovat a vyhodnotit údaje o změně krajinného pokryvu s využitím mapování CORINE land cover, včetně zhodnocení ekologické stability území;
- pokračovat v projektu CES (sledování změn početnosti u populací drobných ptáků);
- průběžně sledovat a vyhodnocovat efektivitu managementových opatření (monitoring KTP) a v případě potřeby navrhnout (a realizovat) vhodnější opatření;
- monitorovat účinnost různých agroenvironmentálních opatření;
- monitorovat škody zvěří v cenných lesních i travních porostech;
- provádět mapování a monitoring vybraných druhů živočichů vázaných na antropogenně ovlivněné biotopy a druhů vyžadujících zvláštní péči a ochranu (např. netopýři, dravci, velké šelmy), viz kap. 3.5;
- pravidelně mapovat výskyt vybraných invazních rostlin a živočichů na území CHKO, nálezy bezodkladně zadávat do NDOP;
- vytipovat a monitorovat kritická místa kolizí živočichů s dopravní infrastrukturou a rizikové lokality z pohledu střetu ptáků s el. vedením či skleněnými plochami;
- pokračovat v mykologickém průzkumu území, především v MZCHÚ;
- pokračovat v pravidelném monitoringu říční sítě za účelem zjišťování stupně průchodnosti (migrační bariéry) a přirozenosti toku (biota, charakter koryta, břehů, porostu apod.);
- pokračovat v hydrobiologickém průzkumu vodních toků na území CHKO;
- zpracovat studie na zlepšení vodního režimu ve vybraných částech CHKO dotčených úpravami (např. NPR Břehyně-Pecopala, Zakšínský potok, Litický potok, Robečský potok);
- doplňovat data do nálezové databáze AOPK ČR, prioritně se zaměřit na zvláště chráněné a další významné druhy; trvat na striktním zadávání všech zjištěných nálezových dat získaných při výzkumech na objednávku AOPK ČR do NDOP;
- spolupracovat s univerzitami a výzkumnými ústavami na zadávání (vedení) bakalářských, diplomových a doktorandských prací, výzkumů v CHKO; upřednostňovat práce s praktickým ochránářským významem a práce získávající chybějící údaje o území;
- přebírat vědecké údaje a informace, získávané na území CHKO jinými institucemi;
- intenzivně spolupracovat s odbornou veřejností;
- v případě zájmu informovat vlastníky a správce pozemků o realizaci a výsledcích monitoringu.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
Počet sledovaných druhů (indikátorů předmětů ochrany, evropsky významných druhů, významných druhů)	minimálně 20 druhů	zachování
Monitoring KTP – počet sledovaných lokalit	7 suchozemských lokalit a 15 tůní či jejich soustav	zachování
Monitoring biotopů – počet monitorovaných TMP	41 ploch	zachování

3.5 Další speciální činnosti

3.5.1 Další speciální činnosti pro synantropní druhy a druhy vyžadující speciální ochranu a podporu

Na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj se vyskytuje řada významných druhů živočichů, které jsou vázány na umělé antropogenně ovlivněné či vytvořené biotopy a druhy vyžadující speciální ochranu a podporu.

Dlouhodobý cíl:

Stabilní či rostoucí populace významných synantropních druhů (netopýři, ptáci vázaní na lidská sídla jako např. vlaštovky, jiřičky, rorýsi, některé sovy, kavky), druhů zemědělské krajiny (např. koroptev, některé sovy, křeček polní) a druhů vyžadujících speciální ochranu a podporu (např. velké šelmy, dravci, čápi, jeřáb popelavý, listonoží korýši).

Cíl na období platnosti plánu péče:

- úkryty a hnízdiště významných druhů živočichů ochráněné před ničením a rušením;
- nově vytvořené biotopy významných druhů živočichů;
- veřejnost znalá problematiky konfliktních druhů a možností, jak předcházet škodám, spolupracující v tomto ohledu s OOP;
- pokračování v mapování aktuálního stavu a zajištění ochrany cílových druhů.

Rámcová opatření:

- osvětou veřejnosti a spoluprací se stavebními úřady chránit populace významných synantropních druhů živočichů (např. rorýs obecný, vlaštovka obecná, jiřička obecná, netopýři) před nevhodnými zásahy při zateplování, rekonstrukcích budov apod. (přednášky, letáky, poradenství);
- spolupracovat s NNO při ochraně synantropně vázaných druhů sov (sova pálená), instalace speciálních budek, eliminace pastí, osvěta veřejnosti;
- zajistit ochranu letních a zimních kolonií netopýřů (ochrana doupných stromů, péče o letní kolonie – odstraňování trusu, zachování vletových otvorů a použití vhodných materiálů při případné rekonstrukci půdních prostor apod.);
- ve spolupráci s vlastníky a hospodařícími subjekty chránit hnízda významných druhů ptáků (čejka chocholatá, koroptev polní, moták lužní aj.) hnízdicích na zemědělské půdě před zničením během zemědělských prací (např. vyplocením hnízda, zařazením do vhodného titulu AEKO, posunutí termínu seče);
- osvětou hospodařících subjektů snižovat množství používaných pesticidů (zejména rodenticidů) na orné půdě, které mohou způsobit otravy necílovým živočichům (dravci, sovy, křeček polní, koroptev polní aj.), podporovat ponechávání strnišť přes zimu, zakládání remízů, využívání AEKO titulů (biopásy), instalace berliček pro dravce apod. osvětou a v rámci správních činností zamezit likvidaci louží s výskytem listonohých korýšů případně obojživelníků na cestách a zachovat cesty v oblastech s jejich výskytem v současném stavu;
- zamezit rušení ochránářsky významných druhů ptáků v době hnízdění (čáp černý, včelojed lesní, výr velký aj.), zejm. usměrnit pohyb lesní techniky příp. návštěvníků mimo hnízdiště;
- instalací hnízdních podložek, budek, úpravou stávajících hnízd zajistit podporu populací ochránářsky významných druhů živočichů (sovy, dravci, čápi, netopýři aj.);
- iniciovat úpravu stávajících míst, která fungují v krajině jako pasti pro drobné živočichy (šachty, jímky), v rámci vyjadřování se ke stavební činnosti předcházet vzniku takových míst;
- osvětou veřejnosti a hospodářů snižovat negativní vztah k druhům vyžadující speciální ochranu a podporu – vydra říční, bobr evropský, vlk obecný, dravci a sovy aj. (přednášky, letáky apod.);

- informovat veřejnost, jakým způsobem předcházet škodám způsobeným vybranými zvláště chráněnými živočichy (preventivní opatření s využitím dotačních programů OPŽP apod.), poradenství při podávání žádostí o újmu v případě škod.

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
Počet lokalit se zajištěnou péčí o letní kolonie letounů	1	Zachování
Nevhodně upravené cesty v oblastech s výskytem listonohých korýšů či obojživelníků v loužích	0	zachování

4 Závěrečný přehled prioritních úkolů

4.1 Ochrana krajinného rázu

- zachovat volnou krajinu bez nových ploch se zástavbou a bez negativních dominant;
- udržet architektonicko-urbanistický charakter sídel, zejména jejich hodnotných částí s lidovou architekturou;
- udržet rámcově současné rozložení druhů pozemků (lesy, louky a pastviny, vodní plochy) bez velkých plošných změn.

4.2 Zlepšování přírodních funkcí krajiny

- zlepšovat ekologickou stabilitu krajiny zvyšováním zastoupení přírodě blízkých ekosystémů a péčí o vymezený ÚSES, zejména v hospodářsky intenzivně (především zemědělsky) využívaných územích;
- realizovat vymezené prvky ÚSES na orné půdě včetně doprovodných opatření (např. výsadby dřevin u budovaných cest) při realizaci komplexních pozemkových úprav;
- zlepšovat migrační prostupnost krajiny odstraňováním migračních překážek a zachováním území vymezeného jako biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců bez objektů snižujících migrační průchodnost;
- na celém území CHKO zlepšovat přirozenou retenční schopnost krajiny, zejména obnovou vodního režimu mokřadů, a to zejména pramenišť, pramenných oblastí a rašelinišť, revitalizací a renaturací upravených toků a jejich niv a usměrněním hospodaření v zemědělsky intenzivně využívaných částech území;
- udržet krajinný systém dřevin rostoucích mimo les, který bude naplňovat všechny ekologické funkce na něj vázané;
- zachovat stávající mokřady a zajistit zvětšení rozlohy mokřadů a travních porostů;
- zvyšovat podíl vodních ploch rozptýlených v krajině budováním tůní a malých vodních nádrží.

4.3 Ochrana biologické rozmanitosti a zlepšování stavu klíčových ekosystémů

- zachovat rozsah a zvýšit kvalitu cenných nelesních ekosystémů (rašeliniště, slatiniště, prameniště, písčiny a vřesoviště, skály a droliny, suché trávníky a vlhké louky);
- udržet extenzivní hospodaření na rybnících v dokeské části CHKO se zachováním vhodných podmínek pro druhy a společenstva na ně vázaná;
- zachovat rozsah a kvalitu cenných původních jehličnatých lesů (suché a rašelinné bory, rašelinné a podmáčené smrčiny);
- zachovat rozsah a kvalitu lesních listnatých ekosystémů (doubavy, dubohabřiny, bučiny a suťové lesy, lužní lesy a olšiny);
- zachovat a vytvářet vhodné podmínky pro významné druhy rostlin a živočichů a jejich společenstva (péče o biotopy, speciální péče o druhy), se zaměřením na taxony se zásadním či výhradním výskytem v CHKO v rámci ČR (hrotnosemenka hnědá, kuřička hercynská, popelivka sibiřská, prstnatec český, tučnice česká, jeřáb bezděžský, tesařík alpský, vrkoč bažinný, sekavec podunajský, jeřáb popelavý aj.);
- vytvářet podmínky pro trvalou existenci populací velkých šelem (vlk) vytvořením „klidových oblastí“.

4.4 Další prioritní úkoly

- zachovat geologické a geomorfologické útvary a na ně navazující jevy včetně přirozené bioty na ně vázané;

- udržet rekreační využívání oblasti v míře nepoškozující předměty ochrany, bez vzniku nových přetížených lokalit;
- provádět opatření k usměrňování a omezování návštěvnosti a odstraňování negativních jevů v MZCHÚ a dalších ochránářsky významných lokalitách s ohledem na cenná společenstva, zvláště chráněné druhy a zachování útvarů neživé přírody, rozvíjet a udržovat systém naučných stezek;
- sledovat stav a trend vývoje předmětů ochrany CHKO;
- omezit výskyt invazních rostlinných a živočišných druhů v celém území a výskyt expanzivních druhů na ochránářsky cenných lokalitách.

5 Seznam zkratek

AEKO – Agro-environmentálně klimatická opatření
AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
BL1 – Druhy s vysokou mírou vlivu na životní prostředí a lidské zdraví
BL2 – Druhy s mírným až značným vlivem na životní prostředí, šíření je silně podmíněno lidskou činností
BL3 – Druhy s mírným až značným vlivem na životní prostředí, šíří se spontánně nebo jsou zaváděny neúmyslně
CES – Constant Effort Sites Scheme (sledování změn početnosti drobných ptáků)
CORINE – Databáze s klasifikací pokryvu zemského povrchu v České republice
ČESON – Česká společnost pro ochranu netopýrů
ČIŽP – Česká inspekce životního prostředí
ČOV – Čistírna odpadních vod
ČR – Česká republika
ČRS – Český rybářský svaz
ČSO – Česká společnost ornitologická
ČSOP – Český svaz ochránců přírody
EVL – Evropsky významná lokalita
EVVO – Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
GSM – Globální systém pro mobilní komunikaci (nejrozšířenější mobilní datová síť)
CHKO – Chráněná krajinná oblast
CHLÚ – Chráněné ložiskové území
CHOPAV – Chráněná oblast přirozené akumulace vod
JD – Jedle bělokorá
k. ú. – Katastrální území
KČT – Klub českých turistů
KoPÚ – Komplexní pozemkové úpravy
KTP – Krajínovotvorné programy
LHO – Lesní hospodářská osnova
LHP – Lesní hospodářský plán
MZD – Meliorační zpevňující dřeviny
MZe – Ministerstvo zemědělství
MZCHÚ – Maloplošné zvláště chráněné území
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
NDOP – Nálezová databáze ochrany přírody
NN – Nízké napětí
NNO – Nestátní nezisková organizace
NPP – Národní přírodní památka
NPR – Národní přírodní rezervace
OOP – Orgán ochrany přírody
OP – Ochranné pásmo
OPŽP – Operační program Životní prostředí
PDS – Přirozená druhová skladba
PO – Ptačí oblast
PP – Přírodní památka
PR – Přírodní rezervace
PUPFL – Pozemek určený k plnění funkcí lesa
SDO – Souhrn doporučených opatření
SPPK – Standard péče o přírodu a krajinu
TKO – Tuhý komunální odpad
TMP – Trvale monitorovaná plocha
TP – Travní porost
ÚAP – Územně analytické podklady

ÚPD – územní plánovací dokumentace
ÚSES - Územní systém ekologické stability
VN – Vysoké napětí (elektrické)
VPR – Vesnická památková rezervace
VPZ – Vesnická památková zóna
VVP – Vojenský výcvikový prostor
ZCHD – Zvláště chráněný druh
ZÚR – Zásady územního rozvoje

6 Použitá literatura

- Anděl P., Mináriková T. & Andreas M. (eds.) (2010): Ochrana průchodnosti krajiny pro velké savce. Evernia, Liberec, 137 s.
- AOPK ČR (2021): Nálezová databáze ochrany přírody. – URL: <https://portal.nature.cz>.
- Balatka B. & Sládek J. (1981): Geomorfologie Chráněné krajinné oblasti Kokořínsko a přilehlého území. – *Bohemia centralis*:10, Praha, 7-53
- Balatka B., Demek J. & Mackovičkin P. (2006): Hory a nížiny: Zeměpisný lexikon ČR. Brno, AOPK ČR, 580 s., Mapová příloha na CD.
- Bělín V. (1999): Motýli České a Slovenské republiky aktivní ve dne. Nakladatelství Kabourek, Zlín, 95 p.
- Bělín V. (2003): Noční motýli České a Slovenské republiky. Nakladatelství Kabourek, Zlín, 260 p.
- Beran L. et al. (2006): Bezobratlí Kokořínska. [Invertebrates of Kokořínsko], *Bohemia centralis*, Praha, 27: 3-582.
- Buček A. & Lacina J. (1999): Geobiocenologie II. MZLU v Brně. Brno.
- Culek M. (1998): Biogeografické členění České republiky, ENIGMA, Praha.
- Gulich V. et Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – *Příroda*, 35: 1–178. Hejda R., Farkač J. et Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – *Příroda* 36: 1–612.
- Hejda R., Farkač J. & Chobot K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – *Příroda* 36: 1–612.
- Hlaváč V., Anděl P., Pešout P., Libosvár T., Šikula T., Bartonička T., Dostál I., Strnad M. et Uhlíková J. (2020): Doprava a ochrana fauny v České republice. – Metodika AOPK ČR, Praha 2020, 293 str.
- Holec J. & Beran M. (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. *Příroda*, 24, AOPK ČR, Praha.
- Horsák M. (2009): Seznam floristických a faunistických nálezů z terénní exkurze do CHKO Kokořínsko a některých přilehlých oblastí (Bioléto 2009) Ms.
- Chobot K. & Gulich V. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – *Příroda*, Praha, 35: 1–178.
- Chobot K. et Němec M. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – *Příroda*, 34: 1–182.
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Gulich V. et Lustyk P. [eds.] (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. – AOPK ČR Praha.
- Chlupáč I., a kol. (2002): Geologická minulost České republiky, Academia, Praha, 2. vyd.

- Kaplan Z., Danihelka J., Chrtek J. jun., Kirschner J., Kubát K., Štech M. et Štěpánek J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha.
- Kubát K., Hrouda L., Chrtek Z. jun., Kaplan Z., Kirschner J. & Štěpánek J. (2002): Klíč ke květeně České republiky, Academia, Praha, 928 p.
- Kučera J. et Váňa J. (2005): Seznam a červený seznam mechorostů České republiky (2005). *Příroda* 23: 1–104.
- Mackovčín P., Sedláček M. (2005): Chráněná území ČR, svazek XIII, Střední Čechy, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 726 s.
- Mackovčín P., Sedláček M. & Kuncová J. (2002): Chráněná území ČR, svazek III., Liberecko, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a Ekocentrum Brno, Praha, 331 pp.
- Malkovský M. et al. (1974): Geologie české křídové pánve a jejího podloží. Praha. Academia, 255 s.
- Meduna P., Novák J. & Sádlo J. (2010): Archeologie (nejen) středověké krajiny, aneb o Bezdězkém lese. In: *Živá archeologie* 11/2010. Univerzita Hradec Králové.
- Míková T., Valeriánová A. & Voženílek V. (2007): Atlas podnebí Česka. Praha: Český hydrometeorologický ústav. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Mlíkovský J. & Stýblo P. (2006): Nepůvodní druhy fauny a flóry České republiky. Praha: ČSOP.
- Neuhäuslová Z. a kol. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha, 341 p.
- Pergl J., Sádlo J., Petrušek A., Laštůvka Z., Musil J., Perglová I., Šanda R., Šefrová H., Šíma J., Vohralík V. et Pyšek P. (2016): Black, Grey and Watch Lists of alien species in the Czech Republic based on environmental impacts and management strategy. – *NeoBiota* 28: 1–37.
- Ptáček L., Hušková B. (2018): Koncepce práce s návštěvnickou veřejností (Interpretační plán) CHKO Kokořínsko - Máchův kraj (Analytická, Plánovací a Aplikační část, Limity využití území)
- Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. *Studio Geographica* 16. Geogr. úst. ČSAV, Brno.
- Rác J. (1985): Historický vývoj oblasti. In: Uzel, K.: Kokořínsko. Středočeské nakladatelství a knihkupectví, Praha.
- Romportl D. et al. (2020): Závěrečná zpráva pro rok 2020 ke smlouvě o provedení a poskytnutí činností a služeb v rámci veřejné zakázky „Biologický výzkum a monitoring na úrovni krajiny ČR – zajištění odborné podpory pro činnost resortu životního prostředí“ Část – D: Změny v krajině a trendy ve vývoji krajiny, CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, 22s.
- Sádlo J. (1996): Náčrt vegetace CHKO Kokořínsko. – *Příroda* 7:143-167.
- Sádlo J. & Meduna P. (2010): Bezdězsko-Dokesko, krajina mezi odolností a stagnací. In: *Ekolist.cz* [on-line]. Dostupné na: <http://ekolist.cz/cz/publicistika/priroda/bezdezsko-dokesko-krajina-mezi-odolnosti-a-stagnaci-2>

Skalický V. (1988): Regionálně fyto geografické členění. – In: Hejný S. & Slavík B.[eds.] (1997): Květena České republiky 1: 103–121, Academia, Praha.

Spudil, J. & Štefek, V. (2002): Nerostný surovinový potenciál chráněné krajinné oblasti Kokořínsko a limity jeho využití. GET, s.r.o. Praha. 158 pp.

Šťastný K., Bejček V. et Němec M. (2017): Červený seznam ptáků České republiky. – Příroda, Praha, 34: 107–154.

Vorel I. a kol. (2007): Preventivní hodnocení území Dokeska z hlediska krajinného rázu. Atelier V.

Vorel I. a kol. (2008): Preventivní hodnocení území CHKO Kokořínsko z hlediska krajinného rázu. Atelier V.

Zíbarová, L. & Kříž M. (2017): Nálezy vzácných a ohrožených druhů hub (makromycetů) z širšího okolí Dokeska (okres Česká Lípa) v letech 2006–2016. – Severočes. Přír., Ústí nad Labem, 49: 97-125.

Další zdroje:

<http://lokality.geology.cz/d.pl> (ČGS, *Významné geologické lokality v České republice*)

www.vuv.cz (Hydrologický informační systém (HEIS) Výzkumného ústavu vodohospodářského T.G.Masaryka, Praha)

www.nature.cz (portál AOPK)

www.eagri.cz (Portál farmáře, veřejný LPIS – evidence uživatelů zemědělské půdy)

www.cuzk.cz (portál ČÚZK)

7 Přílohy

7.1 Příloha č. 1

Rámcové směrnice péče o les v CHKO Kokořínsko – Máchův kraj

V Rámcových směrnících péče o les pro I. a II. zónu CHKO Kokořínsko Máchův kraj jsou oproti OPRL pro PLO č. 18 zohledněna specifika hospodaření dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších úprav.

I. zóna CHKO

Území, která jsou zařazena do I. zóny CHKO, jsou v některých případech současně chráněna formou MZCHÚ (kategorie NPR, PR a PP). S ohledem na specifické předměty a cíle ochrany jednotlivých MZCHÚ může mít péče o lesy různou formu (i když se jedná o lesní porosty obdobného složení na obdobných stanovištích) a pro všechna MZCHÚ jsou zpracovány Rámcové směrnice péče o les v plánech péče o tato území.

Rámcové směrnice pro I. zónu CHKO jsou určeny pro lokality I. zóny CHKO, které nejsou součástí MZCHÚ nebo jsou součástí MZCHÚ, pro která nejsou směrnice zpracovány v plánech péče o tato MZCHÚ.

Číselné označení cílových HS vychází z přílohy č. 5 k vyhlášce č. 298/2018 Sb. a je v I. zóně CHKO upraveno pro kategorii lesa zvláštního určení, neboť lesy v I. zóně CHKO by mohly být do této kategorie zařazeny jako lesy potřebné pro zachování biologické rozmanitosti.

II. zóna CHKO

Pro území II. zóny jsou zpracovány Rámcové směrnice péče o les pro plošně nejvíce zastoupené cílové HS. Specifické požadavky vyplývající ze zvláštního zaměření v lesích zvláštního určení (např. v lesích příměstských a se zvýšenou rekreační funkcí) nejsou v rámcových směrnících řešeny.

III. (IV.) zóna CHKO

Pro území III., příp. IV. zóny CHKO nejsou Rámcové směrnice péče o les v Plánu péče o CHKO Kokořínsko Máchův kraj zpracovány. Pro území III., příp. IV. zóny se přebírají Rámcové směrnice péče o les vypracované ÚHÚL Brandýs nad Labem a uvedené ve schváleném Oblastním plánu rozvoje lesů (OPRL) pro Přírodní lesní oblast č. 18 Severočeská pískovcová plošina a Český ráj. Při jejich použití je však nutné promítnout omezení vyplývající ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Vysvětlivky:

Cílová dřevinná skladba (CDS):

V rámci cílového HS optimalizované zastoupení dřevin v mýtném věku porostu, které odpovídá přírodním podmínkám souboru. Cílové druhové skladby jsou u jednotlivých dřevin udány v desítkách procent. Znaménko + vyjadřuje zastoupení nižší než 5 %.

Porostní typ:

Zařazení do porostního typu se provádí podle převládající dřeviny. Není-li pro převládající dřeviny rozlišen porostní typ, řadí se do příbuzného porostního typu, a to MD do HS „borového“, KL, JV, LP do „bukového“, OL, BR, OS, AK do porostního typu „ostatní listnaté“.

Hospodářský způsob:

- podrovní – při němž obnova lesních porostů probíhá pod ochranou těžného porostu
- násečný – při němž obnova lesních porostů probíhá na souvisle vytěžené ploše, jejíž šíře nepřekročí průměrnou výšku těžného porostu
- holosečný – při němž obnova lesních porostů probíhá na souvisle vytěžené ploše, širší než je průměrná výška těžného porostu

- výběrný – při němž těžba za účelem obnovy a výchovy lesních porostů není časově a prostorově rozlišena a uskutečňuje se výběrem jednotlivých stromů nebo skupin stromů na ploše porostu

Obmýtl:

Je stanoveno jako plánovaná rámcová produkční doba lesních porostů, zařazených do hospodářských souborů, udaná počtem let, zaokrouhleným na desítky. Obmýtl je možno od průměrné hodnoty uvedené v rámcových směrnících snížit v případě zhoršeného zdravotního stavu porostů a naopak zvýšit v lesích zvláštního určení a v porostech se speciálním managementem.

Obnovní doba: Je plánovaná průměrná doba, která uplyne od zahájení do ukončení úmyslné obnovy lesního porostu, zařazeného do hospodářského souboru udaná počtem let, zaokrouhleným na desítky. Obnovní dobu je možno oproti průměrné hodnotě uvedené v rámcových směrnících zkrátit v případě obnovy porostů se zhoršeným zdravotním stavem.

Minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostů:

Meliorační a zpevňující dřeviny pro příslušné cílové hospodářské soubory podle souborů lesních typů jsou uvedeny příloze č. 2 vyhlášky 298/2018 Sb., kde je kromě výčtu dřevin uvedeno také minimální a doporučené % MZD. V I. zóně CHKO jsou jako minimální uváděna z vyhlášky „doporučená % MZD“. Uvedená % MZD počítají s tím, že některé dřeviny mohou být současně meliorační a zpevňující dřevinou i dřevinou základní cílovou. Ve výčtu MZD jsou uvedeny jen ty dřeviny, které jsou přímo uváděny v předpokládané cílové druhové skladbě.

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
01 Mimořádně nepříznivá stanoviště	I., II.	Les ochranný	0Z, 0Y, 1X, 1Z, 1J, 2Z, 2Y, 3Z, 3Y, 3J, 4Z	Suché bory, doubravy a dubohabřiny, bučiny a suťové lesy	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
0Z, 0Y, 1X, 1Z, 1J, 2Z, 2Y, 3Z, 3Y, 3J, 4Z	0Z BO9, BR1, DB 0Y BO7, BK2, DB1, BR+ 1X DB510, LP+2, HB+1, BB+2, BRK, MK 1Z DB810, BR +1, HB+ 1, LP+1, BRK+1, MK 1J DB510, LP+2, HB+1, BB+2, BRK+1, MK+1 2Z DB8, BK2, HB, BR, BB, LP+ 2Y DB7, BK2, BO1, HB, LP, BR+ 3Z BK56, DB34, BO1, LP+2, BR+ 3Y BK56, DB3, JD+1, BO12, BR+1 3J BK23, DB1, LP23, JV3, HB+1, JD+1, JL+ 4Z BK67, DB12, BO1, BR+1				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
borový, smrkový		dubový, bukový		ostatní listnaté (BR)	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
(účelové výběry)					
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
Fyzický věk	nepřetržitá	Fyzický věk	nepřetržitá	Fyzický věk	nepřetržitá
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Udržení nebo obnova cílových přírodních biotopů. Do skalnatých částí a sutí nezasahovat (samovolný vývoj).					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Jednotlivým nebo skupinovým výběr případně podpořit přirozenou obnovu, v okrajových částech možno použít clonné seče s přirozenou obnovou listnáčů (na 1J, 3J) a BO a SM (na 0Y). Extrémní části – skály, sutě ponechat bez zásahu.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Mezery do 0,04 nezalesňovat. Individuální ochrany výsadeb. Min. % MZD 5 % 0Z: DB, BR Podpora vtroušených nebo vzácných dřevin v nárostech. 10 % 0Y: BK, DB, BR Přirozenou obnovu možno doplnit vnesením chybějících dřevin v hloučcích nebo jednotlivě. 100 % 1X: DB, LP, HB, BB, BRK, MK 90 % 1Z: DB, BR, HB, LP, BRK, MK 90 % 2Z, 2Y: BK, DB, LP, BR, HB 90% 3Z, 3Y, 4Z: BK, DB, JD, BR, LP 100% 1J: DB, LP, HB, BB, BRK, MK 100% 3J: BK, DB, LP, JV, HB, JD, JL					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					

Individuální ochrana výsadeb. Výchova jen v nezbytném případě v mladších porostech s cílem zajištění ekologické stability a přírodě blízké druhové skladby. Potlačování geograficky nepůvodních druhů, podpora vtroušených nebo vzácných dřevin.

Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií

Jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného smrkového dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku. Nahodilé těžby provádět pouze z důvodu zajištění bezpečnosti.

Poznámka

V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
01 Mimořádně nepříznivá stanoviště	I., II.	Les ochranný	0R	Podmáčené a rašelinné lesy
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin				
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)			
0R	0R1, 0R2 BO 810, BR, BRP+2, SM +1 0R7 BO 25, BR, BRP 58, SM			
Porostní typ A		Porostní typ B		
borový		ostatní listnaté (BR)		
Základní rozhodnutí				
Hospodářský způsob (forma)				
(účelové výběry)				
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	
Fyzický věk	nepřetržitá	Fyzický věk	nepřetržitá	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty				
Udržení cílového biotopu				
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií				
Jednotlivým nebo skupinovým výběr případně podpořit přirozenou obnovu, do nejzaměřenějších částí nezasahovat.				
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu				
Mezery do 0,04 nezalesňovat. Individuální ochrany výsadeb. Min. % MZD 10 % 0R: BRP				
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)				
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově		
	Dle cílové druhové skladby			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií				
Výchova jen v nezbytném případě v mladších porostech. Mezery do 0,04 nezalesňovat. Individuální ochrana případných výsadeb.				
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií				
Jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku. Technologie nepoškozující půdní povrch nasazené ve vhodném období (za zámrazu). Nahodilé těžby provádět pouze z důvodu zajištění bezpečnosti.				
Poznámka				
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu. V lokalitách s výskytem lelka lesního zachovat samovolně vzniklé proředení porostů, holiny nezalesňovat ihned po vzniku žádat o odklad zalesnění.				

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
12 Přirozená borová stanoviště	I.	Les zvláštního určení	OK, 0M, 0N, 0O, 0P, 1M	Suché bory	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
OK, 0M, 0N, 0O, 0P, 1M	OK, 0M BO78, BR12, DB+2, BK+2 0N BO34, SM23, BK3, JD+2, DB+1, BR, KL 0O, 0P BO56, DB2, JD12, BR+1, SM 1M DB6, BO3, BR1, JR				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
borový		smrkový		ostatní listnaté (BR)	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
Holosečný (s velikostí holé seče do 1 ha), na 0N násečný					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
120 (130)	20 (30)	90100	30	70 (90) v AK 70	20 (30)
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování nebo obnova biotopu v dobré kvalitě, s přítomností listnáčů a mrtvého dřeva (souše).					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Holoseč s postupem od V, na 0N náseky s ponecháním výstavek BO, příp. listnáče. Ve SM (na 0N) náseky po spádnicí nebo od S s prosvětlením na vnitřní straně seče. V BR porostech přeměna holosečí, ponechat výstavek BO, částečně využít i nálet BR. Převládá umělá obnova, přirozená obnova BO z výstavek, na 0N částečně přirozená obnova SM na stíněné části náseku.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		OK, 0M, 0N, 0O, 0P BK, DB, JD, BR 1M DB, BR, JR			
0M – 5%, OK, 0N, 0P – 15%, 1M – 50%		0M – 5%, OK, 0N, 0P – 15%, 1M – 50%		0M, OK, 0N, 0P – 15%, 1M – 50%	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. V BO porostech na OK, 0M možno použít mimo svažitě terény pruhovou přípravu půdy. V BO porostech neodstraňovat plně při prořezávkách a probírkách v mladých porostech BR, OS a jiné dřeviny, při poslední probírce ponechat BR, OS jednotlivě na dožití. Maximálně šetřit podúrovňové DB, BK. Ve SM porostech podporovat listnáče a BO, nelikvidovat úplně BR a OS.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					

Ochrana proti zvěři. V BO porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Bez zvláštních požadavků na technologie.

Běžná ochrana proti kůrovcům.

Poznámka

V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu. V lokalitách s výskytem lelka lesního nezalesňovat holinu ihned po těžbě využít zákonný limit, případně žádat o odklad zalesnění. Toto opatření platí i pro III. zónu CHKO.

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
12 Přirozená borová stanoviště	I.	Les zvláštního určení	OK, 0M, 0N, 0O, 0P, 1M	Suché bory
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin				
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)			
OK, 0M, 0N, 0O, 0P, 1M	OK, 0M BO78, BR12, DB+2, BK+2 0N BO34, SM23, BK3, JD+2, DB+1, BR, KL 0O, 0P BO56, DB2, JD12, BR+1, SM 1M DB6, BO3, BR1, JR			
Porostní typ D				
dubový				
Základní rozhodnutí				
Hospodářský způsob (forma)				
Podrovní, násečný				
Obmýtl	Obnovní doba			
140	30			
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty				
Zachování nebo obnova biotopu v dobré kvalitě, s přítomností listnáčů a mrtvého dřeva (souše).				
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií				
Pro přirozenou obnovu pruhové a skupinové clonné seče, v případě nezdaru náseky. Možné je i využití výmladků.				
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu				
Výčet MZD	OK, 0M, 0N, 0O, 0P BK, DB, JD, BR 1M DB, BR, JR			
0M, 0K, 0N, 0O, 0P – 15%, 1M – 50%				
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)				
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově		
	Dle cílové druhové skladby			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií				
Ochrana proti zvěři. DB nálety nutno včas uvolňovat. Protěžování příměsí MZD i v podúrovni. Péče o kvalitní jedince, spodní etáž ponechat.				
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií				
Ochrana proti zvěři. Jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku. Bez zvláštních požadavků na technologie.				
Poznámka				
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.				

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
22 Kyselá (exponovaná) stanoviště nižších poloh	I.	Les zvláštního určení	2K, 2I, (2N)	Doubravy a dubohabřiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
2K, 2I, (2N)	2K DB7, BK3, BR, LP, BO+ 2I DB67, BK2, LP+1, HB, BR 2N DB7, BK3, BO, LP, BR+				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
borový		smrkový		dubový	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
Holosečný, násečný, v DB podrostní					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
110	20	90100	20	140	30
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu doubrav, ve SM a BO porostech přeměna na listnaté porosty s převahou DB.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
V BO, SM porostech holoseč nebo násek (na 2N jen násek) s postupem od V, BK (LP) do předsunutých prvků nebo na stíněný okraj seče, BO a DB na plochu, ponechat výstavky BO pro zahuštění obnovy. V DB okrajová clonná seč s rychlým uvolněním nárostů, ponechat výstavky DB. Výmladky lze využít jako pomocnou výplň.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		BK, DB, LP, HB, BR			
65% MZD		65 % MZD		80% MZD	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Ve SM, BO podporovat vtroušené listnáče (i v podúrovni), v DB porostech šetřit ostatní listnáče.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
V BO a DB porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Bez zvláštních požadavků na technologie.					
Poznámka					
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
24 Živná (exponovaná) stanoviště nižších poloh	I.	Les zvláštního určení	1S, 1H, 1D, (1C) 2S, 2H, 2B, 2D, (2C)	Doubravy a dubohabřiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
1S, 1H, 1D, (1C)	1S, 1H, 1D DB58, LP13, HB+2, JV+1, JS+1, JL+1, BB 1C DB79, LP12, HB+1, BRK+				
2S, 2H, 2B, 2D, (2C)	2S, 2H, 2B DB67, BK23, LP+2, HB+1 2D DB6, BK1, HB1, LP1, JV1, JL+ 2C DB7, BK1, LP1, HB1				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
borový		smrkový		dubový	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
Holosečný, v DB podrostití					
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
110	20	100	20	150	30
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu doubrav, ve SM a BO porostech přeměna na listnaté porosty s převahou DB.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
V BO a SM přeměna druhové skladby holá seč s postupem od V. Stinné listnáče do předsunutých skupin. V DB porostech postup okrajovou clonnou sečí od V. Ponechat jednotlivé výstavky, zejména DB.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		DB, BK, LP, HB, JV, JS, JL, BRK, BB			
1S, 1H, 1D 80% MZD		1S, 1H, 1D 80% MZD		80% MZD	
2S, 2H, 2B, 2D 70% MZD		2S, 2H, 2B, 2D 70%			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti buření a zvěři. Podpora všech vtroušených listnáčů v úrovni, v DB porostech zachování listnáčů stinných dřevin v podúrovni.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. V BO a DB porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci. Technologie nepoškozující půdní povrch.					
Poznámka					
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
28 Olšová stanoviště	I., II.	Les zvláštního určení	1T, 1G	Lužní lesy a olšiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
1T, 1G	1T OL8, BR2, SM+ 1G OL10, VR+, keře				
Porostní typ A		Porostní typ B			
olšový		ostatní listnaté (BR, OS)			
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
násečný (podrostní)					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
90	20 (30)	90	20 (30)		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu olšin.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Náseky nebo skupiny do 1 výšky porostu, využít přirozenou obnovu OL, BR a SM. Obnova přirozená i umělá.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		1T OL, BR 1G OL, VR			
90% MZD		90 % MZD			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Vyvýšená sadba. Ochrana proti buřeni. Podpora vtroušených dřevin.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Technologie nepoškozující půdní povrch nasazené ve vhodném období (za sucha nebo zámrazu).					
Poznámka					
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
38 Chudá podmáčená stanoviště nižších až vyšších poloh	I.	Les zvláštního určení	0T, 0G	Podmáčené a rašelinné lesy	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
0T, 0G	0T BO8, BR2, DB, SM, OS 0G SM3, BO6, BR1, OS, JD				
Porostní typ A		Porostní typ B			
borový		smrkový			
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
Podrostní, násečný					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
130	30	110	30		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu podmáčených lesů.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Postup okrajovou sečí od V, využít přirozené zmlazení SM, přirozená obnova BO z výstavků. Nepoužívat holoseč – nebezpečí zamokření.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		DB, JD, BR, OS			
10 % MZD		10 % MZD			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Vyvýšená sadba. Ochrana proti buření. Podpora vtroušených dřevin, udržení SM v podúrovni. Důraz na stabilitu porostu.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. V BO porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovciům. Technologie nepoškozující půdní povrch nasazené ve vhodném období (za sucha nebo zámrazu).					
Poznámka					
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
42 Kyselá stanoviště středních poloh	I.	Les zvláštního určení	3K, 3I 4K, 4I	Bučiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
3K, 3I 4K, 4I	3K, 3I BK67, DB34, JD+1, LP 4K, 4I BK7, JD2, DB1, SM, BO, LP+				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ B	
borový		smrkový		bukový	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
podrostní, násečný, holosečný					
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
120	30	110	30	150	40 (50)
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu acidofilních bučin, ve SM a BO porostech přeměna na listnaté porosty s převahou BK.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
V SM a BO porostech při obnově zvyšovat zastoupení MZD. Náseky s postupem od V. BK, LP do stíněného okraje seče, JD a BK do předsunutých prvků, DB na plochu seče. Ponechat trvale výstavky vtroušených listnáčů, možno ponechat i výstavky BO pro zahuštění kultur. V BK porostech okrajová clonná seč s postupem od V, SV. JD do předsunutých prvků. Nesnižovat na úrovni porostních skupin zastoupení MZD.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		BK, JD, LP, DB			
50 % MZD		50 % MZD		50 (100) % MZD	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Pročistky v přehoustlých nárostech. V BO a SM porostech podporovat vtroušené listnáče (zejména BK) a JD i v podúrovni. V BK porostech podporovat JD a vtroušené listnáče.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři oplocením nebo nátěry. Ponechávat jednotlivé souše, zlomy, vývraty listnáčů (po dohodě s vlastníkem lesa). Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovčům. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovčům. Bez zvláštních požadavků na technologie, nepoškozovat trvale půdní povrch.					
Poznámka					
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
44 Živná stanoviště středních poloh	I.	Les zvláštního určení	3S, 3B, 3H, 3D 4S, 4B, 4H	Bučiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
3S, 3B, 3H, 3D 4S, 4B, 4H	3S, 3B, 3H, 3D BK57, DB34, HB1, JD+1, LP+1, JV, KL 4S, 4B, 4H BK78, JD2, DB+1, LP+1, JV				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ B	
borový		smrkový		bukový	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
podrovní, násečný, výběrný					
Obmýtl	Obnovní doba	Obmýtl	Obnovní doba	Obmýtl	Obnovní doba
110	30	100	30	150	40 (50)
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu květnatých (acidofilních) bučin, ve SM a BO porostech přeměna na listnaté porosty s převahou BK.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
V SM a BO porostech při obnově zvyšovat zastoupení MZD. Náseky s postupem od V. JD a BK do předsunutých prvků. BK i clonnými skupinami z vtroušených jedinců. DB, LP, JV na plochu seče. Ponechat trvale výstavy vtroušených listnáčů, možno ponechat i výstavy BO pro dočasné zahuštění kultur. V BK porostech okrajová clonná seč s postupem od V, SV. JD do předsunutých prvků. Zmlazení DB obsekem jedinců. Ve vhodných porostech možno po dohodě s vlastníkem přejít na jednotlivý nebo skupinový výběr. Nesnižovat na úrovni porostních skupin zastoupení MZD.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		BK, DB, JD, LP, JV, HB, KL			
50 % MZD		50 % MZD		50 (100) % MZD	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Pročistky v přehoustlých nárostech. Redukce zmlazení JS, příp. JV ve prospěch BK, DB, JD. V BO a SM porostech podporovat vtroušené listnáče a JD. V BK porostech podporovat JD, DB a vtroušené další listnáče.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři oplocením nebo nátěry. Ponechávat jednotlivé souše, zlomy, vývraty listnáčů (po dohodě s vlastníkem lesa). Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci. Bez zvláštních požadavků na technologie, nepoškozovat trvale půdní povrch.					
Poznámka					
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
59 Podmáčená stanoviště středních a vyšších poloh	I., II.	Les hospodářský	4R, 5R	Podmáčené a rašelinné smrčiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
4R, 5R	4R SM89, OL12, BR+1, JD 5R SM67, BO23, OL1, BR+1				
Porostní typ A					
smrkový					
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
podrostní, násečný					
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
110	40				
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu rašelinných smrčín v dobré kvalitě včetně přítomnosti přimíšených a vtroušených dřevin a přítomnosti mrtvého dřeva.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Okrajová clonná seč, příp. násek, JD do předsunutých skupin.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD	OL, BR, JD				
10 % MZD					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři a buňeni. Podpora vtroušených dřevin. Důraz na stabilitu porostu.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Bez zvláštních požadavků na technologie, nepoškozovat trvale půdní povrch.					
Poznámka					
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
13 Přírozená borová stanoviště	II.	Les hospodářský	OK, OM, ON, OO, OP, 1M	Suché bory	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
OK, OM, ON, OO, 0P, 1M	OK, OM BO89, DB (BK)+2, BR+1 ON SM37, BO14, BK12, BR+1, JD+1, DB+1, KL OO, OP BO68, SM13, DB12, BR+1, JD+1 1M BO68, DB13, BR+1, JR				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
borový		smrkový		ostatní listnaté (BR, OS)	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
Holosečný (s velikostí holé seče do 1 ha), na ON násečný					
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
120	20	110	30	80	20
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování nebo obnova biotopu v dobré kvalitě, s přítomností listnáčů a mrtvého dřeva (souše).					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Holoseč s postupem od V, na ON náseky s ponecháním výstavek BO. Ve SM (na ON) náseky od S nebo po spádnicí s prosvětlením na vnitřní straně seče. V BR porostech přeměna holosečí, ponechat výstavky BO, částečně využít i nálet BR. Převládá umělá obnova, přírozená obnova BO z výstavek, na ON částečně přírozená obnova SM na stíněné části náseku.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		OK, OM, ON, OO, OP BK, DB, JD, BR 1M DB, BR, JR			
10% OM 5% ON 15% 1M – 50%		10% ON 15% 1M – 50%		10% 1M – 50%	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. V BO porostech na OK, OM možno použít mimo svažité terény plošnou přípravu půdy. V BO porostech neodstraňovat plně při prořezávkách a probírkách v mladých porostech BR, OS a jiné dřeviny, při poslední probírce ponechat BR, OS jednotlivě na dožití. Maximálně šetřit podúrovňové DB, BK. Ve SM porostech podporovat listnáče a BO, nelikvidovat úplně BR a OS.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					

Ochrana proti zvěři. V BO porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Bez zvláštních požadavků na technologie.

Poznámka

V lokalitách s výskytem lelka lesního nezalesňovat holinu ihned po těžbě využít zákonný limit, případně žádat o odklad zalesnění. Toto opatření platí i pro III. zónu CHKO.

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
13 Přirozená borová stanoviště	II.	Les hospodářský	OK, OM, ON, OO, OP, 1M	Suché bory	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
OK, OM, ON, OO, OP, 1M	OK, OM BO78, BR12, DB+2, BK+2 ON BO34, SM23, BK3, JD+2, DB+1, BR, KL OO, OP BO56, DB2, JD12, BR+1, SM 1M DB6, BO3, BR1, JR				
Porostní typ D					
dubový					
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
podrostní, násečný					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
140	30				
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování nebo obnova biotopu v dobré kvalitě, s přítomností listnáčů a mrtvého dřeva (souše).					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Pro přirozenou obnovu pruhové a skupinové clonné seče, v případě nezdaru náseky. Možné je i využití výmladků.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD	OK, OM, ON, OO, OP BK, DB, JD, BR 1M DB, BR, JR				
OM, OK, ON, OO, OP – 15%, 1M – 50%					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. DB nálety nutno včas uvolňovat. Protěžování přiměsí MZD i v podúrovni. Péče o kvalitní jedince, spodní etáž ponechat.					
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku. Bez zvláštních požadavků na technologie.					
Poznámka					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
23 Kyselá stanoviště nižších poloh	II.	Les hospodářský	2K, 2I, (2N)	Doubravy a dubohabřiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
2K, 2I, (2N)	2K DB7, BK3, BR, LP, BO+ 2I DB67, BK2, LP+1, HB, BR 2N DB7, BK3, BO, LP, BR+				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
borový		smrkový		dubový	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
holosečný, násečný, v DB podrostití					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
110	20	90	20	140	30
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu doubrav, ve SM a BO porostech přeměna na porosty s převahou DB.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
VBO, SM porostech holoseč s postupem od V, BK (LP) do předsunutých prvků nebo na stíněný okraj seče, BO a DB na plochu, ponechat výstavky BO pro zahuštění obnovy. V DB porostech okrajová clonná seč s rychlým uvolněním nárostů, BK (LP) do předsunutých skupin.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD	BK, DB, LP, HB, BR				
45%	45%		50 (100)%		
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Ve SM, BO podporovat vtroušené listnáče (i v podúrovni), v DB porostech šetřit ostatní listnáče.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
V BO a DB porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovčům. Bez zvláštních požadavků na technologie.					
Poznámka					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
23 Kyselá stanoviště nižších poloh	II.	Les hospodářský	2K, 2I	Doubravy a dubohabřiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT 2K, 2I	V porostech ost. listnáčů DB46, BK13, (LP,HB)13, BR+2				
Porostní typ D					
ostatní listnaté (BR)					
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
holosečný, násečný					
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
80 v AK 70	20				
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Přeměna na porosty s převahou DB.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Postup od V, BK (LP) do stíněného okraje seče nebo vhodněji do předsunutých prvků, BO a DB na plochu, ponechat výstavky vhodných vtroušených dřevin z cílové druhové skladby.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		BK, DB, LP, HB, BR			
45 %					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Podpora cílové příměsi (i v podúrovni). Systematicky snižovat zastoupení AK.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku. Bez zvláštních požadavků na technologie.					
Poznámka					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
25 Živná (exponovaná) stanoviště nižších poloh	II.	Les hospodářský	1S, 1H, 1D, (1C) 2S, 2H, 2B, 2D, (2C)	Doubravy a dubohabřiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
1S, 1H, 1D, (1C) 2S, 2H, 2B, 2D, (2C)	1S, 1H, 1D DB58, LP13, HB+2, JV+1, JS+1, JL+1, BB 1C DB79, LP12, HB+1, BRK+ 2S, 2H, 2B DB67, BK23, LP+2, HB+1 2D DB6, BK1, HB1, LP1, JV1, JL+ 2C DB7, BK1, LP1, HB1				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
borový		smrkový		dubový	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
holosečný, v DB podrostití					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
110	20	90	20	150	30
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu dubohabřin, v BO a SM porostech přeměna na porosty s převahou DB.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
V BO a SM přeměna druhové skladby holá seč s postupem od V (od S). Stinné listnáče do předsunutých skupin. V DB porostech postup okrajovou clonnou sečí od V. Ponechat jednotlivé výstavky, zejména DB.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		DB, BK, LP, HB, JV, JS, JL, BRK, BB			
45 %		45 %		50 (100) %	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Podpora všech vtroušených listnáčů v úrovni, v DB porostech zachování listnáčů stinných dřevin v podúrovni.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. V BO a DB porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, Ochrana proti zvěři. V BO a DB porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Technologie nepoškozující půdní povrch.					
Poznámka					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
39 Chudá podmáčená stanoviště nižších a vyšších poloh	II.	Les hospodářský	0T, 0G	Podmáčené a rašelinné lesy	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
0T, 0G	0T BO89, BR+2, DB, OS+ 0G BO46, SM46, BR+1, JD+				
Porostní typ A		Porostní typ B			
borový		smrkový			
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
podrostní, násečný					
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
120	30	110	30		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu podmáčených lesů.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Postup okrajovou sečí od V, využít přirozené zmlazení SM, přirozená obnova BO z výstavků. Nepoužívat holoseč – nebezpečí zamokření.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		DB, JD, BR, OS			
5 %		5 %			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Vývššená sadba. Ochrana proti buňení. Podpora vtroušených dřevin, udržení SM v podúrovni. Důraz na stabilitu porostu.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. V BO porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovčům. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovčům. Technologie nepoškozující půdní povrch nasazené ve vhodném období (za sucha nebo zámrazu).					
Poznámka					
V lokalitách s výskytem lelka lesního nezalesňovat holinu ihned po těžbě využít zákonný limit, případně žádat o odklad zalesnění.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
43 Kyselá (exponovaná) stanoviště středních poloh	II.	Les hospodářský	3K, 3I, (3N), 4K, 4I, (4N)	Bučiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
3K, 3I, (3N), 4K, 4I, (4N)	3K, 3I BK67, DB34, JD+1, LP 4K, 4I BK7, JD2, DB1, SM, BO, LP+				
Porostní typ A	Porostní typ B	Porostní typ C			
borový	smrkový	bukový			
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
násečný, holosečný, podrostní (BK)					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
120	30	110	30	140	40
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu acidofilních bučin, ve SM a BO porostech přeměna na listnaté porosty s převahou BK.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
V SM a BO porostech při obnově zvyšovat zastoupení MZD. Náseky s postupem od V. BK, LP do stíněného okraje seče, JD a BK do předsunutých prvků, DB na plochu seče. Ponechat BO výstavky pro zahuštění kultur přirozenou obnovou BO. V BK porostech okrajová clonná seč s postupem od V, SV. JD do předsunutých prvků.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD	BK, JD, LP, DB				
35 (50)%	35 (50) %		50 (100)%		
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Pročistky v přehoustlých nárostech. V BO porostech podporovat vtroušené listnáče a JD, ve SM porostech podporovat vtroušené listnáče, JD, příp. i BO. V BK porostech podporovat DB, JD a vtroušené další listnáče.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři oplocením nebo nátěry. V bukových porostech ponechávat jednotlivé souše, zlomy, vývraty (po dohodě s vlastníkem lesa). Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci. Bez zvláštních požadavků na technologie.					
Poznámka					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
45 Živná stanoviště středních poloh	II.	Les hospodářský	3S, 3B, 3H, 4S, 4B, 4H	Bučiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
3S, 3B, 3H, 4S, 4B, 4H	3S, 3B, 3H, 3D BK57, DB34, HB1, JD+1, LP+1, JV, KL 4S, 4B, 4H BK78, JD2, DB+1, LP+1, JV				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
bukový		smrkový		borový	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
podrostní, násečný					
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
140 (150)	40 (50)	100	30	110	30
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu květnatých bučin, ve SM a BO porostech přeměna na listnaté porosty s převahou BK.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
V BK porostech okrajová clonná seč s postupem od V, SV. JD do předsunutých prvků, zmlazení DB obsekem jedinců. Ve SM porostech náseky, JD, BK, LP do předsunutých skupin, BK i clonnými skupinami z vtroušených jedinců. DB, JV na plochu.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		BK, DB, JD, LP, JV, HB, KL			
50 (100)%		35 (50) %		35 (50)%	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Pročistky v přehoustlých nárostech. Redukce zmlazení JS, příp. JV ve prospěch BK, DB, JD. V BO porostech podporovat vtroušené listnáče a JD, ve SM porostech podporovat vtroušené listnáče, JD, příp. i BO. V BK porostech podporovat DB, JD a vtroušené další listnáče.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři oplocením nebo nátěry. V bukových porostech ponechávat jednotlivé souše, zlomy, vývraty (po dohodě s vlastníkem lesa). Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovčům Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovčům. Bez zvláštních požadavků na technologie.					
Poznámka					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
47 Oglejená stanoviště středních poloh	I., II.	Les hospodářský	3O, 4O, 4P, (5O)	Bučiny a doubravy (s jedlí)	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
3O, 4O, 4P, (5O)	3O DB 34, BK12, JD34, LP+1, JV, HB, OS, BR+1, 4O, 4P V DB a BR porostech DB 35, JD 25, BK+2, LP+1, OS, BR+1, SM				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
smrkový		dubový		ostatní listnaté (BR)	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
podrostní, násečný					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
110	30 (40 při zavádění JD)	150	40	70	20
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu bučin (doubrav) s jedlí, ve SM a BO porostech přeměna na listnaté porosty s převahou DB a JD.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Ve SM porostech náseky s postupem proti větru, JD a BK do předsunutých skupin i clonně. V DB porostech přirozená obnova v pruzích nebo obsekem kvalitních DB. Zajistit podíl JD v předsunutých skupinách. V BR porostech přeměna druhové skladby (na porosty s převahou DB) náseky proti směru větru. Využít případně i zmlazení SM.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		BK, JD, DB, LP, OS, JV, HB, BR			
35 %		50 %		35 %	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Redukce přehoustlých nárostů, redukce BR, podpora DB, JD. Podpora vtroušených listnatých dřevin a JD. Důraz na stabilitu porostu.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovčům. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovčům. Technologie nepoškozující půdní povrch nasazené ve vhodném období (za sucha nebo zámrazu).					
Poznámka					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
01 Mimořádně nepříznivá stanoviště	I., II.	Les ochranný	0Z, 0Y, 1X, 1Z, 1J, 2Z, 2Y, 3Z, 3Y, 3J, 4Z	Suché bory, doubravy a dubohabřiny, bučiny a suťové lesy	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
0Z, 0Y, 1X, 1Z, 1J, 2Z, 2Y, 3Z, 3Y, 3J, 4Z	0Z BO9, BR1, DB 0Y BO7, BK2, DB1, BR+ 1X DB510, LP+2, HB+1, BB+2, BRK, MK 1Z DB810, BR+1, HB+ 1, LP+1, BRK+1, MK 1J DB510, LP+2, HB+1, BB+2, BRK+1, MK+1 2Z DB8, BK2, HB, BR, BB, LP+ 2Y DB7, BK2, BO1, HB, LP, BR+ 3Z BK56, DB34, BO1, LP+2, BR+ 3Y BK56, DB3, JD+1, BO12, BR+1 3J BK23, DB1, LP23, JV3, HB+1, JD+1, JL+ 4Z BK67, DB12, BO1, BR+1				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
borový, smrkový		dubový, bukový		ostatní listnaté (BR)	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
(účelové výběry)					
Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba
Fyzický věk	nepřetržitá	Fyzický věk	nepřetržitá	Fyzický věk	nepřetržitá
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Udržení nebo obnova cílových přírodních biotopů. Do skalnatých částí a sutí nezasahovat (samovolný vývoj).					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Jednotlivým nebo skupinovým výběr případně podpořit přirozenou obnovu, v okrajových částech možno použít clonné seče s přirozenou obnovou listnáčů (na 1J, 3J) a BO a SM (na 0Y). Extrémní části – skály, sutě ponechat bez zásahu.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Mezery do 0,04 nezalesňovat. Individuální ochrany výsadeb. Podpora vtroušených nebo vzácných dřevin v nárostech. Přirozenou obnovu možno doplnit vnesením chybějících dřevin v hloučcích nebo jednotlivě.			Min. % MZD 5 % 0Z: DB, BR 10 % 0Y: BK, DB, BR 100 % 1X: DB, LP, HB, BB, BRK, MK 90 % 1Z: DB, BR, HB, LP, BRK, MK 90 % 2Z, 2Y: BK, DB, LP, BR, HB 90% 3Z, 3Y, 4Z: BK, DB, JD, BR, LP 100% 1J: DB, LP, HB, BB, BRK, MK 100% 3J: BK, DB, LP, JV, HB, JD, JL		
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Individuální ochrana výsadeb. Výchova jen v nezbytném případě v mladších porostech s cílem zajištění ekologické stability a přírodě blízké druhové skladby. Potlačování geograficky nepůvodních druhů, podpora vtroušených nebo vzácných dřevin.					

Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií

Jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného smrkového dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku. Nahodilé těžby provádět pouze z důvodu zajištění bezpečnosti.

Poznámka

V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
01 Mimořádně nepříznivá stanoviště	I., II.	Les ochranný	0R	Podmáčené a rašelinné lesy
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin				
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)			
0R	0R1, 0R2 BO 810, BR, BRP+2, SM +1 0R7 BO 25, BR, BRP 58, SM			
Porostní typ A		Porostní typ B		
borový		ostatní listnaté (BR)		
Základní rozhodnutí				
Hospodářský způsob (forma)				
(účelové výběry)				
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	
Fyzický věk	nepřetržitá	Fyzický věk	nepřetržitá	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty				
Udržení cílového biotopu				
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií				
Jednotlivým nebo skupinovým výběr případně podpořit přirozenou obnovu, do nejzamořenějších částí nezasahovat.				
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu				
Mezery do 0,04 nezalesňovat. Individuální ochrany výsadeb. Min. % MZD 10 % 0R: BRP				
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)				
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově		
	Dle cílové druhové skladby			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií				
Výchova jen v nezbytném případě v mladších porostech. Mezery do 0,04 nezalesňovat. Individuální ochrana případných výsadeb.				
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií				
Jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku. Technologie nepoškozující půdní povrch nasazené ve vhodném období (za zámrazu). Nahodilé těžby provádět pouze z důvodu zajištění bezpečnosti.				
Poznámka				
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu. V lokalitách s výskytem lelka lesního zachovat samovolně vzniklé proředění porostů, holiny nezalesňovat ihned po vzniku žádat o odklad zalesnění.				

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
12 Přirozená borová stanoviště	I.	Les zvláštního určení	0K, 0M, 0N, 0O, 0P, 1M	Suché bory	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
0K, 0M, 0N, 0O, 0P, 1M	0K, 0M BO78, BR12, DB+2, BK+2 0N BO34, SM23, BK3, JD+2, DB+1, BR, KL 0O, 0P BO56, DB2, JD12, BR+1, SM 1M DB6, BO3, BR1, JR				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
borový		smrkový		ostatní listnaté (BR)	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
Holosečný (s velikostí holé seče do 1 ha), na 0N násečný					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
120 (130)	20 (30)	90100	30	70 (90) v AK 70	20 (30)
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování nebo obnova biotopu v dobré kvalitě, s přítomností listnáčů a mrtvého dřeva (souše).					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Holoseč s postupem od V, na 0N náseky s ponecháním výstavků BO, příp. listnáče. Ve SM (na 0N) náseky po spádnici nebo od S s prosvětlením na vnitřní straně seče. V BR porostech přeměna holosečí, ponechat výstavky BO, částečně využít i nálet BR. Převládá umělá obnova, přirozená obnova BO z výstavků, na 0N částečně přirozená obnova SM na stíněné části náseku.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		0K, 0M, 0N, 0O, 0P BK, DB, JD, BR 1M DB, BR, JR			
0M – 5%, 0K, 0N, 0P – 15%, 1M – 50%		0M – 5%, 0K, 0N, 0P – 15%, 1M – 50%		0M, 0K, 0N, 0P – 15%, 1M – 50%	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. V BO porostech na 0K, 0M možno použít mimo svažité terény pruhovou přípravu půdy. V BO porostech neodstraňovat plně při prořezávkách a probírkách v mladých porostech BR, OS a jiné dřeviny, při poslední probírce ponechat BR, OS jednotlivě na dožití. Maximálně šetřit podúrovňové DB, BK. Ve SM porostech podporovat listnáče a BO, nelikvidovat úplně BR a OS.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					

Ochrana proti zvěři. V BO porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Bez zvláštních požadavků na technologie.

Běžná ochrana proti kůrovcům.

Poznámka

V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu. V lokalitách s výskytem lelka lesního nezalesňovat holinu ihned po těžbě využít zákonný limit, případně žádat o odklad zalesnění. Toto opatření platí i pro III. zónu CHKO.

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
12 Přirozená borová stanoviště	I.	Les zvláštního určení	0K, 0M, 0N, 0O, 0P, 1M	Suché bory
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin				
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)			
0K, 0M, 0N, 0O, 0P, 1M	0K, 0M BO78, BR12, DB+2, BK+2 0N BO34, SM23, BK3, JD+2, DB+1, BR, KL 0O, 0P BO56, DB2, JD12, BR+1, SM 1M DB6, BO3, BR1, JR			
Porostní typ D				
dubový				
Základní rozhodnutí				
Hospodářský způsob (forma)				
Podrovní, násečný				
Obmýtí	Obnovní doba			
140	30			
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty				
Zachování nebo obnova biotopu v dobré kvalitě, s přítomností listnáčů a mrtvého dřeva (souše).				
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií				
Pro přirozenou obnovu pruhové a skupinové clonné seče, v případě nezdaru náseky. Možné je i využití výmladků.				
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu				
Výčet MZD	0K, 0M, 0N, 0O, 0P BK, DB, JD, BR 1M DB, BR, JR			
0M, 0K, 0N, 0O, 0P – 15%, 1M – 50%				
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)				
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově		
	Dle cílové druhové skladby			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií				
Ochrana proti zvěři. DB nálety nutno včas uvolňovat. Protěžování příměsí MZD i v podúrovni. Péče o kvalitní jedince, spodní etáž ponechat.				
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií				
Ochrana proti zvěři. Jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku. Bez zvláštních požadavků na technologie.				
Poznámka				
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.				

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
22 Kyselá (exponovaná) stanoviště nižších poloh	I.	Les zvláštního určení	2K, 2I, (2N)	Doubravy a dubohabřiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
2K, 2I, (2N)	2K DB7, BK3, BR, LP, BO+ 2I DB67, BK2, LP+1, HB, BR 2N DB7, BK3, BO, LP, BR+				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
borový		smrkový		dubový	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
Holosečný, násečný, v DB podrostití					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
110	20	90100	20	140	30
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu doubrav, ve SM a BO porostech přeměna na listnaté porosty s převahou DB.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
V BO, SM porostech holoseč nebo násek (na 2N jen násek) s postupem od V, BK (LP) do předsunutých prvků nebo na stíněný okraj seče, BO a DB na plochu, ponechat výstavky BO pro zahuštění obnovy. V DB okrajová clonná seč s rychlým uvolněním nárostů, ponechat výstavky DB. Výmladky lze využít jako pomocnou výplň.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		BK, DB, LP, HB, BR			
65% MZD		65 % MZD		80% MZD	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Ve SM, BO podporovat vtroušené listnáče (i v podúrovni), v DB porostech šetřit ostatní listnáče.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
V BO a DB porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci. Bez zvláštních požadavků na technologie.					
Poznámka					
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
24 Živná (exponovaná) stanoviště nižších poloh	I.	Les zvláštního určení	1S, 1H, 1D, (1C) 2S, 2H, 2B, 2D, (2C)	Doubravy a dubohabřiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
1S, 1H, 1D, (1C)	1S, 1H, 1D DB58, LP13, HB+2, JV+1, JS+1, JL+1, BB				
2S, 2H, 2B, 2D, (2C)	1C DB79, LP12, HB+1, BRK+ 2S, 2H, 2B DB67, BK23, LP+2, HB+1 2D DB6, BK1, HB1, LP1, JV1, JL+ 2C DB7, BK1, LP1, HB1				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
borový		smrkový		dubový	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
Holosečný, v DB podrostní					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
110	20	100	20	150	30
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu doubrav, ve SM a BO porostech přeměna na listnaté porosty s převahou DB.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
V BO a SM přeměna druhové skladby holá seč s postupem od V. Stinné listnáče do předsunutých skupin. V DB porostech postup okrajovou clonnou sečí od V. Ponechat jednotlivé výstavky, zejména DB.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		DB, BK, LP, HB, JV, JS, JL, BRK, BB			
1S, 1H, 1D 80% MZD		1S, 1H, 1D 80% MZD		80% MZD	
2S, 2H, 2B, 2D 70% MZD		2S, 2H, 2B, 2D 70%			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti buřeni a zvěři. Podpora všech vtroušených listnáčů v úrovni, v DB porostech zachování listnáčů stinných dřevin v podúrovni.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. V BO a DB porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci. Technologie nepoškozující půdní povrch.					
Poznámka					
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
28 Olšová stanoviště	I., II.	Les zvláštního určení	1T, 1G	Lužní lesy a olšiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
1T, 1G	1T OL8, BR2, SM+ 1G OL10, VR+, keře				
Porostní typ A		Porostní typ B			
olšový		ostatní listnaté (BR, OS)			
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
násečný (podrostní)					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
90	20 (30)	90	20 (30)		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu olšin.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Náseky nebo skupiny do 1 výšky porostu, využít přirozenou obnovu OL, BR a SM. Obnova přirozená i umělá.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD	1T OL, BR 1G OL, VR				
90% MZD	90 % MZD				
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Vyvššená sadba. Ochrana proti bušení. Podpora vtroušených dřevin.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Technologie nepoškozující půdní povrch nasazené ve vhodném období (za sucha nebo zámrazu).					
Poznámka					
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
38 Chudá podmáčená stanoviště nižších až vyšších poloh	I.	Les zvláštního určení	0T, 0G	Podmáčené a rašelinné lesy	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
0T, 0G	0T BO8, BR2, DB, SM, OS 0G SM3, BO6, BR1, OS, JD				
Porostní typ A		Porostní typ B			
borový		smrkový			
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
Podrostní, násečný					
Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba
130	30	110	30		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu podmáčených lesů.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Postup okrajovou sečí od V, využít přirozené zmlazení SM, přirozená obnova BO z výstavků. Nepoužívat holoseč – nebezpečí zamokření.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		DB, JD, BR, OS			
10 % MZD		10 % MZD			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Vyvýšená sadba. Ochrana proti buření. Podpora vtroušených dřevin, udržení SM v podúrovni. Důraz na stabilitu porostu.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. V BO porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci. Technologie nepoškozující půdní povrch nasazené ve vhodném období (za sucha nebo zámrazu).					
Poznámka					
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
42 Kyselá stanoviště středních poloh	I.	Les zvláštního určení	3K, 3I 4K, 4I	Bučiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
3K, 3I 4K, 4I	3K, 3I BK67, DB34, JD+1, LP 4K, 4I BK7, JD2, DB1, SM, BO, LP+				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ B	
borový		smrkový		bukový	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
podrostní, násečný, holosečný					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
120	30	110	30	150	40 (50)
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu acidofilních bučin, ve SM a BO porostech přeměna na listnaté porosty s převahou BK.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
V SM a BO porostech při obnově zvyšovat zastoupení MZD. Náseky s postupem od V. BK, LP do stíněného okraje seče, JD a BK do předsunutých prvků, DB na plochu seče. Ponechat trvale výstavky vtroušených listnáčů, možno ponechat i výstavky BO pro zahuštění kultur. V BK porostech okrajová clonná seč s postupem od V, SV. JD do předsunutých prvků. Nesnižovat na úrovni porostních skupin zastoupení MZD.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		BK, JD, LP, DB			
50 % MZD		50 % MZD		50 (100) % MZD	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Pročistky v přehoustlých nárostech. V BO a SM porostech podporovat vtroušené listnáče (zejména BK) a JD i v podúrovni. V BK porostech podporovat JD a vtroušené listnáče.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři oplocením nebo nátěry. Ponechávat jednotlivé souše, zlomy, vývraty listnáčů (po dohodě s vlastníkem lesa). Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovčům. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovčům. Bez zvláštních požadavků na technologie, nepoškozovat trvale půdní povrch.					
Poznámka					
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
44 Živná stanoviště středních poloh	I.	Les zvláštního určení	3S, 3B, 3H, 3D 4S, 4B, 4H	Bučiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
3S, 3B, 3H, 3D 4S, 4B, 4H	3S, 3B, 3H, 3D BK57, DB34, HB1, JD+1, LP+1, JV, KL 4S, 4B, 4H BK78, JD2, DB+1, LP+1, JV				
Porostní typ A	Porostní typ B		Porostní typ B		
borový	smrkový		bukový		
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
podrostní, násečný, výběrný					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
110	30	100	30	150	40 (50)
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu květnatých (acidofilních) bučin, ve SM a BO porostech přeměna na listnaté porosty s převahou BK.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
V SM a BO porostech při obnově zvyšovat zastoupení MZD. Náseky s postupem od V. JD a BK do předsunutých prvků. BK i clonnými skupinami z vtroušených jedinců. DB, LP, JV na plochu seče. Ponechat trvale výstavky vtroušených listnáčů, možno ponechat i výstavky BO pro dočasné zahuštění kultur. V BK porostech okrajová clonná seč s postupem od V, SV. JD do předsunutých prvků. Zmlazení DB obsekem jedinců. Ve vhodných porostech možno po dohodě s vlastníkem přejít na jednotlivý nebo skupinový výběr. Nesnižovat na úrovni porostních skupin zastoupení MZD.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD	BK, DB, JD, LP, JV, HB, KL				
50 % MZD	50 % MZD		50 (100) % MZD		
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Pročistky v přehoustlých nárostech. Redukce zmlazení JS, příp. JV ve prospěch BK, DB, JD. V BO a SM porostech podporovat vtroušené listnáče a JD. V BK porostech podporovat JD, DB a vtroušené další listnáče.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři oplocením nebo nátěry. Ponechávat jednotlivé souše, zlomy, vývraty listnáčů (po dohodě s vlastníkem lesa). Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci. Bez zvláštních požadavků na technologie, nepoškozovat trvale půdní povrch.					
Poznámka					
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
59 Podmáčená stanoviště středních a vyšších poloh	I., II.	Les hospodářský	4R, 5R	Podmáčené a rašelinné smrčiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
4R, 5R	4R SM89, OL12, BR+1, JD 5R SM67, BO23, OL1, BR+1				
Porostní typ A					
smrkový					
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
podrostní, násečný					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
110	40				
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu rašelinných smrčín v dobré kvalitě včetně přítomnosti přimíšených a vtroušených dřevin a přítomnosti mrtvého dřeva.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Okrajová clonná seč, příp. násek, JD do předsunutých skupin.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		OL, BR, JD			
10 % MZD					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři a buření. Podpora vtroušených dřevin. Důraz na stabilitu porostu.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Bez zvláštních požadavků na technologie, nepoškozovat trvale půdní povrch.					
Poznámka					
V MZCHÚ postup dle plánu péče. Vybrané porosty (dohoda s vlastníkem lesa) ponechat bez zásahu.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
13 Přirozená borová stanoviště	II.	Les hospodářský	0K, 0M, 0N, 0O, 0P, 1M	Suché bory	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
0K, 0M, 0N, 0O, 0P, 1M	0K, 0M BO89, DB (BK)+2, BR+1 0N SM37, BO14, BK12, BR+1, JD+1, DB+1, KL 0O, 0P BO68, SM13, DB12, BR+1, JD+1 1M BO68, DB13, BR+1, JR				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
borový		smrkový		ostatní listnaté (BR, OS)	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
Holosečný (s velikostí holé seče do 1 ha), na 0N násečný					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
120	20	110	30	80	20
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování nebo obnova biotopu v dobré kvalitě, s přítomností listnáčů a mrtvého dřeva (souše).					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Holoseč s postupem od V, na 0N náseky s ponecháním výstavků BO. Ve SM (na 0N) náseky od S nebo po spádnicí s prosvětlením na vnitřní straně seče. V BR porostech přeměna holosečí, ponechat výstavky BO, částečně využít i nálet BR. Převládá umělá obnova, přirozená obnova BO z výstavků, na 0N částečně přirozená obnova SM na stíněné části náseku.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		0K, 0M, 0N, 0O, 0P BK, DB, JD, BR 1M DB, BR, JR			
10% 0M 5% 0N 15% 1M – 50%		10% 0N 15% 1M – 50%		10% 1M – 50%	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. V BO porostech na 0K, 0M možno použít mimo svažité terény plošnou přípravu půdy. V BO porostech neodstraňovat plně při prořezávkách a probírkách v mladých porostech BR, OS a jiné dřeviny, při poslední probírce ponechat BR, OS jednotlivě na dožití. Maximálně šetřit podúrovňové DB, BK. Ve SM porostech podporovat listnáče a BO, nelikvidovat úplně BR a OS.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					

Ochrana proti zvěři. V BO porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Bez zvláštních požadavků na technologie.

Poznámka

V lokalitách s výskytem lelka lesního nezalesňovat holinu ihned po těžbě využít zákonný limit, případně žádat o odklad zalesnění. Toto opatření platí i pro III. zónu CHKO.

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
13 Přirozená borová stanoviště	II.	Les hospodářský	OK, OM, ON, OO, OP, 1M	Suché bory	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
OK, OM, ON, OO, OP 1M	OK, OM BO78, BR12, DB+2, BK+2 ON BO34, SM23, BK3, JD+2, DB+1, BR, KL OO, OP BO56, DB2, JD12, BR+1, SM 1M DB6, BO3, BR1, JR				
Porostní typ D					
dubový					
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
podrostní, násečný					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
140	30				
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování nebo obnova biotopu v dobré kvalitě, s přítomností listnáčů a mrtvého dřeva (souše).					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Pro přirozenou obnovu pruhové a skupinové clonné seče, v případě nezdaru náseky. Možné je i využití výmladků.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD	OK, OM, ON, OO, OP BK, DB, JD, BR 1M DB, BR, JR				
OM, OK, ON, OO, OP – 15%, 1M – 50%					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. DB nálety nutno včas uvolňovat. Protěžování příměsí MZD i v podúrovni. Péče o kvalitní jedince, spodní etáž ponechat.					
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku. Bez zvláštních požadavků na technologie.					
Poznámka					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
23 Kyselá stanoviště nižších poloh	II.	Les hospodářský	2K, 2I, (2N)	Doubravy a dubohabřiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
2K, 2I, (2N)	2K DB7, BK3, BR, LP, BO+ 2I DB67, BK2, LP+1, HB, BR 2N DB7, BK3, BO, LP, BR+				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
borový		smrkový		dubový	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
holosečný, násečný, v DB podrostití					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
110	20	90	20	140	30
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu doubrav, ve SM a BO porostech přeměna na porosty s převahou DB.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
VBO, SM porostech holoseč s postupem od V, BK (LP) do předsunutých prvků nebo na stíněný okraj seče, BO a DB na plochu, ponechat výstavky BO pro zahuštění obnovy. V DB porostech okrajová clonná seč s rychlým uvolněním nárostů, BK (LP) do předsunutých skupin.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		BK, DB, LP, HB, BR			
45%		45%		50 (100)%	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Ve SM, BO podporovat vtroušené listnáče (i v podúrovni), v DB porostech šetřit ostatní listnáče.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
V BO a DB porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Bez zvláštních požadavků na technologie.					
Poznámka					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
23 Kyselá stanoviště nižších poloh	II.	Les hospodářský	2K, 2I	Doubravy a dubohabřiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	V porostech ost. listnáčů DB46, BK13, (LP,HB)13, BR+2				
2K, 2I					
Porostní typ D					
ostatní listnaté (BR)					
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
holosečný, násečný					
Obmýtl	Obnovní doba	Obmýtl	Obnovní doba	Obmýtl	Obnovní doba
80 v AK 70	20				
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Přeměna na porosty s převahou DB.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Postup od V, BK (LP) do stíněného okraje seče nebo vhodněji do předsunutých prvků, BO a DB na plochu, ponechat výstavky vhodných vtroušených dřevin z cílové druhové skladby.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD	BK, DB, LP, HB, BR				
45 %					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Podpora cílové příměsi (i v podúrovni). Systematicky snižovat zastoupení AK.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku. Bez zvláštních požadavků na technologie.					
Poznámka					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
25 Živná (exponovaná) stanoviště nižších poloh	II.	Les hospodářský	1S, 1H, 1D, (1C) 2S, 2H, 2B, 2D, (2C)	Doubravy a dubohabřiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
1S, 1H, 1D, (1C)	1S, 1H, 1D DB58, LP13, HB+2, JV+1, JS+1, JL+1, BB				
2S, 2H, 2B, 2D, (2C)	1C DB79, LP12, HB+1, BRK+ 2S, 2H, 2B DB67, BK23, LP+2, HB+1 2D DB6, BK1, HB1, LP1, JV1, JL+ 2C DB7, BK1, LP1, HB1				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
borový		smrkový		dubový	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
holosečný, v DB podrostní					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
110	20	90	20	150	30
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu dubohabřin, v BO a SM porostech přeměna na porosty s převahou DB.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
V BO a SM přeměna druhové skladby holá seč s postupem od V (od S). Stinné listnáče do předsunutých skupin. V DB porostech postup okrajovou clonnou sečí od V. Ponechat jednotlivé výstavky, zejména DB.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		DB, BK, LP, HB, JV, JS, JL, BRK, BB			
45 %		45 %		50 (100) %	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Podpora všech vtroušených listnáčů v úrovni, v DB porostech zachování listnáčů stinných dřevin v podúrovni.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. V BO a DB porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, Ochrana proti zvěři. V BO a DB porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Technologie nepoškozující půdní povrch.					
Poznámka					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
39 Chudá podmáčená stanoviště nižších a vyšších poloh	II.	Les hospodářský	0T, 0G	Podmáčené a rašelinné lesy	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
0T, 0G	0T BO89, BR+2, DB, OS+ 0G BO46, SM46, BR+1, JD+				
Porostní typ A		Porostní typ B			
borový		smrkový			
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
podrostní, násečný					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
120	30	110	30		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu podmáčených lesů.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Postup okrajovou sečí od V, využít přirozené zmlazení SM, přirozená obnova BO z výstavků. Nepoužívat holoseč – nebezpečí zamokření.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		DB, JD, BR, OS			
5 %		5 %			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Vyvýšená sadba. Ochrana proti buření. Podpora vtroušených dřevin, udržení SM v podúrovni. Důraz na stabilitu porostu.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. V BO porostech možno jednotlivé souše ponechat bez asanace nebo umožnit odkornění stojícího či pokáceného dříví (v blízkosti porostů hospodářského lesa), při respektování bezpečnosti a ochrany zdraví a majetku, ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Technologie nepoškozující půdní povrch nasazené ve vhodném období (za sucha nebo zámrazu).					
Poznámka					
V lokalitách s výskytem lelka lesního nezalesňovat holinu ihned po těžbě využít zákonný limit, případně žádat o odklad zalesnění.					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
43 Kyselá (exponovaná) stanoviště středních poloh	II.	Les hospodářský	3K, 3I, (3N), 4K, 4I, (4N)	Bučiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
3K, 3I, (3N), 4K, 4I, (4N)	3K, 3I BK67, DB34, JD+1, LP 4K, 4I BK7, JD2, DB1, SM, BO, LP+				
Porostní typ A	Porostní typ B	Porostní typ C			
borový	smrkový	bukový			
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
násečný, holosečný, podrostní (BK)					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
120	30	110	30	140	40
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu acidofilních bučin, ve SM a BO porostech přeměna na listnaté porosty s převahou BK.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
V SM a BO porostech při obnově zvyšovat zastoupení MZD. Náseky s postupem od V. BK, LP do stíněného okraje seče, JD a BK do předsunutých prvků, DB na plochu seče. Ponechat BO výstavky pro zahuštění kultur přirozenou obnovou BO. V BK porostech okrajová clonná seč s postupem od V, SV. JD do předsunutých prvků.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD	BK, JD, LP, DB				
35 (50)%	35 (50) %		50 (100)%		
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Pročistky v přehoustlých nárostech. V BO porostech podporovat vtroušené listnáče a JD, ve SM porostech podporovat vtroušené listnáče, JD, příp. i BO. V BK porostech podporovat DB, JD a vtroušené další listnáče.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři oplocením nebo nátěry. V bukových porostech ponechávat jednotlivé suše, zlomy, vývraty (po dohodě s vlastníkem lesa). Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Bez zvláštních požadavků na technologie.					
Poznámka					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
45 Živná stanoviště středních poloh	II.	Les hospodářský	3S, 3B, 3H, 4S, 4B, 4H	Bučiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
3S, 3B, 3H, 4S, 4B, 4H	3S, 3B, 3H, 3D BK57, DB34, HB1, JD+1, LP+1, JV, KL 4S, 4B, 4H BK78, JD2, DB+1, LP+1, JV				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
bukový		smrkový		borový	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
podrostní, násečný					
Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba
140 (150)	40 (50)	100	30	110	30
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu květnatých bučin, ve SM a BO porostech přeměna na listnaté porosty s převahou BK.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
V BK porostech okrajová clonná seč s postupem od V, SV. JD do předsunutých prvků, zmlazení DB obsekem jedinců. Ve SM porostech náseky, JD, BK, LP do předsunutých skupin, BK i clonnými skupinami z vtroušených jedinců. DB, JV na plochu.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		BK, DB, JD, LP, JV, HB, KL			
50 (100)%		35 (50) %		35 (50)%	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Pročistky v přehoustlých nárostech. Redukce zmlazení JS, příp. JV ve prospěch BK, DB, JD. V BO porostech podporovat vtroušené listnáče a JD, ve SM porostech podporovat vtroušené listnáče, JD, příp. i BO. V BK porostech podporovat DB, JD a vtroušené další listnáče.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři oplocením nebo nátěry. V bukových porostech ponechávat jednotlivé souše, zlomy, vývraty (po dohodě s vlastníkem lesa). Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovci. Bez zvláštních požadavků na technologie.					
Poznámka					

Číslo směrnice	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany	
47 Oglejená stanoviště středních poloh	I., II.	Les hospodářský	3O, 4O, 4P, (5O)	Bučiny a doubravy (s jedlí)	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
3O, 4O, 4P, (5O)	3O DB 34, BK12, JD34, LP+1, JV, HB, OS, BR+1, 4O, 4P V DB a BR porostech DB 35, JD 25, BK+2, LP+1, OS, BR+1, SM				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
smrkový		dubový		ostatní listnaté (BR)	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)					
podrostní, násečný					
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
110	30 (40 při zavádění JD)	150	40	70	20
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Zachování biotopu bučin (doubrav) s jedlí, ve SM a BO porostech přeměna na listnaté porosty s převahou DB a JD.					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Ve SM porostech náseky s postupem proti větru, JD a BK do předsunutých skupin i clonně. V DB porostech přirozená obnova v pruzích nebo obsekem kvalitních DB. Zajistit podíl JD v předsunutých skupinách. V BR porostech přeměna druhové skladby (na porosty s převahou DB) náseky proti směru větru. Využít případně i zmlazení SM.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Výčet MZD		BK, JD, DB, LP, OS, JV, HB, BR			
35 %		50 %		35 %	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	Dle cílové druhové skladby				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Redukce přehoustlých nárostů, redukce BR, podpora DB, JD. Podpora vtroušených listnatých dřevin a JD. Důraz na stabilitu porostu.					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb a doporučených technologií					
Ochrana proti zvěři. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Ve SM porostech běžná ochrana proti kůrovcům. Technologie nepoškozující půdní povrch nasazené ve vhodném období (za sucha nebo zámrazu).					
Poznámka					